

Di's Ndac Che'n Diox Co' Mque' Marc Ye's

Juàn Bautist ngo yalbàn co'te' nagán.

(Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28)

¹ Taandxè' mod mtlo mbyath no mbyèn cón che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' cón che'n Jesu-crist co' nac xgan'pe' Diox.

² Thìb mbi' co' ngro' lèe Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox, mbi'a mque' ye's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè':

Daa tel' ner thìb mbi' co' xo'f zin' zin' co' gác rsinen. Mbi' yi'th ner lool par te'th mbi' di's no co mbi' yalbàn cón che'nl no par li mbi' le' mèn tlo gòn di's cón che'nl, ne, par li nab mèn mèn loo cón che'n Diox ndoore' co'se' yi'th lu'l loo mèn.

³ Mbyèn thìb di's che'n thìb mbi' co' mblo yalbàn cabii co'te' nagán. Mbez mbi': Ftub xnìi yéc gu' no ftub xnìi lezo' gu' loo cón che'n Tad Diox. Fxal' gu' xtùuz gu' no fxal' gu' lezo' gu' par ñee gu' no ta' gu' cuent cón che'n Tad Diox. Tataa mod gác nab gu' ndoore' yi'th Tad Diox gu' loo gu'.

⁴ Cona, ngro xo'f Juàn Bautist no ngro' too Juàn loo mèn co'te' nagán par li Juàn bautizar mèn. Mbez Juàn loo mèn co' ndxi'th loo Juàn naquinque' gác bautizar mèn par tataa mod lu' mèn le' mèn, lìcque, ngulàa yéc no ngulàa lezo' no mzye' ryethe mod ye'rsin' co' ngòp mèn par càba loo mèn ton' Diox xquin mèn no xtol mèn co' ndxàp mèn no co'

ncua'n mèn. ⁵ Látha, mbi'th mèn gulàaz che'n làaz mèn jude no mèn ciudape' Jerusalén par gòn mèn di's co' mbez Juàn. Co'se' ndxelo nxo'f dol mèn xtol mèn loo Juàn no ngo ro mèn cón che'n xtol mèn loo Juàn, ndli Juàn bautizar mèn le'n nít le'n yó'be' Jordán.

⁶ Xab Juàn co' mdoc Juàn ngòc lar' co' mbuàb mèn con yis lad má' co' lèe camell. Cinch co' ngòo le'n Juàn ngòc cinch che'n yid má', ne. Lua' Juàn no xít Juàn ngòc mbiistoo no mzin huan. ⁷ Co'se' ngo Juàn yalbàn loo mèn cón che'n di's ndac, taandxè' mod mbez Juàn:

—Nare' yi'th thib mbi' co' más ndxàp con' roo con' xèn la's nii mbi' no la's ya' mbi' leque daa. Por con' roo con' xèn co' ndxàp mbi' la's nii mbi' no la's ya' mbi', pà tan con mbi' con co' ndxác mbi'. Axta ne' ne' lin ryes cò'en loo mbi' par xaquen bòo co' natedó' yilid co' ngue nii mbi.

⁸ Mbez Juàn, ne:

—Daa ndli bautizar gu' le'n nít. Per mbi'a li par yòo gu' loo cón che'n Diox por cón che'n Xpii Natú' xalque' ndxàc bautizar mèn le'n nít.

Juàn Bautist mbli bautizar Jesús.

(Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22)

⁹ Leque le'n huiza, Jesús ngro' le'n yèez Nazaret co' nac thib yèez che'n làaz mèn galile. Mbi'th Jesús co'te' ngo Juàn par li Juàn bautizar Jesús le'n yó'be' Jordán. ¹⁰ Texal ngolo ngro' Jesús le'n nít, ngolo ngòc bautizar Jesús, gunèe Jesús mxyal' loo bé' no gunèe Jesús nde làa Xpii Natú' loo bé' loo Jesús. Gunaa Xpii Natú'a xal ñaa thib palomxtil' hora.

11 No leque hora mbyèn thib di's loo bé' co' ndxab loo Jesús:

—Lùu nac xgan'pe' daa co' anze'f ngudloon no lezon. No por cón che'nl, anze'f ndyac lezon.

Mebizya mbli preb Jesús.

(Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13)

12 Ngolo ngòc con'a, Xpii Natú' mbli par mxen Jesús ned. Nda Jesús co'te' nagán. 13 Ngo ban Jesús co'te' nagána cho' huiz làth má' huan. Làth xtau'a, mbi'th Mebizya loo Jesús par li Mebizya preb loo Jesús no par cobyá' Mebizya Jesús par ñee Mebizya ñeene' ché' tli Jesús cón ndlya's Mebizya. Per Jesús ne'nglide cas Mebizya. Ngoloa, mzin angl che'n Diox loo Jesús par mbli angl mandad loo Jesús.

Jesús mtlo mxo'fzin' cón che'n di's ndac le'n huax yèez no ranch par ned le'n làaz mèn galile.

(Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15)

14 Per pente ndxàc plá huiz nguri'th con'a, mxen mèn Juàn Bautist. No mque' mèn Juàn Bautist lezi'f. Le' Jesús na, ngua le'n huax yèezya' che'n làaz mèn galile par ngua lo Jesús yalbàn. No ngua te'th Jesús cón che'n di's ndac co' ndlu' loo mèn xá mod ndlya's Diox yòo mèn loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn. 15 Mbez Jesús loo mèn par neda:

—Nase mzinle' tiemp co'se' ndlya's Diox yòo gu' loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo gu. Blàa yéc gu' no blàa lezo' gu' no fse' gu' mod co' ndxàp gu' loo Diox. No gola's gu' di's co' mbezen loo gu' co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo ryethe co' nac con' ryes.

Jesús ndxab loo thap myen' co' ndyen mbèel: Ya' gu' nda na'. Ftoo nque gu' xísen.

(Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11)

¹⁶ Láth co'se' nda riid Jesús ro lagun co' nziri' loo xyòn che'n làaz mèn galile, gunèe Jesús chop hues myen' co' lèe Mon no Ndech. Ryop hues Ndech Mon ngòc mèn co' ndyen mbèel. Nzi go ryop hues Ndech Mon yex le'n nít par yigaa mbèel le'n yex.

¹⁷ Ndxab Jesús loo ryop hues Ndech Mon:

—Ya' gu' nda na', ey. Ftoo nque gu' xísen. Na li le' gu' gác mèn co' lu' loo mèn cón che'n Diox par yòo mèn loo cón che'n Diox xal ndxòo mbèel le'n yex co'se' ndyee ten gu' mbèel.

¹⁸ Leque hora, mblá' Mon ryop Ndech yex. Nda nque Mon ryop Ndech xís Jesús.

¹⁹ Ngoloa, tolo mdoo Jesús ned, nda Jesús. Per ndxeppe más gundee Jesús delant, gunèe Jesús thìb mbi' co' lèe Cob co' ngòc xgan' thìb mbi' co' ngro' lèe Zebede. Gunèe Jesús Juàn hues Cob, ne. Nzi yon xgan' Zebede le'n yòoyaa. Nzi go bdè' Zebede yex con Cob no con Juàn. ²⁰ Ngurez Jesús Cob no Juàn. Ndxab Jesús loo myen:

—Ya' gu' nda na'. Ftoo nque gu' xísen.

Sya, nda no myen' Jesús. Taate mtan' myen' xud myen', Zebede, le'n yòoyaa con moz.

Trè' ndlu' cón che'n thìb mbi' co' mque no thìb xpìi ye'rsin'.

(Lc. 4.31-37)

²¹ Tolo mdoo Jesús ned con dyap myen' axta mzin Jesús thìb yèez co' lèe Capernaum. Co'se' ngòc huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa na, ngòo Jesús le'n sinagog mènna par lu' Jesús mèn cón

che'n di's ndac che'n Diox. ²² Le' sya, ryete mèn co' ndxòn di's co' nac di's ndac che'n Diox co' ngo Jesús yalbàn, ante ngüi' mènà no ante ñaa mènà loo Jesús. Tac Jesús ngue lu' loo mènà xal thib mèn co' ndxàp con' roo no con' xèn la's nii mèn no la's ya' mèn par ñibe'pe' Jesús loo mèn. Mènà mden' no mda' mènà cuent ingue lu'de Jesús loo mèn xal nac mod co' ndlu' thib maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. ²³ Hora ngo thib mbi' co' nac mèn gulàaz che'n yèeza làth mèn le'n sinagog. Mbi'a mque no thib xpïi ye'rsin'. Xpïi ye'rsin'a mbli ale ngrozèe mbi'. No mbli xpïi ye'rsin' ndxab mbi' loo Jesús:

²⁴ —¿Chonon ndxòo U' làth nu', à', Jesús, U' co' nac mèn yèez Nazaret? ¿Ché' nde U' trè' par telux U' nu', cà? Na ndlibeque' U' le' U' nac mbi' natú' che'n Diox. U' ngro' loo Diox. No mtel' Diox U' nde U' loo izlyo'.

²⁵ Sya, mbyoo Jesús xpïi ye'rsin' co' mque no mbi'. Ndxab Jesús loo xpïi ye'rsin'a:

—¡Quex! Ftau' rol. No gro' loo mbi' ndxè'.

²⁶ Per xpïi ye'rsin'a mbli mquée mbii mbi'. No mblobii mbii mbi' loo yòo. No mbli mbii cabii ngrozèe mbi'. Ngoloa, chàa, ngro xpïi ye'rsin'a loo mbi'. ²⁷ Le' sya, ryete mèn co' ñèe ndxàc con'a loo mbi', anze'f mzyeb mèn no mnibdi's mèn loo xtàa mèn. Ndxab mèn:

—¿Chó con' co' ndxàc ba', yoo? ¿Chó di's cub no cón nac co' ndlu' mbi' ba'? Mbi' ba' ndxàp con' roo no con' xèn la's nii mbi' no la's ya' mbi', cona, axta xpïi ye'rsin' ndxòn ro mbi' no nden' xpïi ye'rsin' di's co' mbez mbi' loo xpïi ye'rsin'.

²⁸ No ale huizte huizte mbìn rye mèn gulàaz che'n làaz mèn galile cón che'n ryethe con' co' ndli Jesús no co' ndlu' Jesús loo mèn.

Jesús mteyac xna'zap Mon Pedr:

(Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39)

²⁹ Co'se' ngolo ngro' Jesús con myen' no mèn le'n sinagog, Jesús nda no Cob no Juàn. Ngua Jesús liz Mon no liz Ndech. ³⁰ Le'pe' huiza nax xna'zap Mon loo xlé'. Ndxab mèn guliz Mon loo Jesús le' xna'zap Mon ndyac len. ³¹ Sya, ngòo Jesús co'te' nax xna'zap Mon. Mxít che Jesús xna'zap Mon. Mteyac Jesús xna'zap Mon. Leque hora, ngro xlé' xna'zap Mon. Sya, mtlo xna'zap Mon, mbli zna'zap Mon cas mèna con Jesús.

Jesús mteyac huax mèn yíz.

(Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41)

³² Co'se' mzyèle' izlyo' huiza no ngulàale' yál' izlyo' huiza, mzin no mèn huax mèn yíz no huax mèn co' mque no chol xpíi ye'rsin' loo Jesús. ³³ Leque hora, ryete mèn yèez Capernaum mqueltàa ro ryo' liz Pedr loo Jesús. ³⁴ Sya, mteyac Jesús huax mèn co' mque no chol yíz. No mblo' Jesús xpíi ye'rsin' loo huax mèn co' mque no xpíi ye'rsin'. Ndxé'sleque' ndxàc mèna. No inda'de Jesús lugar loo xpíi ye'rsin'a par angli xpíi tyoodi's mèn co' nquée mbii yéca cón che'n Jesús tac xpíi ye'rsin'a huen huen nanee chó mbi' nac Jesús.

Jesús ngo yalbàn le'n yèezya' che'n làaz mèn galile.

(Lc. 4.42-44)

³⁵ Co'se' ndoore' yinìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, cuar ngo che Jesús. Ngro' Jesús thìb lad ro

yèez Capernaum par cuez Jesús Diox tya. ³⁶ Látha, ne'nda'de Mon cuent con myen' co' ndxàc xtàa Mon máa Jesús. Mon ngua cua'n Jesús con myen' co' ndxàc xtàa Mon pá ned nda Jesús. ³⁷ Co'se' mzyal Mon con myen' co' naqueltàa Mon Jesús, Mon no myen'a ndxab loo Jesús:

—Ryete mèn ngue tee cua'n U', Tad.

³⁸ Per Jesús ndxab loo Mon no loo myen' co' ngue tee no Mon:

—Nda na' le'n taamas yèez co' nziri' gax loo na' ba' par tan cuent no gon yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn par ned ba', ne. Tac por cona ngro'en loo Diox par ndalen loo izlyo' ndxè'.

³⁹ Sya, mxen Jesús ned. Nda lo Jesús yalbàn loo mèn le'n sinagog mèn le'n rye yèez co'te' ngue no mèn sinagog mèn. No mblo' Jesús xpíi ye'rsin' loo rye mèn co' mquée mbii che'n xpíi ye'rsin' loo mèn gulàaz che'n làaz mèn galile.

Jesús mteyac no mtembìi Jesús thìb mbi' co' mque no yíz co' nac yíz ndxa's co' nteya's yid lad mèn no co' nteyèe yid lad mèn.

(Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16)

⁴⁰ Ned nque tee Jesús, ngo thìb mbi' làth mèn. Mbi'a mque no thìb yíz ndxa's co' nteya's no co' nteyèe yid lad mèn. Mbii gax mbi'a loo Jesús. No mdub xib mbi' loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Tad, U' anze'f ndxác nteyac chol yíz co' ndxàp mèn. ¡Oj li U' favor tembìi U' daa no teyac U' daa loo yíz ndxa's ndxè', huen!

⁴¹ Sya, mblyat lezo' Jesús gunèe Jesús mbi'. Ante mbuàal Jesús lad mbi'. No ndxab Jesús loo mbi':

—Ndlyazen le' lùu yac, ey.

Sya, mteyac Jesús mbi'.

⁴² No texal ngolo ndxab Jesús di's, mbembìi yid lad mbi' co' mque no yíz ndxa'sa. Ale, lueg mbyac mbi'. ⁴³ Mnibe' yèe Jesús loo mbi'. Ndxab Jesús loo mbi':

⁴⁴ —Hui' nexa. Yende chó loo gabtel co' ngolo mbli nonl ba', ndee. Ante ndlyazen yal loo nguley' par ñèe nguley' lùu. No sangya lá'l ofrend co' nac gòn loo Diox por cón che'n con' co' mtembìin ladl, ofrend co' nac gòn co' mnibe' Moisés ta' mèn par tataa mod ñèe mèn no yila's mèn le' lùu mbyacle' loo yíz ndxa's co' mque nol ladl.

Ngolo gunii Jesús Diox loo mbi', mtel' Jesús mbi', bii mbi' par liz mbi'.

⁴⁵ Per co'se' ndyàa mbi' par liz mbi', ale le'le' mtlo mbi', mda' mbi' cuent loo rye mèn co' mzyál' mbi' ned xá mod mbyac mbi'. No con'a mbli ya yende mod ngòo Jesús alanleque' le'n nec thìb yèez che'n làaz mèn galile. Más quee lezo' Jesús mque tee Jesús thìb lad ro yèez co'te' ihuaxte mèn nzo. Per mastale' thìb lad mque tee Jesús, rye mèn co' naban par neda nda nqueque' xís Jesús par hui' mèn loo Jesús no par libe' mèn Jesús no par ñèe mènna yalguzye' co' ndli Jesús.

2

Jesús mteyac thìb mbi' co' mque no thìb mbii che'n yíz bech.

(Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26)

¹ Ngolo nguri'th plá huiz, mbere Jesús. Ngòo Jesús le'n yèez Capernaum tedib vez. Mbyath di's le' Jesús nzo liz thìb mbi'. ² Sya, setilte mqueltàa huax mèn liz mbi'a loo Jesús axta ne' ne' gàal ro

ryo' yòo mèn, tant huax mèn mqueltàa. Le' Jesús na, mtlo ngo yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn par yòo mèn loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn. ³ Látha, mzin thap xa'bi' co' ne' thìb mbi' loo thìb cami loo Jesús. Mbi'a mque no thìb mbii che'n thìb yíiz co' ntequech lad mèn. ⁴ Co'se' ñèe mènà yende mod yòo mènà ro ryo', tant huax mèn par yòo no mènà mbi' loo Jesús, sya, añenti mtequée mènà mbi' par yéc yòo no mblit mènà tej yéc yòo par làa mènà mbi' nazal' cami mbi' loo Jesús par le'n nyòo. ⁵ Co'se' ñèe Jesús le' mènà ndxela'spe' le' Jesús ndxác teyac mèn, ndxab Jesús loo mbi' yíiza:

—Xgan', xtol lùu no xquin lùu mdyon'le'.

⁶ Per plá mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn co' ndub làtha, mènà mbli xtùuz le'n lezo' mèn: ⁷ ¿Chonon tatua' ndyoodi's mbi' ba'? Mbi' ba' ñii ngòc nguàal di's cón che'n Diox. Ngue ta' mbi' xyàn lezo' Diox tac yende chó mèn gác ton' xtol mèn co' ndxàp xtol. Ante Diox ndxác nton' xtol mèn. ⁸ Per yub Jesús non no nanee Jesús cón ngue li mènà xtùuz. Ndxab Jesús loo mènà:

—¿Chonon tatua' nzi li gu' xtùuz, à'? ⁹ ¿Xá nee gu'? ¿Chó di's nac co' más inagànte, ndyac gu', par gaben loo mbi' yíiz ndxè', à'? ¿Ché' más inagànte naca, ndyac gu', gaben loo mbi': Xtol lùu mton'len o ché' más inagànte gaben: Goo too. Bye' camil ba'. Byàa par lizl, cà'? ¹⁰ Pues daa ndxab di's loo mbi' yíiz ba' no nalle' lu'en loo gu' le' daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn, daa ndxàp con' roo no con' xèn la's niin no la's yan par ton'en xtol chol mèn loo izlyo' ndxè'.

Sya, mbere Jesús. Ndxab Jesús loo mbi' co' mque no yíiz becha:

¹¹ —Na ñibe' lool. Goo too. Fthùuz dáa co' ngo'thl. Bye' dáa. No tee càa ned, byàa par lizl.

¹² Leque hora, ngo too mbi' co' mque no yíiz bech. Mxen mbi' ned. Ngro' mbi' loo ryete mèn co' nziri' tya. Ndyàa mbi' par liz mbi'. Por cona, ryete mènà ante mbui' no ante gunaa. No ngurez mènà Diox. Ndxab mènà:

—¡Ay, Dio's! Dib lal nzi nu' loo izlyo' tarte hui' nu' con' co' tatua' ndxàc ba'.

Jesús ndxab loo thib mbi' co' ngro' lèe Leví: Ftoo nque xísen. Ya' nda na'.

(Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32)

¹³ Ngolaa, ngua Jesús ro lagun co' nziri' ro xyòn mèn che'n làaz mèn galile tedib vez. Tya mqueltàa huax mèn loo Jesús. Le' Jesús na, mblu' cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn. ¹⁴ Láth nda riid Jesús par neda, gunèe Jesús ndub thib mbi' co' lèe Leví co' nac xgan' thib mbi' co' lèe Alfe. Leví ndub co'te' ndyee thix mèn tmi cón che'n contribución. Jesús ndxab loo Leví:

—Leví, goo too. Ftoo nque xísen. Ya' nda na'.

Sya, ngo too Leví. Mblá' Leví zin' Leví. Nda no Leví Jesús.

¹⁵ Nde nxon', ngòc thib con' loo Jesús. Láth ngue yuhua Jesús sa yèth liz Leví, anze'f thib mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución mqueltàa, no huax mèn co' ngòp xtol, loo Jesús. No thidte mdub mènà loo mès con Jesús no con myen' xin' mté'th Jesús. Le'pe' le'n huiza, anze'f huax mèn mqueltàa loo Jesús. Mdoo nque mènà xís Jesús. ¹⁶ Co'se' ñèe mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f

Moisés loo mèn no mèn che'n xley' farise le' Jesús thidte ndub yuhua no rye mènà loo mes, ndxab mènà loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Xá mod ale thidte ngue yuhua maistr gu' no ale thidte ngue yu no maistr gu' mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución no con mèn ye'rsin' co' anze'f thib xtol ndxàp ba', à'?

¹⁷ Co'se' mbìn Jesús tataa ndxab mènà loo myen' xin' mté'th Jesús, yub Jesús ndxab loo mènà:

—Mèn co' ndyac huen nzo lezo' mèn no ndyac mèn yende chó yíiz nden' mèn, mènà ndyac inquinte mènà doctor par teyac doctor mènà. Ndxé'leque', mèn co' nden' yíiz, mènà nden' naquinque' mènà doctor par teyac doctor mènà. Hui' gu' nexa. Na ne'ngalte loo izlyo' ndxè' par bezen no cuin mèn co' nden' nac mèn mèn huen. Ndxé'leque', daa ndal loo izlyo' ndxè' par bezen no cuin mèn co' nden' nac mènà mèn ye'rsin' no mèn co' nden' nac mènà mèn co' ndxàp xtol loo Diox.

Ndxep mèn mnibdi's loo Jesús chonon imbe xlatte Jesús con myen' xin' mté'th Jesús.

(Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39)

¹⁸ Thib vez ngòc thib con'. Co'se' ngure xlat myen' xin' mté'th Juàn Bautist no myen' xin' mté'th mèn xley' farise, mbi'th plá mèn loo Jesús. Mnibdi's mènà loo Jesús:

—¿Chonon mbe xlat myen' xin' mté'th Juàn Bautist no myen' xin' mté'th mèn xley' farise per myen' xin' mté'th lùu imbe xlatte, à'?

¹⁹ Jesús mcàb loo mènà. Ndxab Jesús:

—¿Ché' ngue li gu' xtùuz nzo mod cue xlat mèn co' ngòc convid par ya thuhua mèn co'te' mselya'

thìb ned myen' co' mselya' lách nzi mènà liz myen' con myen' co' mselya'a, cà'? Yende xàa. Chele' myen' co' mselya'a nziri' con mèn co' ngòc convida, yende mod cue xlat mènà, ey. ²⁰ Per co'se' zin hor bii myen' co' mselya'a, sya, cue xlat mèn co' ngòc convida.

²¹ Nde niin thìb con' loo gu': Yende chó mèngot nzo co' co bdè' thìb le' lar' cub loo thìb lar'can' gox. Tac chele' lar'can' goxa yo bdè' lar' cub, le' sya, co'se' yech lar'can' goxa, lar' cub co' nzo bdè' lar'can' goxa ched yèè lar'can'a. Le' sya, lar'can'a más naroo ryed. ²² No ne' ne' co mèn mezcál co' diz ngro' palenc le'n thìb garrafón gox co' nalé'le'. Tac thìb descuid mezcál li par tolo lyé' garrafón gox co' nalé'. Le' sya, tataa mod gác perdid mezcál no gác perdid garrafón, ne. Cona, ngue niin loo gu': Más huen gàca co mèn mezcál co' diz ngro' palenc le'n garrafón cub par ne'gàcte perdid mezcál no par ne'lyé'de garrafón, ne.

Myen' xin' mté'th Jesús mcho' bacdò che'n triu thìb huiz sabd.

(Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5)

²³ Thìb huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa, Jesús nda riid co'te' nax thìb le' yòo co'te' nzo'f ña' triu con myen' xin' mté'th Jesús. Le' myen' xin' mté'th Jesús na, mtlo mcho' bacdò triu. No ngobya' myen' bacdò triu. No mbla' myen' mbii loo nzob triu par ryo yix loo nzob triu par hua myen' nzob triu. ²⁴ Le' sya, mèn xley' farise co' nzo làth mèn co' nda nque xís Jesús ndxab loo Jesús:

—Jesús, hui' nexa. ¿Chonon ndli myen' xin' mté'th lùu zin' co' indxàalte li mèn huiz descans, à'?

²⁵ Sya, mcàb Jesús. Ndxab Jesús loo mèn xley' farisea:

—Aa, ¿ché' nec thib vez tarte lab gu' loo libr co' nac xti's Diox, co'te' nda' cuent cón che'n David co' ngòc rey póla, con' co' mbli David thib vez co'se' mblyan' David con mèn co' mblyath no David ned mque tee David, cà'? David mblyan' no mquinque' hua David con mèn. ²⁶ David ngòc le'n templ le'n tiemp co'se' ngòc Abiatar jef che'n nguley' co' más mnibe' loo rye nguley'. Ale mxen David pan co' ngòc pan co' mbec mèn loo mes le'n templ, co' nee di's, mbec mèn pan loo Diox. Pana ante nguley' ndxàp permis par hua nguley' pana tiempa. Mda' David pana nduhua mèn co' ngure no David, ne.

²⁷ Ndxab Jesús loo mèn, ne:

—Diox mtan' thib huiz co' nac huiz sabd par ne'lide mèn zin' co' mbyan' tub co' ne'ngácte ntelo mèn le'n sman, no par gàc con' ndac loo Diox, no par li mèn descans. Per ne'ntan'te Diox huiz sabd par ñibe' yèe mèn loo xtàa mèn loo co' nac costumbr co' nzi no mèn no co' mbed no mèn. ²⁸ Por cona, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', daa ndxàp con' la's niin no la's yan par ñibe'en loo mèn cón ndxàal li mèn huiz sabd co' nac huiz descans.

3

Jesús mteyac thib mbi' co' mque no sa ya' biiz.

(Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11)

¹ Mbere Jesús, ngòc Jesús le'n thib sinagog co' ndub le'n thib yèez par neda. Làth mèn co' ngo le'n sinagoga, ngo thib mbi' co' nayiz sa ya'. Ya' mbi'a yende mod huin. No yende mod ga'. ² Látha,

xèe nzi la's mèn loo Jesús par ñèe mènà ñèene' ché' teyac Jesús ya' mbi'a huiz sabd co' nac huiz descans par tataa mod cua'n mènà mod xá mod quexù' que' fals mènà Jesús. ³ Sya, Jesús ndxab loo mbi' co' nayíz ya'a:

—Goo too co'te' ndubl ba'.

⁴ Sya, ndxab Jesús loo mèn co' xèe nzi la's loo Jesús:

—¿Xá nee gu'? ¿Ché' nda' ley co' mxo'f Moisés loo mèn lugar li mèn con' ndac o li mèn con' ye'rsin' le'n huiz co' nac huiz descans co' nac huiz sabd no ché' nda' ley lugar loo mèn telá' mèn thib mèn loo con' ryes o ché' nda' ley lugar guth mèn thib mèn le'n huiz descans co' nac huiz sabd, cà'? Fcàb gu' loon, ey.

Per ndxe'leque', mènà ne'ngácte ncàb loo Jesús. Ale mbyau' ro rye mènà. ⁵ Sya, ngocloo Jesús mbui' Jesús loo mènà. No mxi lezo' Jesús con mènà tac ne'nglàa huente di's co' ndxab Jesús le'n lezo' mènà. No ne'ngaa'dte mènà di's co' mbez Jesús loo mènà. Sya, ndxab Jesús loo mbi' yíza:

—Ftega' ya'l, ey.

Sya, mtega' mbi' ya' mbi'. Ngoloa, ale chàa, mbyac ya' mbi'. ⁶ Ngoloa, ngro' mèn co' nac mèn xley' farise. Mtlo mènà, mdoodi's mènà con mèn co' nac partid che'n mèn herodist par cua'n ryop ned mènà mod xá mod guth mènà Jesús.

Trè' ndlu' cón che'n xá mod anze'f huax mèn mqueltàa loo Jesús ro lagun.

⁷ Jesús nda co'te' nziri' lagun gaxte co'te' nziri' yèez co' lèe Capernaum con myen' xin' mté'th Jesús. No anze'f thib mèn gulàaz che'n làaz mèn

galile nda nque xís Jesús. ⁸ Co'se' mbìn mèn le' Jesús ndli yalguzye' roo no yalguzye' xèn loo chol mèn, anze'f thìb mèn gulàaz che'n làaz mèn jude, no mèn ciudape' Jerusalén, no mèn gulàaz che'n làaz mèn idume, no mèn yèezya' co' nziri' par ned ndlyen huiz par ned ndri'th yó'be' Jordán, no mèn gulàaz che'n làaz mèn ciuda Tir, no mèn gulàaz che'n làaz mèn ciuda Sidón, mbi'th rye mènna loo Jesús par hui' mènna no ñèe mènna cón ndli Jesús. ⁹ Por cona, co'se' mqueltàa huax mèn loo Jesús, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús ya cua'n myen' thìb yòoyaa par yò thidte Jesús le'n yòoyaa par ne'tí'de mèn arid Jesús. ¹⁰ Tac Jesús mteyacle' huax mèn yíiz. Cona, ryete mèn co' ndyac yíiz ndxezi'f no ndxega's Jesús no nzi mchep mèn xtàa mèn par ante gàal mènna Jesús, sya, yac mènna. ¹¹ Co'se' ñèe mèn co' mque no xpìi ye'rsin'a Jesús, xpìi ye'rsin' co' nzo loo mènna mbli par mdub xib mènna loo Jesús. No cabii mbez yèe mènna loo Jesús. Mbez mènna:

—U' nacpe' xgan' Diox.

¹² Per Jesús mnibe' yèe loo xpìi ye'rsin' co' ngo loo mènna. Ndxab Jesús loo xpìi ye'rsin'a:

—Ñibe'en loo gu' yende chó loo gabte gu' chó nac daa.

Jesús ngue go' xà' si' fchop myen' làth mènna par hue' myen' di's cón che'n Jesús.

(Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16)

¹³ Ngoloa, ngua quée Jesús loo thìb yii co' ndub gaxte tya. Ngurez Jesús mèn co' mbly'a's Jesús mcui Jesús. Sya, ngua gax mènna co'te' ndub Jesús.

¹⁴ Ngoloa, mblec Jesús si' fchop myen' no mblo' xà' Jesús si' fchop myen' par mque tee no myen'a Jesús

no par tel' Jesús myen'a par te'th myen'a no par co myen'a yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn. ¹⁵ Jesús mbli par mque no myen' con' la's nii myen' no con' la's ya' myen' par ante ñii myen' loo xpíi ye'rsin', ryo xpíi ye'rsin' loo mèn. ¹⁶ Ryete si' fchop myen' co' ngòc nerleque' myen' co' mcai Jesús, myen'a lèe taandxè': Ner mbi' co' Jesús mcai lèe Mon. Loo Mon mda' Jesús tedib lèe co' lèe Pedr. ¹⁷ No ngurez Jesús Cob no Juàn co' ndxàc ryop hues xgan' thib mbi' co' lèe Zebede. Jesús mdub lèe ryop hues myen' na, Boanerg, co' nee di's, anze'f navez yéc myen' co'se' ndyoodi's myen'. ¹⁸ Xísa ngurez Jesús Ndech, Lip, Bartol, Mate, Max, Cob co' ngòc xgan' tedib mbi' co' lèe Alfe. No ngurez Jesús Tade, no tedib mbi' co' lèe Mon co' ngòc loo thib ned mèn co' ngro' lèe partid cananist. ¹⁹ No lult ngurez Jesús Jud Iscariot. Jud ngòc leque thib myen' xin' mté'th Jesús co' mda'xù' Jesús loo mèn ye'rsin' yiloa.

Mèn ngue quexù' ngue que' fals Jesús le' Jesús ndxàp con' la's nii Jesús no la's ya' Jesús por cón che'n Beelzebú.

(Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23; 12.10)

Ngoloa, ngòc Jesús liz thib mbi' con myen' xin' mté'th Jesús. ²⁰ Le' mèn co' mbìn cón che'n Jesús na, mqueltàa mènna loo Jesús axta ne' ne' ngác nghua no Jesús myen' xin' mté'th Jesús tant thib mèn mqueltàa. ²¹ Co'se' mbìn mèn guliz Jesús cón ngue li Jesús no con' co' ndxàc loo Jesús, mbi'th mènna loo Jesús par hue' yèe mènna Jesús tac mbez mènna no ndyoodi's mènna le' Jesús nquée mbii yéc.

²² Lomisque' ne, mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, co' nde par

ned ciuda Jerusalén no co' nac mèn co' nzo làth mèn co' nde nque xís Jesús, mbez mènna loo mèn co' mqueltàa loo Jesús:

—Beelzebú co' nac jef che'n rye xpíi ye'rsin' ngue tee no mbi' ndxè'. No por cón che'n con' roo no con' xèn co' ndxàp Beelzebú la's nii Beelzebú no la's ya' Beelzebú ngo' mbi' xpíi ye'rsin' loo mèn.

²³ Sya, ngurez Jesús mèn co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Mtetac Jesús thib di's loo mènna. Ndxab Jesús:

—¿Xá mod leque Mebizya co'pe' Mebizya loo mèn, à'? ¡Máa yob yéc gu', na! ²⁴ Anggab na'i, chele' mèn co' ñibe' loo thib gobiern, gác mènna chop partid no cue yoo ryop partid mènna, le' sya, gobierna yende mod tolo xec no yende mod tolo yo gobiern, ¿lé'? ²⁵ Lomisque' ne, chele' thib ned mèn guliz co' nzo ban thib yòo, tlo gác mèn guliza chop ned mèn por nzi yoo mèn guliza, yende mod tolo xec mèn guliza par yo ban mèn guliza thidte yòo par tolo gác mènna thib nedte mèn, ¿lé'?

²⁶ Lomisque' ne, chele' Mebizya bix yath loo cón che'n Mebizya, yende mod tolo cue no yo Mebizya. Ale ndxe'leque', lyux Mebizya thidtene.

²⁷ Lomisque' ne, yende chó mèn gác yòo liz thib mbi' co' nac mbi' tín' par li huan' mèn cón che'n mbi' liz mbi' chele' mèn ne'quedó'de mbi' tín'a ner. Per chele' mèn ner quedó' nii mbi' no ya' mbi', le' sya, tataa mod lique' mèn gan li huan' mèn che'n mbi' liz mbi'.

²⁸ Na ngue nii tedib con' co' nac con' lìcpe' loo gu', ne: Nzoque' mod tyon' rye xquin mèn no xtol mèn no ryethe di's co' nac di's ye'rsin' co' ndyoodi's mèn loo xtàa mèn. ²⁹ Per mèn co' ñii ngòc nguàal con'

cón che'n Xpii Natú', yende mod tyon' xtol mènà thidtene. Ndxé'leque', ndxàp mènà dol thidtene par teti Diox mènà yilóa.

³⁰ Tataa mtetac Jesús rye di'sa loo mèn tac mènà mbez nzo thib xpii ye'rsin' loo Jesús.

Xna' Jesús no myen' huespe' Jesús ngua cua'n Jesús.

(Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21)

³¹ Ngolóa, mzin xna' Jesús no myen' huespe' Jesús loo Jesús co'te' nzo Jesús. Per ne'ngòode xa' par le'n nyòo. Par fuer no maste ngure xa'. Ndxab xa' loo mèn co' nziri' tya:

—Guuz gu' loo Jesús yi'th Jesús ndxè'.

³² Mènà mteri'th di's par le'n nyòo. Le' sya, plá mèn co' nzi dib vuelt loo Jesús ndxab loo Jesús:

—Tad, xna' U' no myen' huespe' U' nziri' fuer. Ngue bez xa' U' par tyoodi's no xa' U'.

³³ Per Jesús ndxab loo mènà:

—¿Ché' ndlya's gu' niin loo gu' chó mèn, licque', nac xal xnan no myen' huesen?

³⁴ Ngolóa, mbui' Jesús loo mèn co' nziri' dib vuelt loo Jesús. Ndxab Jesús loo mènà:

—Niin loo gu' chó mèn nac xal xnan no xal myen' huespe'en. Ryete gu' co' nziri' loon ndxè' lalque' nac xal xnan no nac gu' xal huesen. ³⁵ Tac chol mèn co' ndli xal nee lezo' Diox, mènà nac xal huesen. Mènà nac xal ftanen. No nac mènà xal xnan.

4

Jesús ngue tetac loo mèn xá mod ngo thib mbi' bin.

(Mt. 13.1-9; Lc. 8.4-8)

¹ Mbere Jesús. Mtlo Jesús, mbilu' Jesús mèn ro lagun co' nziri' tya. Anze'f thib mèn mqueltàa co'te' ngo Jesús. No de tant huax mèn mqueltàa, más quee lezo' Jesús ngua tub Jesús le'n thib yòoyaa co' ndub loo lagun gaxte ro lagun. Le mèn na, ngure loo yux ro lagun. ² Sya, mtetac Jesús di's loo mèn par tataa mod lu' Jesús huax con' loo mèn no ta' Jesús cuent cón che'n di's co' ngue tetac Jesús loo mèn. Mbez Jesús loo mèn:

³ —Bìn gu' di's co' tyoodizen loo gu' ndxè'. Thib mbi' co' ngo bin, mbi' ngro'. Nda lo mbi' bin. ⁴ Láth ngue go mbi' bin, ngulàa ndxep biz bin ro ned. Ngoloa, mbi'th mbin. Mblo' mbin biz bina. Nduhua mbin biz bina. ⁵ Le' tedib lugar na, láth ngue go mbi' biz bin, ngulàa ndxep biz bin loo yòo quèe co'te' xhuite yòo nzi'f loo quèe. Luega ngulen biz bina tac inacha'de nzi'f yòo loo quèe. ⁶ Per co'se' mtlo mdín bée ro'tha, ale mbiiz ro'tha tac yende mod ngroo ngxèn lox ro'tha loo yòo quèea. ⁷ Tedib lugar na, láth ngue go mbi' biz bin, ngulàa ndxep biz bin le'n huan. Per co'se' ngulen ro'tha, mtlo mblyus ro'th le'n huan tac mdín huan ro'th. Por lult ne'nda'de ro'th cosech tac mdín huan ro'th. ⁸ Le' tedib lugar na, mblo mbi' biz bin antub loo yòo be'f. Tyase huen ngulen ro'th. No mbryoo mxyèn ro'th. No mda' biz bina thib huen cosech. Thib nzob bin mda' gal psi' quèe nzob. Tedib nzob bin mda' ayon quèe nzob. Tedib nzob bin mda' thib ayo quèe nzob.

⁹ Tolo ndxab Jesús loo mènna:

—Gu' co' ndxác ta' gu' cuent co' huenleque' cón nee di's di's co' ngue toodizen loo gu' ndxè', no chele' gu' ten' cón nee di's di's ndxè', bìn gu' di's co'

ngue niin loo gu' ndxè' no fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'.

*Trè' ndlu' cón mbli mtetac Jesús di's loo mèn.
(Mt. 13.10-17; Lc. 8.9-10)*

¹⁰ Per co'se' ngolo mbii rye mèn, taate mbyan' Jesús con taandxep mèn co' be' mbyan' con ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús. Mnibdi's mènà no myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús cón nee di's di's co' mdoodi's Jesús co' mtetac Jesús loo mènà.

¹¹ Sya, ndxab Jesús loo mènà no loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Por part cón che'n gu', ey, Diox angndli loo gu' par ta' gu' cuent no non gu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. Cón che'n con'a be' nzo casloo loo taamas mèn. Cona, ndxe'leque', loo mèn co' tarte tyal yila's par ta' mèn lugar ñibe'pe' Diox loo mèn, na ntetac di's loo mènà par tataa mod ndyoodiz non mènà. ¹² Tataa ndlin par gàca co'se' hui' mènà loo cón chenen, con'a ndli gàc mènà xal mèn co' ingüi'de. No co'se' gòn mèn di's co' mbezen, gàc mènà xal mèn co' ne'ta'de cuent cón che'n di's co' mbezen par tataa mod ne'lyàade yéc mènà no ne'lyàade lezo' mènà no ne'se'de mènà mod co' ndxàp mènà par ne'tyon'te xtol mènà.

Jesús ngue ta' cuent cón nee di's cón che'n biz bin co' ngue go mbi'.

(Mt. 13.18-23; Lc. 8.11-15)

¹³ Tolo ndxab Jesús loo mènà no loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Ché' no gu' ne'nda'de cuent cón che'n di's co' mtetaquen loo gu', cà'? Chele' gu' ne'nda'de cuent cón nee di's co' ngolo guniin loo gu'a, ¿xá mod ta'

gu' cuent no ten' gu' cón che'n taamas di's co' tolo tetaquen loo mèn, sya? ¹⁴ Di's co' ngolo mtetaquen loo mènà nee di's ndxè': Mbi' co' ngo biz bin nee di's nac xal mèn co' nde'th di's no co' ngo yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox. ¹⁵ Nzo ndxep mèn co' nac xal nzob bin co' ngulàa ro ned. Mènà nee di's nda' mènà lugar ndxòn mènà di's cón che'n di's ndac che'n Diox. Per co'se' ndxàcle' ndxep huiz mbìn mènà di's, no queltàa yende chó mèn tolo lu' loo mènà xal tolo nda di's no xal tolo ndyee di's, látha xaste ndli Mebizya par ndxathla's mèn cón che'n di's co' mbìn mèn co' mbli mden' mèn le'n lezo' mèn xá nac co' ndlya's Diox li mèn. ¹⁶ Nzo taamas mèn co' nac xal biz bin co' ngulàa loo yòo quèe, co' nee di's, co'se' mbìn mèn di's ndac che'n Diox, mbìn mèn di's ndac che'n Diox dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn. ¹⁷ Mènà nac xal ro'th co' ngulengà. Yende fuers lox ro'tha no ne'nxecte ro'tha arid nen tac yende pá xon' lox ro'th. Le' sya, co'se' ndxàc ngòc nguàal con' loo mènà no ndxàc yalndyub ngu's loo mènà por cón che'n di's ndac che'n Diox, sya, ntlo mènà, ndyoo xà' lezo' mènà loo cón che'n di's ndaca. ¹⁸ Nzo taamas mèn co' nac xal biz bin co' ngulàa le'n huan. Mènà ndxòn di's co' nac di's ndac che'n Diox. ¹⁹ Per látha, más ndxath ndlyux mèn loo yalgon' che'n izlyo' ndxè'. No leque mèn ndli par leque mèn nquedi mèn loo yalgon' mèn. No sate más ndlya's mèn no ndxòo yéc mèn que no mèn chol con'. Le' sya, ryete xtùuz co' más ndli mèn cón che'n con'a ndli ndxathla's mèn cón che'n di's ndac che'n Diox par tataa mod ne'gàcte mèn xal biz bin co' ta' huax cosech. ²⁰ Per nzo ndxep mèn co' ndxòn cón che'n di's ndac che'n

Diox, no ndyubdi's mèn co' mbez di's ndac. Mèna nac xal biz bin co' ngulàa loo yòo be'f. Nzo ndxep mèn co' nac xal thib quèe nzob co' mda' gal psi' quèe nzob. No nzo taamas mèn co' nac xal biz bin co' mda' ayon quèe nzob. No nzo taamas mèn co' nac xal bin co' mda' thib ayo quèe nzob, co' nee di's, nac nzob bina bin co' mda' más huax cosech.

Jesús mtetac loo mèn xal nac thib lampr co' ndxòo xnii.

(Lc. 8.16-18)

²¹ Ndxab Jesús loo mèn, ne:

—¿Ché' nzo mod tub mèn thib lampr co' nzo xnii le'n thib cajón o tub mèn lampr xàn' thib lun', cà'? Yende xàa. Ndxé'leque', mèn quetal lampr gáp par tenii lampr loo mèn. ²² Na nii loo gu', ne: Yende nec thib con' co' nzo casloo co' ne'ryo xo'fte loo xnaa. No yende nec thib con' co' xexte ndxàc co' ne'yathte no co' ne'yènte loo mèn. ²³ Gu' co' ndxaa'd di's nza par ta' gu' cuent co' huenleque' cón nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè', bìn gu' di's co' ngue niin loo gu' ndxè' no fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'.

²⁴ Ndxab Jesús loo mèn, ne:

—Huen huen bli gu' xtùuz cón che'n di's co' nzi yòn gu' nalle'que'. Tac leque mod co' ndxàp gu' no co' ndli gu' loo hues xtàa gu', leque moda gáp Diox con gu' no li Diox loo gu'. No masre' tolo zib Diox loo gu' xalque' nac co' ndli gu' loo hues xtàa gu', gu' co' nzi yon di's ndxè', que naca li gu' con' ye'rsin', que naca li gu' con' ndac. Diox lique' gàca loo mèn xalque' nac con' mbli mèn loo xtàa mèn.

²⁵ Tac loo mèn co' nda' lugar ndxòn ndac mèn cón

che'n di's ndac che'n Diox, loo mènà Diox tolo li más gòn ndac mènà cón che'n di's ndac che'n Diox yilóa. Per ndxe'leque', mèn co' indyalte no mèn co' indub nzade par tolo gòn mèn cón che'n di's ndac che'n Diox, loo mènà Diox sate li par yau' xtùuz mèn no yau' lezo' mèn par gàca loo mèn, por derech, yathla's mèn cón che'n di's ndac co' mbìn mèn no co' mde'th mèn co' ngo yalbàn cón che'n Diox loo mèn.

Jesús ngue tetac cón che'n biz bin co' ndryoo nxyèn.

²⁶ Ndxab Jesús loo mèn, ne:

—Mod co' ndxar' mèn no mod co' nqueltàa mèn, mèn co' ndyal yòo mèn loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn, nac xal co'se' ngo thib mbi' biz bin loo yòo. ²⁷ Co'se' ngolo mblo mbi' biz bin loo yòo, nda li mbi' descans no ndxàt mbi' no ndxeche mbi' xal nac mod che'n mbi'. Látha, ndrith thib huiz no ndrith tedib huiz co'se' ñee mbi' le' biz bin ngulenle', no nzi roole' bin, no nzi xènle' biz bin. Per ne'ta'de mbi' cuent xá mod nzi roo biz bin no xá mod nzi xèn biz bin. ²⁸ Per yòo co' mblo mbi' biz bina, ancualque' ndxàc ña'. Ner ndlyen ña'. Ndxeloa, ndxas bacdò ña'. Yilóa, ndryo yas lad ña'. ²⁹ No co'se' mzinle' tiemp ntlo nguus ña', ntlo moz ngro' moz par ya thop moz cosech tac mzinle' huiz dyop cosech.

*Jesús ngue tetac cón che'n biz bin mostaz loo mèn.
(Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19)*

³⁰ Ndxab Jesús loo mènà, ne:

—Nde niin tedib con' loo gu': ¿Xá nee gu' no xá nden' gu' xal nac mod co' tlo queltàa mèn par

tyal mèn ñibe'pe' Diox loo mènà, à'? No ¿xá nee gu'? ¿Chó tedib con' tetaquen mod co' yòo mèn loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mènà, à'?
³¹ Pues mod co' tlope' Diox, ñibe'pe' Diox loo mèn gac nagabte mèn co' tlo yòo loo cón che'n Diox. No con mènate no más li yila's huax mèn loo cón che'n Diox no tyal huax mèn ñibe'pe' Diox loo mèn co' nac che'npe' Diox xal thib biz bin mostaz co' ññaade naroo co' ngo mèn loo yòo. Gu' ñee le' biz mostaz nac thib biz más bix co' nzo loo rye biz bin, ¿lé'?
³² Tac co'se' ngo mèn biz huan mostaz loo yòo, ndlyen huan mostaz. No más ndryoo nxyèn huan mostaz leque taamas huan no loo con' nayèe co' ngo mèn bin. Le' sya, axta mbin bé' nde càl loo huan mostaza.

*Jesús mtetac cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn thib mod tedib mod.
 (Mt. 13.34-35)*

³³ Tataa mod mblu' Jesús mèn cón che'n di's ndac che'n Diox con huax di's co' mtetac Jesús loo mèn par gòn ndac mèn di's co' nzote mod gòn mèn no co' nzote mod más ta' mèn cuent cón che'n di's ndaca.
³⁴ Nec thib di's ne'ndoodi'ste Jesús loo mèn chele' Jesús intetacte di's loo mèn. Per ndxe'leque', loo myen' xin' mté'th Jesús más ndoo lité mda' Jesús cuent loo myen' no nambite ngo xo'f Jesús cón che'n di'sa loo myen'.

*Ante gunii Jesús no mde'f Jesús ya' Jesús loo mbii no loo ol che'n nút loo lagun, xègà nguled mbii no nguled ndxetoo ol loo nút loo lagun.
 (Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25)*

³⁵ Leque huiza co'se' ngulàa yál' izlyo', Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Ya' gu' nda na' tedib lad ro lagun ba', ey.

³⁶ Sya, taate mblá' myen' xin' mté'th Jesús mènà tya. Mbe' myen' Jesús le'n thìb yòoyaa co' ndub loo lagun tya. No mdoo nque taamas mèn, co' mque no yòoyaa tya, xís Jesús par thidte nda no mènà Jesús. ³⁷ Per láth nque tetee myen' yòoyaa loo lagun, mtlo mxyo'f thìb mbiido' loo lagun no ale ngo too ol nít loo lagun. No ndoo yòole' nít le'n yòoyaa axta ndoo zèle' nít le'n yòoyaa. ³⁸ Láth ndxàc con'a, ale le'le' mde mcal' Jesús. Nax yàt Jesús par xís barc loo thìb almad. Sya, yende izlyo', mblo' myen' mcal' loo Jesús. Ndxab myen':

—Maistr, ¿ché' indyóode U' yòoyaa na' ngue dep le'n nít, cara?

³⁹ Sya, ngo che Jesús. Gunii Jesús loo mbii no loo nít co' ndxe too loo lagun. Ndxab Jesús:

—Xèe gure gu'.

Sya, por derech, xèe ngure nít loo lagun. No xèe ngure mbii. ⁴⁰ Ngoloa, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Chonon susque' anze'f nzyeb gu', à', ey? ¿Xá mod susque' indxàpte gu' yalxla's con daa, yey?

⁴¹ Per myen' xin' mté'th Jesús sate más mzyeb. No mbez myen' loo xtàa myen':

—¿Chó mbi' nac mbi' ba', cara? ¿Xá mod ale axta mbii no nít ndxòn ro mbi' ba' no ndubdi's mbii no nít ro mbi' ba'?

5

Trè' ndlu' cón che'n thib mbi' che'n yèez Gadar co' mque no huax xpïi ye'rsin'.

(Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39)

¹ Pues mzin Jesús tedib lad ro lagun co' nziri' loo xyòn mèn che'n làaz mèn gadar con myen' xin' mté'th Jesús. ² Per texal ngro' Jesús le'n yòoyaa, ngro' thib mbi' co' nzo casloo le'n armit panteón loo Jesús. Loo mbi'a ngo huax xpïi ye'rsin'. ³ Mbi'a ngo ban le'n armit panteón. No yende chó mèn ngli gan tyen mbi' par tub dó' mèn mbi'. No ne' ne' yen chó mèn ngác quedó' mèn mbi' con caden. ⁴ Huax vez mquedó' mèn ya' mbi' no nii mbi' con caden per ale ndli mbi' gan ncho' mbi' caden. Ale thib le' thib le' ndli mbi' caden. No yende chó mèn ngác li gan par gác nado' mbi'. ⁵ Nque tee bez yèe mbi' ze no yál' le'n yi'x no le'n huan no le'n armit thebol le'n panteón. No ale leque mbi' nguïn quèe lad mbi' co'se' nquée mbii che'n xpïi ye'rsin'a mbi'. ⁶ Per co'se' gunèe mbi' tithre' nde Jesús, mque' mbi' carre. Mdub xib mbi' loo Jesús. No mcòo' mbi' yéc mbi' loo Jesús. ⁷ Sya, mbli xpïi ye'rsin' ngrozèe mbi' cabii. No mbli xpïi ye'rsin' ndxab mbi' loo Jesús:

—Jesús, xgan' Diox roo Diox xèn co' ñibe' loo ryethe con', ¿chonon nde U' co'te' nzo nu' ndxè', à'? Na'b nu' loo U', por lèe che'n Diox, ne'tetiide U' nu', ndee U'.

⁸ Tataa mbli xpïi ye'rsin' ndxab mbi' loo Jesús tac Jesús ngue bezle' no ngue ñibe'le' loo xpïi ye'rsin' par ryo xpïi ye'rsin' loo mbi'.

⁹ Sya, mnibdi's Jesús loo mbi'. Ndxab Jesús loo mbi':

—¿Chó lèel, à'?

Le' sya, xpïi ye'rsin' co' nzo loo mbi'a mbli ndxab mbi':

—Nu' lèe Legión tac anze'f huax nac nu'.

¹⁰ Sya, xpïi co' nzo loo mbi'a mbli nalyat ndxab mbi' loo Jesús par ne'tel'te Jesús xpïi ye'rsin'a tedib ned tedib lad le'n yèezya' co' nac làaz mèn gadar.

¹¹ Le'xque' tya ndub thib yïi co'te' ngue tee yuhua thib partid nguch. ¹² Rye xpïi ye'rsin' co' ngo loo mbi' mbli ndxab mbi' loo Jesús:

—Ftel' U' nu' loo nguch co' nzi tee go' par yòo nu' loo nguch.

¹³ Sya, mda' Jesús lugar loo xpïi ye'rsin'a. Ngro xpïi ye'rsin'a loo mbi'. Ngòo xpïi ye'rsin'a loo partid nguch. No por loo rye nguch ne'que' chop mil nguch co' nzi tee yuhua tya. Per co'se' ngòo xpïi loo partid ngucha, ryete ngucha mbyùb lad yïia. No ale ngulàa ryete ngucha le'n lagun. Tya nguáp rye nguch nít. No nguth rye chop mil ngucha.

¹⁴ Le' sya, mèn co' ngue queno ngucha mxon' tant mzyeb mènà. Ngua ta' mènà cuenta loo mèn làth yèez no loo mèn co' ngue zin' huan. Sya, mbi'th tee hui' rye mènà con' co' ngòc. ¹⁵ Co'se' mzin mèn co'te' nzo Jesús, gunèe mèn ndxe'sleque' ndub mbi' co' mque no mbii che'n rye xpïi ye'rsin'a. Noc xable' mbi' ndub mbi'. Sya, sate más mzyeb mènà. ¹⁶ Mèn co' gunèe mbi' ndoore' teyac Jesús mbi', mènà mda' cuent con' ngòc loo mbi', mbi' co' mquée mbii che'n xpïi ye'rsin'. No mda' mènà cuent xalque' ngòca loo nguch. ¹⁷ Le' sya, mènà mtlo ndxab loo Jesús li Jesús favor ryo' Jesús, bii Jesús làaz mènà par ned nde Jesús.

¹⁸ Co'se' gunèe mbi' co' mque no xpïi ye'rsin'a ngòo Jesús le'n yòoyaa par bii Jesús tya, nalyat

mna'b mbi' di's loo Jesús par ta' Jesús lugar tyoo nque mbi' xís Jesús par tyee no mbi' Jesús. ¹⁹ Per ndxe'leque', Jesús ne'ndalte no ne'nda'de Jesús lugar nga nque mbi' xís Jesús. Ale le'le' ndxab Jesús loo mbi':

—Byàa par lizl con mèn co' nac mèn gulizl ba'. No fta' cuent loo mènà ryete con' co' mbli nole' Tad Diox lùu. No fta' cuent xá mod mblyat lezo' Tad Diox gunèe Tad Diox lùu, ndee.

²⁰ Sya, mxen mbi' ned. Ndyàa mbi'. Mtlo mbi', mda' mbi' cuenta loo mèn co' nac che'n rye yèezya' che'n làaz mèn decápolis ryete con' xal mbli Jesús loo mbi'. Le' ryete mèn yèez co' mbin di's co' mda' mbi' cuenta na, ante mbui' rye mènà no ante gunaa rye mènà loo mbi'.

Trè' ndlu' cón che'n con' co' ngòc loo rsap Jair no cón che'n thib xa'got co' mbuàal xab Jesús.

(Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56)

²¹ Co'se' mbere Jesús, ndye'th Jesús, ngua Jesús par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn gadar, ndye'th Jesús loo yòoyaa tedib lad ro lagun co' ne' lèe lagun che'n mèn làaz mèn galile. Tya, mqueltàa huax mèn loo Jesús. No por mqueltàa mèn loo Jesús tya, tyate mbyan' Jesús con mènà. ²² Látha, mzin thib mbi' co' ngòc jef che'n thib sinagog co' ndub le'n thib yèez co' nziri' gaxte co'te' ngo Jesús. Mbi'a ngro' lèe Jair. Co'se' gunèe mbi' Jesús, mbii gax mbi' loo Jesús. Mdub xib mbi' loo Jesús. ²³ No anze'f nalyat mna'b mbi' di's loo Jesús. Ndxab mbi':

—Tad, rsap daa nax tin liz. Na ndal na'b thib favor loo U'. Tyee U'. Nda na' lizen. Daa ndlyaz

ante xo'f U' ya' U' lad mza' daa. Yac mza' daa. No ryo xban mza' daa.

²⁴ Sya, mxen Jesús ned. Nda no Jesús Jair par liz Jair. Le' rye mèn co' nzi no Jesús na, nda nque xís Jesús axta mdí' mènna Jesús tant thìb mèn nda no Jesús. ²⁵ Láth rye mènna ngo thìb xa'got co' mque no yíiz co' nac yíiz ndlyath ren. Le'n rye tiemp co' ndxàc mque no xa'gota yíiza ndxàcle' si' fchop lin'. ²⁶ Le'n rye tiempa, anze'f thìb yalnè mden' xa'gota por mbli huax doctor remed xa'. No anze'f thìb tmì mbli xa' gast axta mtho' xa'gota rye con' mque no xa'. Per ne' por chu'th ne'ngyath ndacte xa' con remeda. Ndxè'leque', sate más mxyo yíiza loo xa'gota. ²⁷ Co'se' mbìn xa'gota nde'th mèn le' Jesús nde par neda, ngo xa'gota làth rye mènna par ngua gax xa' co'te' nzo Jesús, par ned xís Jesús làth mènna. Látha, xexte mbuàal xa'gota xab Jesús. ²⁸ Tataa mbli xa'gota tac ndoore' ndxab xa'gota loo lezo' xa': Chele' daa ante gàal xab Jesús, ngobe'en yac daa. ²⁹ Texal ngolo mbuàal xa'gota xab Jesús, mbyau' loo ren co' ndoo lath xa'. No luega mden' xa' mbyac xa' loo yíiz co' mque no xa'. ³⁰ Lomisque', mden' Jesús le'n lezo' Jesús le' Diox mteyac thìb mèn yíiz por cón che'n con' roo con' xèn co' ndxàp Jesús là's nii Jesús no là's ya' Jesús. Sya, chàa, mbere Jesús, mbui' Jesús par ned xís Jesús. No mnibdi's Jesús loo mènna. Ndxab Jesús loo mènna:

—¿Chó gu' mbuàal xaben par ned xísen, à'?

³¹ Sya, myen' xin' mté'th Jesús ndxab loo Jesús:

—Tad, con que U' ñee le' mèn ngue tí' U' no mbez U' ¿chó mèn mbuàal daa par xísen, à'?

³² Per Jesús mbui' ndxè' mbui' ba' loo mènà par ñèe Jesús ñèene' chó mèn mbuàal xab Jesús par mbyac mènà. ³³ Látha, xa'gota ante nxi'th ndoo tant mzyeb xa'gota. No nanee xa'gota cón ngòc loo xa'. Sya, xex xex mbii gax xa' loo Jesús. Mdub xib xa' loo Jesús. No mda' xa' cuent rye con' co', lìcque', ngòc loo xa' loo Jesús. ³⁴ Jesús ndxab loo xa'gota:

—Rsapa, lùu mbyacle', ndee, tac ngola'sque'l loon. Byàa. Ne'tyóodel. No huen blo lezo'l. Lùu ya ne'tolode tyac len.

³⁵ Tatabe' ngue toodi's Jesús con xa'gota co'se' mzin plá mèn guliz mbi' co' nac jef che'n sinagog co' ndub gaxte tya. Ndxab mèn guliza loo mbi' co' nac xud mza':

—Lá'a. Ya ne'tolode li xol maistr. Loo rsap lùu ngolole' guneei.

³⁶ Per Jesús ne'nglide cas di's co' ndxab mèn guliz mbi'a loo mbi'. Ndxab Jesús loo mbi':

—Ne'zyebtel por rsapl, ndee. Gola's loon no maste.

³⁷ Ne'nda'de Jesús lugar loo rye mènà par ya nque mènà xís Jesús par ned liz mbi'. No maste mbe' Jesús Pedr, no Còb, no Juàn co' nac hues Còb par ya no myen'a Jesús. ³⁸ Co'se' mzin Jesús con myen' liz mbi' co' ngòc jef che'n singoga, ñèe Jesús ndxàc thib con'. No ñèe Jesús ndxón' mèn no mbez yèe mèn. ³⁹ Jesús ngòo liz mbi'. No asembli Jesús, ndxab Jesús loo mènà:

—¡Susque' thib ruid ndli gu' no ndxón' gu', yoo! Por part cón chenen, mza' ba' inacte mza' co' nguth. Ndxè'leque', part cón chenen, mza' nax yàt thib mcal'guth.

⁴⁰ Per co'se' mbìn mèna tataa ndxab Jesús loo mèna, ale mxìis no mèna Jesús.

Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Bli gu' favor, gro' gu' par fuer.

Sya, ngòo no Jesús xud mza', no xna' mza', no yon myen' xin' mté'th Jesús co' ngua no Jesús par le'n nyòo co'te' nzo'f mza' loo mes. ⁴¹ Sya, mxen Jesús ya' mza' co' nguth co' nzo'f loo mes. Ndxab Jesús loo mza':

—Talita cumi. Di's ndxè' nee di's: Mza', na ngue nii lool: Goo che. Goo too.

⁴² No texal ngolo tataa ndxab Jesús loo mza', ngo che mza'. No luega mdee mza'. No pente nzo mza' si' fchop lin' co'se' ngòc con'a loo mza'. Le' mèn co' ngureri'a na, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna no ante mzyeb mèna co'se' gunèe mèna le' mza' ngro xban. ⁴³ Per Jesús mnibe' yèe loo rye mèn co' ngureri'a par ne'ta'de mèna nec thib cuent loo nec thib mèn cón che'n con' co' ngòc loo mza'a. Ngoloa, mnibe' Jesús loo xna' mza' ta' xna' mza' con' hua mza'.

6

Jesús ngo plá huiz le'n yèez Nazaret.

(Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30)

¹ Jesús mbii liz Jair. Mbere Jesús, ndyàa Jesús co'te' nac yèez co' nac làazpe' Jesús. Ngua no myen' xin' mté'thpe' Jesús Jesús, ne. ² Co'se' ngòc huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa, Jesús mtlo mblu' mèn le'n sinagog mèn. Le' mèn co' mbìn di's co' mblu' Jesús na, ante ngüi' mèna no ante ñaa mèna loo Jesús. No mbez mèna loo xtàa mèna:

—¿Pá ngua té'th mbi' ba' rye di's co' ndyoodi's mbi'? No ¿pá ned ngro' co' ndxác mbi' ba' no yalguzye' co' ndli mbi', cara? ³ Na' nanee le' mbi' ba' nac xgan' Mari. No nac mbi' carpinter. Mbi' ba' ndxác hues Cob. No ndxác hues mbi' Chè no ndxác hues mbi' Jud no Mon. No myen'got co' ndxác fta'n mbi' nzo ban làth na' trè'.

Ale leque mèn gulàaz Jesús ndlyàa xyàn lezo' ñèe Jesús. No nden' mènà ilé'de nac con' co' ndli Jesús.

⁴ Sya, ndxab Jesús loo mènà:

—Nzo huax mèn co' ndli cas no intè'bte mènà mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox por nac mènà mèn tith. Per chele' mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox nac mèn gulàazpe' mèn, pà li mèn cas mèn co' nde'th di's no pà li mèn guliz mèn co' nde'th di's cas mèn co' nde'th di's xal ndxàca loon con mèn co' nac mèn gulàazpe' dàa.

⁵ No ne'ngácte Jesús ngli Jesús nec thib yalguzye' loo mèn gulàaz Jesús. Ante mxo'f Jesús ya' Jesús lad ndxep mèn yíiz par mteyac Jesús ndxep mèn no maste. ⁶ Látha, ante ngüi' Jesús no ante ñaa Jesús loo mèn gulàaz Jesús tac thidtene indlyaste mènà yila's mènà loo Jesús. No indxàpte mènà yalxla's loo Jesús. Ngoloa, mque tee lu' Jesús rye mèn yèezya' co' nziri' gax loo yèez co' nac làaz Jesús.

Jesús mtel' myen' xin' mté'th Jesús par ngua lo myen' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn. (Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6)

⁷ Ngoloa, ngurez Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús co' mcui Jesus. Mtlo Jesús, mtel' Jesús chop chop myen' par ya lo myen' yalbàn loo mèn. No mbli Jesús par ngòp myen' con' la's nii myen' no la's ya' myen' par co' myen' xpüi ye'rsin' loo mèn.

⁸ No mnibe' Jesús loo myen' yende cón hue' myen' co'se' tyen myen' ned ya myen'. No maste co myen' thib bro yaa ya' myen'. Ne'hue'de myen' yex lua' myen'. Ne' ne' hue' myen' tmi. ⁹ No mnibe' Jesús loo myen' que' myen' yilid co' ngòcte ñaa nii myen'. No hue' myen' ante xab myen' co' nocte myen'. Ne'hue'de myen' chop ned xab myen'. ¹⁰ Ndxab Jesús loo myen', ne:

—Co'se' yòo gu' liz mèn co'te' zin gu', cued gu' liz mèn axtaque' bii gu' le'n rye yèezya' ned ya gu' no axtaque' ryo' gu' le'n rye yèezya' ned ya gu'. ¹¹ No chele' chó làaz mèn no liz mèn ne'tyalte mèn ta' mèn lugar yòo gu' no ne'tyalte mèn gòn mèn di's co' gab gu' loo mèn, gro' gu' liz mèn no làaz mèn. Bzib gu' yòoya's co' ndoo nii gu' loo mèn. Con'a nee di's tolo tyub quii tyub bèel lezo' mèn por con' co' mbli no mèn gu'. Yan' cón che'n mèn loo Diox. Le' Diox tub rez cón che'n mèn co'se' gác huiza, ne. No co'se' gác huiz co' tub rez Diox cón che'n mèn, licpe' ba'i, na nii loo gu': Más be'te tetii Diox mèn ciuda Sodom no mèn ciuda Gomor leque loo mèn yèez co' ne'tyalte ta' lugar yòo gu' liz mèn no làaz mèn.

¹² Sya, mxen myen' ned. Ndyàa myen'. Nda lo myen' yalbàn no nda te'th myen' cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn le' mèn na, ndxàal lyàa yéc no ndxàal lyàa lezo' mèn no se' mèn mod co' ndxàp mèn par lyá' mèn loo con' ryes. ¹³ Mblo' myen' xin' mté'th Jesús huax xpíi ye'rsin' loo mèn, ne. No mtà myen' aceit lad huax mèn. Mteyac myen' mèn yíiz co' mden' chol yíiz, ne.

Trè' ndlu' xá mod mbeth mèn Juàn Bautist.

(Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9)

¹⁴ Nde nixon', mbìn Herod co' ngòc rey con'a. Per máa rye mèn nonle' cón che'n co' ngue tee li Jesús. Sya, ndxab Herod loo mèn co' ndxàc xtàa Herod co' nqueltàa no Herod:

—Peser Juàn Bautist ngro xban làth mèn nguth. Cona, ndli Juàn con' roo con' xèn loo mèn xalte nac con' co' nzo la's nii Juàn no la's ya' Juàn.

¹⁵ Taamas mèn mbez:

—Lii, co' mde'th di's co' ndxab Diox, na.

Taamas mèn mbez:

—Nzo chó xa'gool co' mde'th di's co' ndxab Diox póla ngro xban.

¹⁶ Co'se' mbìn Herod tataa mbez mèn, Herod ndxab loo mèn:

—Mbi'a nac Juàn Bautist co' mnibe'en ngua cho' solndad yéc, ndyaquen. No nalle' ngro xban Juàn làth mèn nguth, ngobe'en.

¹⁷ Tataa ndxab Herod loo mèn tac ndoore' Herod mnibe' loo solndad ngua que' solndad Juàn lezi'f. No mtedó' solndad Juàn con caden ante por cón che'n Herodi. Herodia ngòc sa'l Lip, hues Herod ndoore'. Ale mbli Herod ngòc Herodi xal xa'gotpe' Herod. Mque no Herod Herodia xal xa'gotpe' Herod. ¹⁸ Tac yalquìite ndxab Juàn Bautist loo Herod:

—Herod, indxàalte que no U' xa'got hues U' ne' ne' gàal U' xa' xal xa'gotpe' U'.

¹⁹ Per Herodi axta ngòc loc tant ngulàa xyàn lezo' Herodi gunèe Herodi Juàn Bautist. Axta mblya's Herodi leque hora nguth Herodi Juàn por conate no más. Per yende mod ngli Herodi gan nguth Herodi Juàn. ²⁰ Herod mquenap Juàn tac Herod

huen huen nanee le' Juàn ngòc thib mbi' ndac no thib mbi' nalì no thib mbi' natú'. Por cona, nzyeb Herod ñèe Herod Juàn. No ne'ngla'de Herod ngli Herodi yalquí loo Juàn. Más de cona, mastale' inden'te Herod no indxaa'dte Herod di's cón che'n con' co' ngue lu' Juàn loo Herod cón che'n Diox, ndyac lezo' Herod nque nza Herod di's co' ndyoodi's Juàn loo Herod con huen di's no con huen cuent. ²¹ Per Herodi huen ngua tac le'pe' mzyal thib mod loo Herodi par guth yèe Herodi Juàn. Tac co'se' ngóol lni co' ngòc huiz co' ngóol Herod, huiza mbli Herod thib yalhua par hua mèn co' ngòc jef loo Herod, no mèn co' ngòc commandant loo Herod, no taamas mèn co' mbli Herod cuent anze'f ntac mèn loo Herod, mèn co' nac mèn co' ñibe' loo mèn gulàaz Galile. ²² Le'pe' láth nzi yuhua rye mènna, ngòo mza' co' nac rsap Herodi loo mèn co' nzi yuhuaa. Nde yol' nii mza'. Nde nxon', anze'f ndyac lezo' Herod con mèn co' nzi yuhua rsèa co'se' ñèe Herod no mènna nabe'ste nde yol' nii mza' ngo mza'. Ale con gust ndxab Herod loo mza':

—Mza', bna'b con' ndlya'sl loon. Na tai càal.

²³ No mde'th Herod Diox loo mza' no mcàbgòn Herod di's loo mza' le' Herod ta' rye con' lya's mza' càa mza'. Ndxab Herod loo mza' axta rol làaz mèn co' ñibe' Herod ta' Herod càa mza' chele' mza' lya's càai por nabe's ndxol' nii mza' loo mèn co' mqueltàa. ²⁴ Sya, yende izlyo', ngro' mza' loo rye mènna. Ngua mza' loo xna' mza'. Ndxab mza':

—May, ¿cón ndlya's U' ña'ben loo Herod, à'?

Xna' mza' ndxab loo mza':

—Bna'b yéc Juàn Bautist loo Herod càal.

²⁵ Sya, yende izlyo', ndye'th mza' loo Herod tedib vez co'te' ndub Herod. Ndxab mza' loo Herod:

—Rey Herod, daa ndlyaz ta' U' yéc Juàn Bautist càan loo thìb plat nalle'que'.

²⁶ Per co'se' mbìn Herod tataa ndxab mza' loo Herod, anze'f mxi lezo' Herod. Per máa le' Herod mde'thle' Diox loo mza', ¿lé'?, no mbìn rye mèn co' nziri' no Herod di's co' ndxab Herod loo mza', ¿lé'?, que nzo ne' ñee lezo' Herod, mbli Herod co' mblyas mza', xàa. ²⁷ Lueg lueg mtel' Herod thìb solndad. No mnibe' Herod loo solndad ya cho' solndad yen Juàn par ye'th no solndad yéc Juàn loo Herod. ²⁸ Nda solndad. Ngòo solndad le'n lezi'f. Mblo nde'f solndad yen Juàn. No nabe'ste mdub solndad yéc Juàn loo thìb plat. Ndye'th no solndad yéc Juàn loo Herod. Le' Herod na, mda' yéc Juàn loo mza'. Le' mza' na, ndoole' ngua la' yéc Juàn par mcàa xna' mza'.

²⁹ Co'se' mbìn myen' xin' mté'th Juàn le' Juàn nguthle', le' Herod mnibe' loo solndad ngua yuth solndad Juàn, ngua lit myen' thebol Juàn par ngua ca's myen' thebol Juàn.

Jesús mbuaa ga'y mil ante mènbi'.

(Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

³⁰ Ngoloa, ndye'th ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús co' ngua lu' di's cón che'n Jesús loo mèn. Mqueltàa no myen' Jesús tedib vez. Látha, mda' myen' cuent ryete con' xal mque tee li myen' no mque tee lu' myen' loo mèn ned ngua myen'.

³¹ Jesús ndxab loo myen':

—Ya' gu' nda li na' chu'th descans thìb lugar co'te' ne'ñeede mèn na'.

Tataa ndxab Jesús tac anze'f thib mèn, chó mèn ndyàa no chó mèn nde loo Jesús, axta ne' ne' yen mod hua Jesús con myen' xin' mté'th Jesús mase thib le' yèth. ³² Sya, ante myen' xin' mté'th Jesús, no Jesús, ngòo le'n thib yòoyaa. Ngua Jesús tedib lugar xà' con myen' xin' mté'th Jesús. ³³ Per huax mèn gunèe nda Jesús par neda. Mblibe' mènà Jesús. Ale mque' mènà carre. Nda tau' mènà loo Jesús co'te' zin Jesús. No ner mènà mzin leque Jesús con myen' xin' mté'th Jesús. ³⁴ Co'se' ngro' Jesús le'n yòoyaa, anze'f thib mèn gunèe Jesús nziri'. Mblyat lezo' Jesús gunèe Jesús mènà tac nziri' prob mènà xal mbacxil' co' yende pastor co' nqueno mbacxil'. Sya, mtlo Jesús, mblu' Jesús mènà huax con'. ³⁵ Per co'se' mzyèle' izlyo' huiza, myen' xin' mté'th Jesús ngua nee loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, mzyèle' izlyo' no yende chó mèn nzo ban trè' par ya ti' mèn con' hua mèn. ³⁶ Gunii U' Diox loo mèn ba'. No yiloa, guuz U' loo mèn ya ti' mèn con' hua mèn le'n rye ranch co' nzo le'n huan no le'n rye yèez co' nziri' gax tac yende cón ngue no mèn par hua mèn.

³⁷ Per Jesús, ndxe'leque,' mcàb. Ndxab Jesús loo myen':

—Gu' nee, xàa. Fta' gu' con' hua mèn ba'.

Myen' mcàb loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, ¿xá nee U'? ¿Ché' tàal thib mil chop ayo pes pan par hua mèn ba' chele' nu' ya ti' pan par hua mèn ba', à'?

³⁸ Jesús ndxab loo myen':

—¿Plá pan ngue no gu', à'? Huaa tee hui' gu', ñeene'.

Co'se' ngua tee hui' myen', ndye'th myen'.
Ndxab myen' loo Jesús:

—Pente nzo ga'y pan no chop mbèel no maste.

³⁹ Sya, mnibe' Jesús loo mènà tyub thib tant thib tant mèn ndxè' ba' ndxè' ba' loo yiixii co' nzo'f tya.

⁴⁰ No mdub thib tant mèn, co' nee di's, thib ayo mèn no tedib tant mèn, co' nee di's, cho' psi' mèn. No tataa tolo mdub mèn ndxè' ba' ndxè' ba'. ⁴¹ Sya, mxen Jesús rye ga'y pana no ryop mbèela. Látha, mbui' Jesús loo bé'. Ndxab Jesús loo Diox:

—Diox quix U', Diox par pan ndxè' no mbèel ndxè' co' hua nu'.

Sya, mchi'x Jesús pana. Thib le' thib le' mbli Jesús pana. Ngoloa, mbli Jesús mbyar' pana. No mda' Jesús pana loo myen' xin' mté'th Jesús par qui'th myen' pana loo mènà. No mbli'th myen' ryop mbèel co' mbli Jesús ngòc thib le' thib le' co' mbyar' loo mènà, ne. ⁴² Nduhua ryete mènà axta plóthe. ⁴³ No co'se' ngolo nduhua mènà, msè myen' xin' mté'th Jesús si' fchop cardor pan no mbèel co' mbyan' xo'f co' mbli Jesús mbyar' no co' mbli Jesús ngòc thib le' thib le'. ⁴⁴ No loo rye mèn co' nduhua pana no mbèela ngòcque' ga'y mil mèn, ante mènbi'. Xà'que' nduhua mèngot no xà'que' nduhua myen' bix.

Jesús nde nii loo nít loo lagun.

(Mt. 14.22-27; Jn. 6.16-21)

⁴⁵ Sya, láth ngue nii Jesús Diox loo mèn, Jesús mtel' ner myen' xin' mté'th Jesús loo yòoyaa par zin myen' yèez Betsaid ndoore' zin Jesús. ⁴⁶ Co'se' ngolo gunii Jesús Diox loo mènà, mxen Jesús ned. Nda Jesús loo thib yii co' ndub gaxte tya par cuez

Jesús Diox. ⁴⁷ Co'se' ngulàa yál' izlyo' huiza, pente nda tee myen' grolthe loo lagun. Le' Jesús na, thidte mbyan' loo yòo biiz. ⁴⁸ Látha, ñee Jesús xá ndxàc myen'. Ya ne'ñeede myen' xá mod li myen' par tetee myen' yòoyaa tac ngue chep mbii yòoyaa myen' rye lad. Per co'se' ngóol coyor cuar xex xex mzin Jesús loo myen'. Nde tee nii Jesús loo nít loo lagun. Mblya's Jesús sangnguri'th Jesús loo myen' co'te' ndub ca' yòoyaa myen' loo lagun. ⁴⁹ Co'se' gunèe myen' xin' mté'th Jesús nde tee nii Jesús loo nít loo lagun, mbli myen' xtùuz con' mal ñèe myen'. Sya, mtlo myen', mbez yèe myen' ⁵⁰ tac ryete myen' gunèe nde tee Jesús loo nít loo lagun. Per ale ne'ñeede myen' cóna. Cona, mzyeb myen'. Per Jesús gunii loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Ne'zyebte gu', ey. Blo gu' valor loo gu'. Daa na. Susque' naze'f gu', yey.

⁵¹ Sya, ngòo Jesús loo yòoyaa co'te' nzo myen'. Ngoloa, xèegà nguled mxyo'f mbii. Le' myen' na, sate más mzyeb no ante mbui' myen' no ante gunaa myen' cón ngòc loo myen' xal ndee tee nii Jesús loo nít loo lagun. ⁵² Tataa ngòca loo myen' tac myen' tarte ta' cuent co' huenleque' cón che'n yalguzye' co' mbli Jesús ngòc loo pana por tatabe' naad myen' no tatabe' nguud myen'.

Jesús ngue teyac mèn yíiz le'n yèezya' che'n làaz mèn genesaret.

(Mt. 14.34-36)

⁵³ Ngoloa, tolo mtetee myen' barc. Tolo nda tee myen' axta mzin myen' tedib lad ro lagun con Jesús loo xyòn mèn co' nac làaz mèn genesaret. Ro laguna mtedó' myen' yòoyaa lad thib quèe. ⁵⁴ Per

texal ngro' no Jesús myen' le'n yòoyaa, mèn co' nzo tya lueg mblibe' Jesús. ⁵⁵ Sya, mque' mènà carre. Ngua mènà rye yèezya' co'te' nac làaz mèn. No mtlo mènà, nde no mènà rye mèn yíiz loo cami axta co'te' non mèn nzo Jesús. ⁵⁶ No nde no mèn mèn yíiz pál co'te' ndxòo Jesús no co'te' ndrith Jesús, que naca ranch, que naca le'n yèez, que naca ned huan. Nguix mèn rye mèn yíiz ro ned co'te' ndrith Jesús. No nalyat mbez mèn loo Jesús la' Jesús gàal mèn ante xab Jesús. Le' sya, ryete mèn co' ante mbuàal xab Jesús, ale mbyac mènà loo yíiz.

7

*Trè' ndlu' chó con' nteزاب loo mèn par ndxàc mèn mèn zab loo Diox.
(Mt. 15 20)*

¹ Látha, mbii gax plá mèn co' nac mèn xley' farise no ndxep mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn loo Jesús. Mènà nac mèn ciuda Jerusalén. Nde mènà par ned ciuda Jerusalén loo Jesús. ² Mènà gunèe le' ndxep myen' xin' mté'th Jesús ne'ntechte myen' ya' myen' par tyub myen' hua myen'. Nzi yuhua myen' con ya' myen' co' ne'ntechte myen', co' nee dí's, taate ya' myen' nzi yuhua myen' pan. Ne'ntechte myen' ya' myen' xal nac costumbr co' ngue no mèn xley' farise ntech mèn ya' mèn ndoore' hua mèn. No por conate mquexù' mque' fals mènà myen' loo Jesús. ³ Tac mèn co' nac mèn xley' farise no ryete mèn nación Israel nzi no costumbr no mbed no mènà costumbr che'n mèngool. Tac chele' mènà ne'techte ya' mèn lilleque' ndoore' tyub mènà par hua mènà, más quee lezo' mènà ne'huade mènà.

⁴ No co'se' mbere mènà, ndye'th mènà, ngua ti' mènà loo xbi', ne'huade mènà chele' mènà ne'lìde xal nac mod che'n costumbr co' ndxàp mènà co' ntech mènà ya' mènà. No nzore' más mod che'n costumbr co' mbed no mènà co' nac ntech mènà taz, plat, camplor, no taamas yèt co' ndli zin' mènà cosin. No masre' con' ndli mènà. Ale axta lun' co'te' ndxàa mènà, ntech mènà. ⁵ Sya, mèn co' nac mèn xley' farise no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mnibdi's mènà loo Jesús. Ndxab mènà loo Jesús:

—¿Chonon indlide myen' xin' mté'th lùu cas costumbr co' mtan' mèngool loo na', à'? Ale tua'te ya' myen' ndxuhua myen' xít myen' no lua' myen'. Intechte myen' ya' myen'.

⁶ Jesús mcàb loo mènà. Ndxab Jesús:

—Aa. Yende con' niin loo gu'. Bien lal ro Sayi co'se' ndxab Sayi no ngro' di's ro Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox le' gu' anze'f ndxác ntembì gu' ro gu' no ntembì gu' xti's gu' loo Diox co'se' mque' Sayi ye's cón che'n gu' loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè':

Mèn ba' mbez di's guryath no di's guryèn loon con di's co' ndryo' ro mèn. Per con' co' nzo le'n lezo' mèn no con' co' ndli mèn xtùuz ndlu' loon pà li mèn con' guryath no con' guryèn loon. No pà li mèn cas loo cón chenen.

⁷ Yende cón ntac co' ndli mèn co'se' ncòo' mèn yéc mèn loon no co'se' mbez mèn lèen, ne, tac ley co' ndlu' mèn no yalñibe' co' ndxàp mèn nac xley' no yalñibe' che'n mèn izlyo'pe' ndxè'.

⁸ Guniin di's ndxè' loo gu' tac gu' ndlá' con' co' nac yalñibe' che'n Diox par ne'lìde gu' cas co' ñibe' Diox

loo gu' par li gu'. Más ndli gu' par ndli gu' costumbr che'n mèngool co' mbed no gu' co' nac co' ntech mèn camplor no taz no plat. No ndli gu' taamasre' con' co' nac leque xal con' ndli gu'.

⁹ Tataa ndxab Jesús loo mèn:

—Cona, ngue niin loo gu': Más ndlá' gu' co' nac yalñibe' che'n Diox thìb lad loo gu' par tolo ndli gu' ryethe con' co' nac costumbr co' mtan' xudgool gu' loo gu'. ¹⁰ Moisés mnibe' loo mèn nación Israel tiempa co'se' ndxab Moisés taandxè':

Gòp gu' mod gunèe gu' xud gu'. No gòp gu' mod gunèe gu' xna' gu'. Le' mèn co' ñii yèe ñii tìi cón che'n xud no cón che'n xna' na, Moisés mnibe' loo mèn guth mèn mèn.

¹¹ Le' gu' na, ale mbez nzoque' mod gab thìb mbi' loo xud mbi' no loo xna' mbi' taandxè' mod: Pay, May, yende mod lyath non gu' tac ryete con' co' nac con' ngue non co' ndxàpen nac co' mcàbgònen loo Diox, co' nee di's, naca che'n Diox. ¹² Tataa mbez gu' loo mèn mastale' huax vez ne'nda'de mèn con'a loo Diox par ngàc con'a che'n Diox. No chele' thìb mbi' gab tataa loo xud mbi' no loo xna' mbi', gu' ndoole' par gab gu' loo mbi': Ya inquinte lyath nol xudl no lyath nol xna'l, ndee. ¹³ Le' sya, con con' ndli gu'a, ndlu' gu' yende cón ntac con' co' nac yalnibe' che'n Diox loo gu' por cón che'n costumbr co' mbed no gu' co' ndli thìb ned gu' no co' ndli tedib ned gu'. No anze'f thìb con' ndli gu' co' lalque' nac xal con' co' ndli gu'a.

¹⁴ Jesús ngurez mèn tedib vez. Ndxab Jesús loo mèn:

—Bìn gu' co' ngue toodizen loo gu' ndxè'. No ndlyazen ta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo'

gu' par ta' gu' cuent cón nee di's ndxè'. ¹⁵ Nde niin thìb con' loo gu': Nec thìb con' co' nac con' ndxuhua mèn indli malte no indlide con' zab loo mèn. Ndxè'leque', rye con' co' ndryo' le'n lezo' mèn no con' co' ndli mèn xtùuz, con'a ndli ntezab mèn no ndli ndxàc mèn mèn ye'rsin' no mèn zab loo Diox. ¹⁶ Gu' co' nzi yòn di's ndxè' no gu' co' ndxaa'd di's le'n lezo', ften' gu' di's ndxè' le'n lezo' gu' no fta' gu' cuent co' huenleque' cón nee di's di's ndxè'.

¹⁷ Co'se' mblá' Jesús mèna no ngòo Jesús liz thìb mbi', myen' xin' mté'th Jesús mnibdi's loo Jesús cón che'n di's co' mtetac Jesús loo mèn. ¹⁸ Jesús ndxab loo myen':

—¿Ché' no gu' inda'de cuent cón nee di's co' mtetaquen loo mèna, cà'? ¿Ché' ñeede gu' no ché' inda'de gu' cuent le' ryete con' co' nac xít mèn no lua' mèn co' ndxuhua mèn ndxòo le'n xti' mèn? No indlide con'a con' ye'rsin' loo mèn par li mèn con' ye'rsin' loo Diox. ¹⁹ Tac con' co' ndxuhua mèn indxòode le'n lezo' mèn no le'n xtùuz mèn. Ndxè'leque', le'i ndxòo le'n xti' mèn no le'n pans mèn. Ndxeloa, ndri'tha loo mèna co'se' nda mèn mandad mèn.

Tataa ndxab Jesús loo myen' par mblu' Jesús cón che'n di'sa loo myen' le' ryete con' ndxuhua mèn namblique' nac. ²⁰ Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús, ne:

—Con' co' ndryo' le'n lezo' mèn no con' co' ndli mèn xtùuz, con'a ndli leque mèn ndli con' ye'rsin' loo Diox no ndxàc mèn mèn ye'rsin' loo Diox. ²¹ Tac le'n lezo' mèn ndryo' chol xtùuz ye'rsin' co' ndli mèn xtùuz, anggab na'i, xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn li mèn yalburrid; no xtùuz co' ndli mèn

co'se' ndlya's mèn cua'n mèn xin' huan mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn guthxù' mèn xtàa mèn; ²² no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn li huan' mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn nqueli'th mèn cón che'n xtàa mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn li mèn chol con' ye'rsin; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn quedii mèn xtàa mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' indlya'ste mèn thyon mèn loo con' ye'rsin' co' ngue li mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndxàn lezo' mèn ñèe mèn xtàa mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndxòn mèn cuent yix no nteri'th mèn cuent yix loo xtàa mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndye's mèn loo xtàa mèn no nxyal' mèn loo xtàa mèn; no xtùuz co' ndli mèn par li mèn con' co' inda'de taamas mèn cuent cón ngue li mèn. ²³ Ryete con' ye'rsin'a ndryo' ndlyen' le'n lezo' mèn par tyub yo'f lezo' mèn par li mèn con' co' ndli mèn xtùuz. No ntezab ryete con'a xtùuz mèn no lezo' mèn par ndxàc mèn mèn zab no mèn ye'rsin' loo Diox.

Thìb xa'got tith ngola's loo Jesús no loo cón che'n Jesús.

(Mt. 15.21-28)

²⁴ Ngoloa, mbii Jesús tya. Nda Jesús le'n rye yèezya' co' nac yèezya' che'n làaz mèn ciuda Tir no co' nac yèezya' che'n làaz mèn ciuda Sidón. Jesús ngòo liz thìb mbi'. No mbly'a's Jesús yende chó mèn non nzo Jesús liz mbi'a. Per ne'ngácte Jesús ngàca tataa loo Jesús. No yende mod nga's Jesús loo mèn. ²⁵ Setilte mbìn thìb xa'got co' ngòc xna' thìb mza' co' mque no mbii che'n xpìi ye'rsin' le' Jesús nzo liz mbi'a. Mbi'th xna' mza' loo Jesús. No mdub xib

xna' mza' loo Jesús. ²⁶ Xa'gota ngòc thib xa'got tith. Ngòc xa'gota mèn naciòn Sirofenis. Mbi'th xa'got loo Jesús. Nalyat mde'b ro xa'gota. Mna'b xa'got di's loo Jesús par ante nii Jesús ryo xpìi ye'rsin'a loo mza', rsap xa'got. ²⁷ Per Jesús asembli, mtetac Jesús thib di's loo xa'got. Ndxab Jesús loo xa'got:

—La'a hua myen' ner. Tac ihuente naca teche mèn pan loo myen' par ta' mèn pana hua mbac.

²⁸ Per máa xa'got lueg mcàb loo Jesús. Ndxab xa'got:

—Aa, Tad, licque' co' nee U' ba'. Yende cón niin loo U'. Per neeque' U', Tad, axta rye mbac co' nzi tee ned ba' nde xàn' mes par nthop mbac rye pedaz pan co' ngobii myen' xàn' mes par hua mbac. Nthop mbac. Ndxuhua mbac.

²⁹ Sya, ndxab Jesús loo guna':

—Aa, huenque' mcàbl loon xal nac di's co' mte-taquen lool. No mda'l cuent cón nee di's di'sa. Nzoque' mod biil. Ngro'le' xpìi ye'rsin' co' ngòo loo rsapl, ndee.

³⁰ Co'se' mzin xa'got liz xa'got, gunèe xa'got le' mza' naxle' loo lun'. Le' xpìi ye'rsin'a na, ngro'le' loo mza'.

Jesús mteyac thib mbi' mud co' mque no yíz cue'.

³¹ Mbere Jesús, ngro' Jesús le'n rye yèezya' co' nac yèezya' che'n làaz mèn ciuda Tir. Ngua riid Jesús le'n rye yèezya' che'n làaz mèn ciuda Sidón no le'n rye yèezya' che'n làaz mèn decápolis axta mzin Jesús ro lagun co' nziri' loo xyòn mèn co' nac che'n làaz mèn galile tedib vez. ³² Tya, ngua no mèn thib mbi' mud loo Jesús. Nde nixon', ncue' nza mbi'. Nalyat mde'b ro mèn. Mna'b mèn di's loo

Jesús xo'f Jesús ya' Jesús lad mbi' par teyac Jesús ryop yíz co' ngue no mbi'. ³³ Mbe' Jesús mbi'a thìb lad loo mèn par mdyee Jesús cuen ya' Jesús le'n nza mbi'. Ngoloa, mxuc Jesús loo thìb cuen ya' Jesús no mbuàal Jesús looz mbi' con cuen ya' Jesús. ³⁴ Ngoloa, chàa, mbui' Jesús loo bé'. Mdi' lezo' Jesús. Láth ngue hui' Jesús loo bé', ndxab Jesús:

—Efata, co' nee di's, Fxal'.

³⁵ Látha, chàa, mxyal' nza mbi' muda. No mbìn mbi' ruid. No luega, ndxe'sleque' mdoodi's mbi' tac Jesús mbli ngro xban looz mbi'. ³⁶ Ngoloa, mnibe' yèe Jesús loo mèn yende chó loo mèn ta' mènà cuent con' co' mbli Jesús. Per lugar de gòn mènà di's, yende chó loo mèn nda' mèn cuent, ale sate más co' mbli mènà. Mda' mènà cuent con' mbli Jesús. ³⁷ Le' rye mèn co' nziri' tya na, ante ngüi' mènà no ante ñaa mènà loo con' mbli Jesús. Mbez mènà:

—Ryete con' huenque' mbli Jesús. Ale axta ndli Jesús le' mèn co' ncue' ndxòn di's no ndli Jesús le' mèn mud ndyoodi's.

8

Jesús mbli par nduhua thap mil mèn.

(Mt. 15.32-39)

¹ Le'xque' le'n huiza, anze'f thìb mèn mqueltàa loo Jesús. Nde nxon', yende cón ngue no mènà par hua mènà. Sya, ngurez Jesús myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

² —Anze'f ndlyat lezon ñèen prob mèn co' nziri' ba', cara. Más de cona, ndxàcle' son huiz nziri' mèn ba' con daa no yende cón ngue no mèn par hua

mèn. ³ Chele' daa tel' mèn par bii mèn no tarte hua mèn, tguu's mèn ned bii mèn. Tac nzo ndxep mèn ba' anze'f tith ngro' par nde mèn loon.

⁴ Myen' xin' mté'th Jesús mcàb. Ndxab myen' loo Jesús:

—¿Per xá mod ndlya's U' gac hua mèn trè' co'te' yende chó mèn nac par ti' mèn con' hua mèn, Tad?

⁵ Jesús mnibdi's loo myen'. Ndxab Jesús:

—¿Plá pan ngue no gu', à'?

Myen' mcàb. Ndxab myen':

—Gaz pan no maste ngue no nu'.

⁶ Sya, mnibe' Jesús loo mèn tyub mèn loo yòo. Làth xtau'a, mxen Jesús rye gaz pana. No ndxab Jesús loo Diox:

—Diox quix U', Diox, por pan ndxè'.

Ngoloa, mchì'x Jesús gaz pana. Mda' Jesús pana loo myen' xin' mté'th Jesús. Le' myen' na, mbli'th pana loo mènna. ⁷ Mque no myen' xin' mté'th Jesús plá mbèelli bix, ne. Jesús mbli léy' mbèelli bixa no mnibe' Jesús loo myen' li'th myen' mbèelli bixa loo mèn, ne. ⁸ Sya, ryete mènna nduhua pan no mbèelli bixa axta plóthe mblya's mèn. Ngolo nduhua mènna, mthop myen' gaz cardor le' pan co' mbyan' xo'f loo gaz pan no loo mbèelli bix co' mbli Jesús mbyar'. ⁹ Ryete mèn co' nduhuaa, ne'que' thap mil mèn. Ngoloa, gunii Jesús Diox loo mènna. Ndyàa Jesús con myen' xin' mté'th Jesús. ¹⁰ Ngòo Jesús le'n thib yòoyaa con myen' xin' mté'th Jesús. Nda Jesús par le'n rye yèzya' co' nac làaz mèn dalmanut con myen' xin' mté'th Jesús.

Mèn xley' farise ngue na'b loo Jesús li Jesús thib señ co' nac yalguzye' loo mèn.

(Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56)

¹¹ Látha, mzin mèn xley' farise loo Jesús. Mtló mènà, mdoodi's no mènà Jesús. Par gàal di's mènà Jesús, mbli mènà thib con' par ñee mènà ñeene' ché' tli Jesús con' ndlya's mènà li Jesús. Mna'b mènà loo Jesús li Jesús par gác thib con' loo bé' xal thib con' co' nac yalguzye' loo mènà. ¹² Sya, axta le'n lezo' Jesús mdi' lezo' Jesús. Ndxab Jesús loo mèn co' nziri' loo Jesús:

—¿Chonon ña'b mèn xley' farise co' nziri' go' loon par lin gác thib con' xal thib señ loo bé' co' nac thib yalguzye' loo mèn ba', yey? Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Nec thib señ ne'gàcte loo mèn ba' thidtene.

¹³ Ngoloa, ngòo Jesús le'n yòoyaa. Ndyàa Jesús tedib lad ro lagun tedib vez. Le' mèn co' ngure no Jesús tya na, tyate mblá' Jesús mènà. Gunee mènà cón che'n mènà.

Trè' ndlu' cón che'n mod, co' ngòp mèn xley' farise, co' mtetac Jesús le' moda nac xal dii levadur.

(Mt. 16.5-12)

¹⁴ Nde nxon', ne'nte'de lezo' myen' xin' mté'th Jesús nghue' myen' pan. Ante sa pan no maste mque no myen' le'n yòoyaa. ¹⁵ Sya, asembli Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Anderhuen gu', myen', leque gu' quenap gu' gu' loo dii levadur che'n mèn xley' farise no loo dii levadur che'n Herod co' nac rey.

¹⁶ Le' myen' xin' mté'th Jesús na, mtlo myen', ndxab myen' loo thib xtàa myen' no loo tedib xtàa myen':

—¿Ché' por ne'nte'de lezo' na' ndi' na' pan, cona tataa gunee Jesús loo na', cà'? Thìb descuid conai, ¿lé'?

¹⁷ Per Jesús mda' cuent no mden' lezo' Jesús cón che'n di's co' gunii myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Chonon mbez gu' le' gu' ingue node pan, à'? ¿Ché' axta nalle' tarte ta' gu' cuent co' mbezen loo gu' co' huenleque', cà'? ¿Chonon susque' naad gu' no nguud gu', yoo? ¹⁸ Ingüi'de gu' con ngudloo gu', ndee. No ne' ne' indxòn gu' con' con nza gu'. ¿Ché' ne'tyede lezo' gu' huax con' co' nde teele' ndlin, cà'? ¹⁹ ¿Ché', lìcque', ne'tyede lezo' gu' co'se' mchì'xen ga'y pan co' nduhua ga'y mil ante mènbi' no xà'que' nduhua mèngot no myen' bix, cà'? Tiempa, ¿plá cardor le' pan co' be' mbyan' xo'f co' mblin mbyar' mthop gu', à'?

Myen' ndxab:

—Lìca, Tad, mthop nu' si' fchop cardor le' pan co' be' mbyan' xo'f.

²⁰ Tolo ndxab Jesús loo myen', ne:

—¿Ché' ne'tyede lezo' gu', ne, co'se' mchì'xen gaz pan par nduhua thap mil mèn, plá cardor le' pan co' be' mbyan' xo'f loo gaz pan co' mblin mbyar' mthop gu', à'?

Myen' mcàb loo Jesús tedib vez. Ndxab myen':

—Lìca, Tad, mthop nu' gaz cardora tiempa, ne.

²¹ Sya, ndxab Jesús loo myen':

—Ngolo gunee gu'i, xàa. No axta nalle', ¿tarte ta' gu' cuent co' huenleque', cà'? ¿Máa yob yéc gu', na?

Jesús mteyac thìb mbi' sieu le'n thìb yèez co' lèe Betsaid.

²² Ngoloa, mzin no Jesús myen' xin' mté'th Jesús le'n thìb yèez co' lèe Betsaid. Tya, mbi'th no mèn thìb mbi' sieu loo Jesús. Nalyat mde'b ro mènà. Mna'b mènà favor loo Jesús par gàal Jesús ngudloo mbi' sieu par tyub xnii ngudloo mbi'. Hui' mbi'.

²³ Sya, mxen Jesús ya' mbi' sieu. Mbe' Jesús mbi' thìb lad ro yèez. Tya, mtà Jesús rsuc Jesús ngudloo mbi'. No mxo'f Jesús ya' Jesús lad mbi'. Ngoloa, mnibdi's Jesús loo mbi'. Ndxab Jesús:

—Mbi, ¿ché' ngue hui'l mase ndxep?

²⁴ Mbi' co' ngòc sieua mbui' ndxè' no mbui' ba'. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Aa. Daa ngue hui' loo mèn co' nziri' go'. Per ngüi'en mèn xal yaa xcàl. No ngüi'en ndyee mèn.

²⁵ Mbere Jesús. Mbuàal Jesús ngudloo mbi' con ya' Jesús tedib vez. Sya, por derech, ndxe'sleque' mbui' mbi' loo ryete con' no ale sandante mbui' mbi'. ²⁶ No ndxab Jesús loo mbi':

—Ne'yòodel le'n yèez Betsaid luega. Ne' ne' gabl loo mèn yèez con' mbli nonl. Sya, mtel' Jesús mbi'. Ndyàa mbi' par liz mbi'.

Pedr mblo ro le' Jesús nac Cristpe'.

(Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21)

²⁷ Ngoloa, ngua Jesús con myen' xin' mté'th Jesús le'n rye yèezya' che'n làaz mèn ciuda Cesar co' mnibe' thìb mbi' co' lèe Lip. Co'se' ndoo Jesús ned nda Jesús con myen' xin' mté'th Jesús, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—¿Xá nee gu'? ¿Chó mbez mèn nac daa, à'?

²⁸ Myen' mcàb. Ndxab myen' loo Jesús:

—Ndxep mèn mbez le' U' nac Juàn Bautist. Taandxep mèn mbez le' U' nac Lii co' mde'th di's

co' ndxab Diox. No nzore' taandxep mèn co' mbez: Nzo chó mèngool co' mde'th di's co' ndxab Diox póla nac mbi' ba'.

²⁹ Sya, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Gu' à'? ¿Chó mèn mbez gu' nac daa?

Sya, chàa, ngro' nxon' Pedr loo Jesús. Ndxab Pedr:

U' nac yub Cristpe', Tad.

³⁰ Per Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús yende chó loo gabte myen' le' Jesús nac yub Cristpe'.

Jesús ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús xá mod gath Jesús.

(Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27)

³¹ Sya, mtlo Jesús, noo noo mda' Jesús cuent loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—Daa, co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', daa tyactiique'. No tè'b rye mèngool, no mèn co' nac jef loo rye nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn daa.

No ndxab Jesús loo myen' le' rye mènà guth Jesús no co'se' yilo son huiz nguth Jesús, Jesús ryo xban.

³² Nalì mda' Jesús cuent ndxè' loo myen' xin' mté'th Jesús. Ngoloa, mbe' xà' Pedr Jesús thib lad. Ale mtlo Pedr, mbyoo Pedr no mco'x Pedr Jesús por ndxab Jesús di'sa loo myen'. ³³ Per Jesús, chàa, mbere, xèe mbui' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Sya, ndxab Jesús loo Pedr:

—Biiche loon, Pedr. Te' nac Mebizya nacl loon. Lùu ndlu' loon ndxàpl mod xal nac mod co' ndxàp

Mebizya. Tac lùu indyóode no indlidel xtùuz xal ndli Diox xtùuz. Ndxle'leque', lùu ndli xtùuz xalque' ndli chol mèn izlyo' xtùuz cón chenen.

³⁴ Sya, ngurez Jesús myen' xin' mté'th Jesús. No ngurez Jesús mèn co' nziri' no Jesús. Ndxab Jesús loo myen' no loo rye mèna:

—Chele' chó gu' ndlya's, licque', tyoo nque gu' xísen, leque gu' bli par ne'lide gu' con' co' ndyub yo'f lezo' gu' par li gu'i. Ndxle'leque', gòp gu' lezo' gu' no ñibe' gu' loo lezo' gu' par ne'lide gu' con' co' ndyub yo'flezo' gu'. No blec lezo' gu' par xec gu' tyactii gu' co'se' tub ngu's mèn gu' por cón che'n daa ned nda na'. Le' sya, ya' gu' too nque gu' xísen. Nda na'. ³⁵ Tac mèn co' ante ndoo lezo' ndxath ndxey' no ndxath ndlyux mèn par que no mèn che'npe' mèn ante loo izlyo' ndxè', loo mèna ne'ta'de Diox lugar ban mèn thidtene loo Diox. Per mèn co' lá' ryethe con' co' nac yalndac no co' nac yalgon' che'npe' mèn co' gác li mèn gan loo izlyo' ndxè' por cón chenen no por cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes, loo mèna ta' Diox lugar par ban mèna thidtene loo Diox. ³⁶ Lomisque' ne, ¿cón co' thib mbi' no chó yalndac gác li thib mbi' gan co'se' gác che'npe' mbi' dib athu loo izlyo' tac chele' mbi' tataa mod li, gab Diox loo mbi'a yende mod yòo ban no mbi' Diox thidtene yiloo? Yende cón li mbi' gan chele' mbi' li tataa, ¿lé'? ³⁷ No ndlyazen ñee gu' loon. ¿Plál quix thib mbi' loo Diox par yòo ban no mbi' Diox co'se' ngolo gunii Diox loo mbi' ne'tyalte Diox yòo ban no mbi' Diox, à'? Yende mod li mbi' gan li mbi' tataa, ¿lé'? ³⁸ Tac chele' chó mèn co' ndxela'sle' loon thyon loo cón

chenen no thyon mènà ta' mènà cuent cón chenen loo mèn co' nac mèn co' thidtene indyubdi'ste loon, mèn co' ncu'a'n xquin no xtol, daa ne, co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè', daa thyon loo Diox por cón che'n mènà co'se' galen loo izlyo' ndxè' con angl co' nac angl natú' no con ryethe con' roo no con' xèn co' ndxàp xuden Diox.

9

¹ Tolo ndxab Jesús loo mèn, ne:

—Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Le' ndxep gu' co' nziri' loon nalle', ne'gathte gu' axtaque' ñèe gu' co'se' gac huiz co' tlo ñibe'pe' Diox loo mèn loo izlyo' xal nac ryethe con' roo no con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox.

*Jesús mzye' loo loo son myen' xin' mté'th Jesús.
(Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36)*

² Pente ndxàc xop huiz ndxab Jesús tataa loo mèn, mbe' Jesús Pedr no Cob no Juàn. Nda tyonte Jesús con myen' loo thib yii roo. Tya, ale nzi huite myen', chàa, mzye' loo Jesús loo myen'. ³ Nde nxon', xab Jesús co' noc Jesús ante mquéé xnì no ante nagus bèelleque' gunaa. Gunaa xab Jesús xal xil', co' nee di's, nec thib xa'got co' nzo loo izlyo' ne'gácte tech lar' ante nagus xal gunaa xab Jesús. ⁴ Látha, gunèe yon myen'a Lii no Moisés. Ndyoodi's no Lii ryop Moisés Jesús. ⁵ Sya, ndxab Pedr loo Jesús:

—Maistr, anze'f huen naca nzo na' trè'. ¿Xá nee U'? ¿Ché' toxcua' nu' son ramad? Thiba par yòo U'. Tediba par yòo Moisés. No tediba par yòo Lii.

⁶ Per por mzyeb yon myen' xin' mté'th Jesús, con'a axta ne' ne' ñee Pedr cón tyoodi's Pedr loo Jesús. ⁷ Látha, ngulàa beu. Mtau' beu loo ryete xop xa' co'te' ngure xa'. Le'n beua mbyèn thib di's co' ndxab:

—Mbi' ndxè' nac xgan' daa. Anze'f ngudloon no lezon mbi' co' nac xgan' daa ndxè'. Bin gu' ro mbi'.

⁸ Per texal nguát beu, chàa, mbui' ndxè' mbui' ba' myen'. Ya yende chó nac. Ya yende chó ñèe myen' nziri' con myen'. Ante Jesús no maste nzo no myen'.

⁹ Per co'se' ngolo mbii Jesús con myen' tya, no láth nde làa tùub Jesús con myen' le'n yiia, ndxab Jesús loo myen' yende chó loo gab myen' cón che'n con' co' gunèe myen'. Ndxé'leque', mnibe' Jesús loo myen' le' myen' ta' cuent cón che'n Jesús, Jesús co' mbi'th yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', axta co'se' yilo ryo xban Jesús làth mèn nguth. ¹⁰ Por cona, xexte ngòc myen'. Le'n lezo'te myen' non myen' cón gunèe myen'a. Per mnibdi'sque' myen' loo xtàa myen'. Ndxab myèn:

—¿Cón nee di's di's co' ngolo gunee Jesús loo na' le' Jesús ryo xban làth mèn nguth, à', cara?

¹¹ Sya, mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿chónon mbez mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn naquinque' ner Lii yi'th loo izlyo' leque yi'th Crist loo izlyo', à'?

¹² Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo myen':

—Lìcque' le' Lii yi'th ner. Per co'se' yi'th Lii, Lii li nab mèn no te'th Lii loo mèn par ta' mèn lugar no tyal mèn yila's mèn loo Crist no yila's mèn cón che'n Crist yiloa. Per ¿xá nac di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox cón chenen, daa co' mbal yáal loo

izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè'? Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' ndxab le' daa tactiique', no tè'b mèn daa thib lad, no xiis no mèn daa, no yáp xyán' mèn ñèe mèn daa. ¹³ Per daa nii loo gu' le' Lii mbi'thle'. No mblile' mèn co' mblya's mèn con Lii xalque' ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' ndlu' cón che'n con' co' mquin ngòcque' loo Lii.

Jesús mteyac thib mbyòo co' mque no thib xpíi ye'rsin'.

(Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43)

¹⁴ Texal mzin Jesús con Pedr no Cob no Juàn loo taamas myen' xin' mté'th Jesús, gunèe Jesús nziri' huax mèn loo myen' xin' mté'th Jesús. No nziri' mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Noo noo mnibdi's maistra loo myen' cón che'n Jesús. Nen ngure toodi's maistra con myen', ne. ¹⁵ Per texal gunèe mènà Jesús, ryete mènà ante mbui' no ante gunaa loo Jesús. Mque' mènà carre par ngua nii mènà Diox loo Jesús. ¹⁶ Sya, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Cón nzi toodi's gu' con mèn ba', ey? Susque' nen ngure toodi's gu'. No susque' noo noo ndyoodi's gu'.

¹⁷ Sya, mcàb thib mbi' co' nzo làtha loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Maistr, daa ndal no mbyòo daa loo U' trè'. Mbyòo ngue no thib loo mbii che'n xpíi ye'rsin' no ale mbli mbii che'n xpíi ye'rsin' ngòc mud mbyòo. ¹⁸ No pál co'te' ngue tee mbyòo ndyen mbii che'n xpíi ye'rsin' mbyòo no ngobii mbii mbyòo. Làtha, ndryo' zib fsin' ro mbyòo. No ndxuhua le mbyòo.

Por cona, yende fuerz mbyòò. Daa mna'b loo myen' xin' mté'th U' ba' li myen' favor co' myen' xpíi ye'rsin' loo mbyòò. Per ne'ngácte myen' ngli myen'a.

¹⁹ Jesús ndxab loo ryete mèn co' nziri' loo Jesús:

—Aa que gu' mèn izlyo', pápe' ya gu' gòn gu' di's no yila's gu'. Thidtene nac gu' mèn co' indxela'ste loon no loo con' ndlin. ¿Axta pól tolo naquin go non gu'? No ¿axta pól tolo naquinque' xec daa con gu', yey?

Ngolaa, ndxab Jesús loo mbi'a:

—Huàa xi mbyòò. Yi'th mbyòò ndxè'. Ñeene'.

²⁰ Sya, nde no mèn mbyòò. Co'se' gunèe xpíi ye'rsin' co' ngo loo mbyòò Jesús, mquée mbii xpíia mbyòò. No mbli mbii par ngobii mbyòò loo yòò. Ale mbixyath mcotloo mbyòò nax mbyòò. No ndryo' zib fsin' ro mbyòò. ²¹ Sya, mnibdi's Jesús loo xud mbyòò. Ndxab Jesús:

—¿Pól mtlo ndxàc mxen mbii mbyòò, à'?

Xud mbyòò ndxab loo Jesús:

—Anon ndoo xèn mbyòò ngulen yíiz ba' loo mbyòò, Tad. ²² Huax vez co'se' ndyen mbii che'n xpíi ye'rsin' ba' mbyòò, ngobii mbii mbyòò loo quìi no le'n nít par guth mbii mbyòò. Cona, ndlyazen chele' U', licque', ndxác ngo' xpíi ye'rsin' loo mèn, bli U' favor. Blo' U' xpíi ye'rsin' co' nzo loo mbyòò daa ndxè'. Blat lezo' U' gunèe U' daa con mbyòò daa. No blyath no U' nu', Tad.

²³ Jesús ndxab loo mbi':

—Chele' lùu yila'spe' loon le' daa ndxác teyac mbyòò, sya, lina. Tac ryethe con' nzoque' mod gác

loo mèn, mèn co' ndxela's loon no co' ndxela's loo con' ndlin.

²⁴ Sya, ngrozèe xud mbyòo. Ndxab xud mbyòo loo Jesús:

—Ndxelazquen loo U' no ndxelazquen loo con' ndli U'. Blyath no U' daa par toloque' yilazen loo U' xal ndxàala.

²⁵ Co'se' gunèe Jesús anze'f thib mèn mqueltàa loo Jesús, Jesús mbyoo mbii che'n xpìi ye'rsin'a. Ndxab Jesús loo mbii che'n xpìi ye'rsin'a:

—Xpìi mud no xpìi cue', na ñibe' lool: Gro' loo mbyòo ndxè'. No ya ne'beredel yòol loo mbyòo ndxè' tedib vez.

²⁶ Sya, mbli xpìi ye'rsin'a par ngrozèe yìi ngrozèe den mbyòo. No mbli xpìi par mquée mbii mbyòo. Ngoloa, ngro xpìi loo mbyòo. Per co'se' mquée mbii che'n xpìi ye'rsin'a loo mbyòo, casque' nguth mbyòo. No co'se' ñèe mèn co' nziri' con' ngòc loo mbyòo, ndxab mèna loo xtàa mèn:

—Nguth mbyòo, cara.

²⁷ Per ndxe'leque', Jesús mxen ya' mbyòo. Mxít che Jesús mbyòo. No ngo too mbyòo loo rye mèna. Ale mbyac mbyòo.

²⁸ Ngoloa, ngòo Jesús liz thib mbi' con myen' xin' mté'th Jesús. Sya, xexte mbe' myen' Jesús thib lad par mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿xá nee u'? ¿Chonon ne'ngácte nu' ngo' nu' xpìi ye'rsin'a loo mbyòoa, à'?

²⁹ Jesús ndxab loo myen':

—Thib loo xpìi ye'rsin' co' nac xal xpìi ye'rsin'a, ne'ryo'de tua'te loo mèn. Naquin cuez mèn Diox no cue xlat mèn. Sya, tataa mod ryo xpìi ye'rsin'a.

Jesús mbere ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús gathque'.

(Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45)

³⁰ Co'se' mbii Jesús liz mbi'a con myen' xin' mté'th Jesús, ngua riid Jesús le'n huax yèezya' che'n làaz mèn galile. No indlya'ste Jesús gòn nec thìb mèn le' Jesús ngue tee par neda. ³¹ Tac Jesús ngue lu' myen' xin' mté'th Jesús no ngue ta' Jesús cuent le' Jesús, co' mbi'th yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè', Jesús yigaaque' ya' mèn ye'rsin'. No guth mèna Jesús. Per co'se' yilo son huiz mbeth mèna Jesús, Jesús ryo xban. ³² Per myen' xin' mté'th Jesús ne'nda'de cuent cón che'n di's co' ngue bez Jesús loo myen'. Ne' ne' indxòn myen' cón nee di'sa. No más de cona, ale mzyeb myen' ñibdi's myen' cón che'n di'sa loo Jesús.

Myen' xin' mté'th Jesús mdoodi's cón che'n chó myen' gác myen' co' más ñibe' loo xtàa myen' yiloo.

(Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48)

³³ Ngoloa, nda Jesús con myen' xin' mté'th Jesús par yèez Capernaum. Co'se' mzin Jesús tya, ngòo Jesús liz thìb mbi'. Tya, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—¿Chó cón che'n con' ngue toodi's gu' ned nde na', à'? Susque' noo noo ndyoodi's gu' con xtàa gu', ne.

³⁴ Per myen' yende chó ngabte loo Jesús tac mzyeb myen' no nthyon myen' tac myen' naneeque' le' myen' nde toodi's ned nde myen' cón che'n chó myen' gác thìb myen' co' más ñibe'pe' co'se' ñibe'pe' Jesús loo mèn. ³⁵ Sya, mdub Jesús loo myen' no ngurez Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Chele' chol gu' ndlya's gàc mèn co' tyoo ner loo xtàa gu', no co' tyoo naa, no co' ñibe' loo xtàa gu', nquin gàc gu'a xal thib moz prob co' nque zin' loo mèn par li gu' sirv loo xtàa gu'.

³⁶ Ngoloa, mxen Jesús thib mbedbi' chu'th. Mdoos Jesús mbedbi' chu'tha loo myen' xin' mté'th Jesús. Mde's Jesús mbedbi' chu'tha. Ndxab Jesús loo myen':

³⁷ —Nde niin thib con' loo gu': Le' mèn co' tyal ta' lugar yò thib mbedbi' chu'th xal mbedbi' ndxè' liz mèn ante por lèen, con'a ndlu' le' mèn tyal ta' lugar gòn làth mèn, ne. Le' mèn co' tyal gòn làth mèn, inacte ante loon ndyal mèn nda' mèn lugar gòn làth mèn. Ndxè'leque', con'a ndlu' le' mèn ndyal nda' mèn lugar yò xuden Diox co' mtel' daa làth mèn, ne.

Jesús ngue bez loo myen': Mèn co' inacte ngolo ngola's loo na', mèn nzo favor che'n na' no nda' mèn lad che'n na'.

(Lc. 9.49-50; Mt. 10.42)

³⁸ Sya, ndoole' Juàn, ndxab Juàn loo Jesús:

—Maistr, nu' gunèe thib mbi'. Ante mde'th mbi' lèe U', mblo' mbi' mbii che'n xpìi ye'rsin' loo mèn. Per com le' mbi' inquietàa node na', ¿lé'?, nu' ne'nda'de lugar loo mbi' tolo li mbi' con'a.

³⁹ Per Jesús ndxab loo Juàn:

—Aa'a. Bla' gu' tolo li mbi' con'a. Ne'cà'de gu' loo mbi'. Tac yende chó mèn nzo co' li gàc thib yalguzye' ante por mbez mèn lèen no yiloo nazab nii yèe nii tì mèn cón chenen. ⁴⁰ Tac mèn co' inacte ngolo ngola's che'n na', mèn nda' lad che'n na'.

⁴¹ No chol mèn co' ta' mase thib taz nít gu' ante

por cón che'n lèen, no por nzo gu' loo cón chenen, daa co' nac Crist, lìcpe' ba'i, na nii loo gu', ngue cón che'n con' mbli mèn loo gu'a loo Diox.

Jesús ngue ta' cuent loo mèn cón che'n con' co' ndli ndxàc ryes loo mèn par cua'n mèn xquin mèn no xtol mèn.

(Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2)

⁴² Tolo ndxab Jesús loo mèn:

—Chol mèn co' asendli par cua'n mèn co' nau' loo nau' yéc xtol mèn, mèn co' sete ndxela's loon, más huen gàca loo mènna que' mèn thib quèe yees yen mènna no cobii mèn mènna le'n níttó' par tataa mod lyux mènna leque tolo li mènna con' ye'rsin' loo mèn co' ndxela's loon. ⁴³ Cona, ngue niin loo gu': Chele' gu' ndli cuent no nden' gu' le'n lezo' gu' le' ya' gu', lìcque', ndli par ncu'a'n gu' xtol gu' no xquin gu' por mdyub yo'flezo' gu' loo con' ngue no gu', más huen gàca loo gu' cho' gu' ya' gu' par cobii mèn ya' gu' thib lad tith loo gu'. Tac más huen ngàca loo gu' yòo gu' co'te' yòo ban no gu' Diox thidtene con sate ya' gu' leque lyàa gu' le'n ye'rbìil, co'te' nzo quìi no bèel co' thidtene ne'yu'de, con ryop ya' gu'. ⁴⁴ Tya, ne'gathte mbey no ne'gathte mbye'th. No ne'yu'de quìi no bèel thidtene. ⁴⁵ No chele' gu' ndli cuent no nden' gu' le'n lezo' gu', lìcque', ndli nii gu' par cua'n gu' xtol gu' no xquin gu' por mdyub yo'flezo' gu' ngua gu' co'te' ngua gu', más huen gàca loo gu' cho' gu' nii gu' par cobii mèn nii gu' thib lad tith loo gu'. Tac más huen gàca loo gu' yòo gu' co'te' yòo ban no gu' Diox thidtene con sate nii gu' leque lyàa gu' le'n ye'rbìil, co'te' ne'yu'de quìi no bèel thidtene, con ryop nii gu'. ⁴⁶ Tya, ne'gathte mbey no ne'gathte

mbye'th. No ne'yu'de quìi no bèel thidtene. ⁴⁷ No chele' gu' ndli cuent le' ngudloo gu', lìcque', ndli par ncu'a'n gu' xquin gu' no xtol gu' no par tyub yo'f co' nac con' ye'rsin' le'n lezo' gu' loo con' ngüi' gu', más huen blo' gu' ngudloo gu' no blobii gu' ngudloo gu' thìb lad tith loo gu'. Tac más huen gàca loo gu' chele' gu' yòo co'te' yòo ban no gu' Diox thidtene con sate ngudloo gu' leque lyàa gu' le'n ye'rbiiil co'te' ndxetoo quìi no bèel no co'te' ne'yu'de quìi no bèel thidtene. ⁴⁸ Tya, ne'gathte mbey no ne'gathte mbye'th. No ne'yu'de quìi no bèel thidtene.

⁴⁹ Tac co'se' gac huiza, ryete mèn co' lyàa le'n ye'rbiiil yidin' bèel lad mèn xal co'se' nxob mèn ted yol loo bél' má' co' mbeth mèn póla par mbec mèn bél' má'a loo mes xal thìb ofrend loo Diox. ⁵⁰ Huenque' nac ted tac nazi ted, ¿lé'? Per chele' ted inazide, ¿xá mod tezi mèn con' hua mèn con ted co' inazide, sya? Yende mod gàca tataa, ¿lé'? Gòp gu' lezo' gu' no fquenap gu' gu' loo cón che'n Diox, par ne'yiza'de gu' loo cón che'n Diox no par ne'càbte con' ye'rsin' loo gu' loo cón che'n Diox. Tataa bli gu' xal co'se' ndli mèn co' ndxuth má' co'se' ntoxcua' mèn bél' con ted. Ntezi mèn bél' par ne'yiza'de bél'. Lomisque' ne, ngue niin loo gu': Tataa bli gu' par que tee ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth xtàa gu', ne, ndee gu'.

10

*Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n xá mod ndlá' thib mènbi' sa'l mènbi' co' indxàalte li mèn.
(Mt. 19.1-12; Lc. 16.18)*

¹ Ngolo mblu' Jesús di'sa loo mèn no mdoodi's no Jesús mèn, ngro' Jesús le'n yèez Capernaum con

myen' xin' mté'th Jesús. Nda que tee Jesús le'n rye yèezya' co' nac làaz mèn jude. No ngua que tee Jesús le'n rye yèezya' co' nac loo xyòn mèn co' naban par ned lad ndlyen huiz co' nziri' ned ro yó'be' Jordán. Tya, mbere mèn, mqueltàa mèn loo Jesús co'te' ngo Jesús. Mbere Jesús, mblu' Jesús mèna xalque' ngòc mod co' ngòp Jesús. ² Sya, ngua gax ndxep mèn xley' farise loo Jesús par asembli mèn ngua gàal di's mèna Jesús par ñee mèna ñeene' ché' tagaa Jesús loo mèna con di's co' gàal di's mèna Jesús xal co'se' ndxegaa chol má' bix loo tramp. Mnibdi's mèna loo Jesús par gòn mèn no ñee mèn ñeene' ché' huen naca, ndyac Jesús, lá' thib mbi' sa'l mbi'. ³ Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Cón mnibe' Moisés loo gu' co' nac ley co' mxo'f Moisés loo gu', à'?

⁴ Mèna ndxab loo Jesús:

—Moisés mda' lugar loo nu' toxcu'a' nu' thib ye's co' lèe thib act. Sya, ta' nu' acta loo xa'got nu'. Sya, tataa mod con huen di's no con huen cuent lá' nu' xa'got nu'. ¿Xá neel, Jesús? ¿Ché' huen naca o ché' ihuente nac co' mbli Moisés?

⁵ Jesús ndxab loo mèna:

—Tataa mnibe' Moisés loo gu' li gu' tac Moisés naneeque' no mda'que' Moisés cuent le' gu' anze'f naad lezo' no anze'f nguud lezo' gu'. ⁶ Per daa nde nii thib con' loo gu': Nerleque' co'se' mtlo Diox, mblec Diox no mxèn' Diox ryethe con' loo izlyo', Diox mtocua' mènbi' no mèngot co' nac mèn. ⁷ Por cona, thib xa'bi' ryo xà' loo xud xa' no loo xna' xa' par thidte queltàa xa' con xa'got co' gac xin' sa'l xa' par tyub ban no xa' xa'gota. ⁸ No co'se' ngolo mqueltàa ryop xa', xa'bi'a no xa'gota, thidte nac

ryop sa'l xa' loo Diox. Le' sya, tataa mod ya inactive xa' chop mèn loo Diox. Ndxé'leque', thidte ngòc ryop xa' loo Diox. ⁹ Por cona, indxàalte li chol mèn par lá' mèn xtàa mèn co' nac xin' sa'l mèn tac Diox mbli thidte mqueltàa mènbi' con mèn got par gac xa' xin' sa'l.

¹⁰ Co'se' ngo myen' xin' mté'th Jesús con Jesús liz thib mbi', mbere myen', mnibdi's myen' loo Jesús cón che'n di's co' mdoodi's no Jesús mèn xley' farisea. ¹¹ Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Mènbi' co' lá' xa'got co' nac sa'l mènbi'a, no selya' mènbi'a con tedib xa'got, mènbi'a ngue cua'n xtol co' nac yalburrid loo ner xa'got co' nac sa'lpe' mènbi'a. ¹² No chele' thib xa'got lá' sa'l xa'gota no selya' xa'gota con tedib xa'bi', xa'gota, ne, ngue li yalburrid.

Tad Jesús mbez loo myen' bix: Ngue lin gac con' ndac loo gu', ey.

(Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17)

¹³ Látha, nde no mèn co' nac xna' myen' bix ndxep myen' bix loo Jesús par ante gac Jesús lad myen' bixa par gac con' ndac loo myen' bixa. Per ndxe'leque', myen' xin' mté'th Jesús ale mtlo myen', mbyoo myen' mèn co' nde no myen' bix par ne'tolode yi'th no mèn myen' bix loo Jesús. ¹⁴ Co'se' gunèe Jesús ngue yoo myen' mèn, ngocloo Jesús loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Bla' gu' yi'th myen' bix ba' loon. Ne'càde gu' loo myen'. Tac mèn co' ndxòo loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn, mèn ndxàc xal nac myen' bix ba'. ¹⁵ Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Mèn

co' ne'tyalte yòo loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn no gáp mènà yalxla's loo Diox xalque' ndxàp myen' bix yalxla's loo Diox con dib nzo yéc myen' no con dib nzo lezo' myen', thidtene ne'yòode mènà loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mènà.

¹⁶ Sya, mde's mcàa Jesús myen' bixa. No mxo'f Jesús ya' Jesús loo myen'. No ndxab Jesús loo myen':

—Daa ngue li gác con' ndac loo gu' no ngue lin par tyac lezo' gu', ne, ndee.

*Thìb mbyòò ric mdoodi's no Jesús.
(Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30)*

¹⁷ Le'pe' tyen Jesús ned par tolo ya que tee Jesús par neda, carre mbii gax thìb mbi' loo Jesús. No sangmdub xib mbi' loo Jesús. Mnibdi's mbi' loo Jesús. Ndxab mbi':

—Maistr Ndac, ¿cón lin no xá mod lin par que non no gápèn yalnaban thidtene co'te' nzo Diox, à'?

¹⁸ Jesús mcàb loo mbi'. Ndxab Jesús:

—¿Chonon mbezl loon anze'f maistr ndac nac daa, à'? Yende chó mèn co', licque', nac xa' ndac. Angoluxte yub Diox nac xa' ndac. Chele' lùu indlide cuent no inden'te lezo'l nac daa Diox, axta ne' ne' ñeel loon nac daa maistr ndac. ¹⁹ Lùu nda'que' cuent no naneeque'l xal ñibe' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' ndxab:

Ne'lidel yalburrid. Ne'guthtel mèn. Ne'li huan'tel. Ne'tyè'del loo nec thìb mèn. Ne'quediidel nec thìb mèn. Gòp mod gunèe xudl no gunèe xna'l.

²⁰ Mbi' mcàb loo Jesús. Ndxab mbi':

—Maistr, ryete con'a mbliquen anon ndoo xènen no be' ngue lin con'a axta nalle'.

²¹ Jesús mbui' loo mbi'. No mque' lezo' Jesús gunèe Jesús mbi'. Ndxab Jesús loo mbi':

—Nzo thidte con' co' be' ndxàc falt lil, ey. Huàa tho' ryete con' ndxàpl par co'l tmi loo con' ndxàpla. Yiloa, ta'l tmia càa mèn prob. Le' sya, tataa mod que nol taamas con' ndac loo bé'. Yiloa, sya, ndel. Nda na' ned ga que tee'en. No xecl ryethe con' gàc lool co' li no mèn lùu par tethon mèn lùu ante por cón chenen, ndee.

²² Per co'se' mbìn mbi' tataa ndxab Jesús loo mbi', anze'f mxi lezo' mbi' no nalyat mde'b ro mbi'. Ndyàa mbi' tac anze'f thib yalgon' ngòp mbi'.

²³ Sya, mbui' Jesús dib vuelt loo mèn co' nziri' loo Jesús. No ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Myen', anze'f nagàn tín' naca, cara, par tyal mèn ric yòo mèn ric loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn ric.

²⁴ Per myen' xin' mté'th Jesús ante mbui' no ante gunaa myen' loo Jesús por cón che'n di's co' ndxab Jesús cón che'n mbi'a. Sya, mbere Jesús. Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús tedib vez:

—Xin'a, susque' nagàn tín' naca par yòo mèn ric loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn ric co'se' más ndxàp mèn yalxla's loo ryethe yalgon' co' ndxàp mèn ric. Tac mèn ric ndli cuent ante por yalgon' co' ndxàp mèn ric no maste gàc ryethe con' ndac loo mèn ric. ²⁵ Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Más inagànte gàca loo thib má' co' lèe camell par riid má' co' lèe camell ye'r ngudloo thib aguj leque yòo mèn co' ndxàp huax yalgon' loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn.

²⁶ Co'se' mbìn myen' xin' mté'th Jesús tataa ndxab Jesús, ante mbui' myen' no ante gunaa myen'. No mnibdi's myen' loo xtàa myen'. Ndxab myen':

—Chele'i tatua' nac, ¿chó mèn gác lyá' loo con' ryes, sya?

²⁷ Jesús xèe mbui' loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Ne'gácte chol mèn li chol mèn par lyá' mèn co' ndxàp xtol loo con' ryes. Per Diox ndxácque'. Tac ryethe con' co' ndlya's Diox li Diox, ndxácque' Diox li Diox con'a.

²⁸ Sya, ngro' nxon' Pedr, ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, nu' mblá'ya' ryete con' mque no nu'. Nu' nque que tee noque' U' ned nque tee U'.

²⁹ Jesús mcàb loo Pedr. Ndxab Jesús:

—Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Chol mèn co' lá'ya' liz, no hues, no fta'n, no xud, no xna', no sa'l, no xin', no xyòn ante por cón chenen no maste, no ante por cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes, ³⁰ gác che'n mènà nalle' thib ayo tant con' loo con' co' mblá'ya' mènà loo izlyo' ndxè' xal liz mèn, no hues mèn, no fta'n mèn, no xna' mèn, no xin' mèn, no xyòn mèn. Gàca loo mènà tataa mastale' gác tub ngu's mèn mènà. Per co'se' cue tedib cua' izlyo' co' cue yiloa, que no mènà yalnaban thidtene par ban no mènà Diox thidtene.

³¹ Nalle' loo izlyo' ndxè' nzo huax gu' co' nac mèn nación Israel. Gu' nzi li xtùuz anze'f ntac gu' loo Diox. No nzi li gu' xtùuz anze'f mèn roo no mèn xèn nac gu' loo Diox por nac gu' mèn nación Israel. Per ndxe'leque', Diox li le' gu' gác mèn be'the loo Diox tac Diox ndxecloo ñèe Diox gu'. Per part cón

che'n Diox, mèn co' gu' ingode cuent ntac mèn loo Diox, mèn co' inacte mèn nación Israel, Diox li par gac huax mènna mèn co' más ntac loo Diox leque gu'. No gac mènna mèn co' más ndyac lezo' Diox ñèe Diox por mbli mènna cas loo cón che'n Diox.

Jesús mbere ngue te'th loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús gathque'.

(Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34)

³² Le'pe' le'n huiza, mnibe' Jesús loo lezo' Jesús ya Jesús ciuda Jerusalén. Láth nda quée Jesús con myen' xin' mté'th Jesús, nda Jesús par ned ciuda Jerusalén no ndoo ner Jesús loo myen'. Le' myen' na, ante ngüi' no ante ñaa xá nzo Jesús ned nda Jesús par ciuda Jerusalén. No mzyeb myen' nda nque myen' xís Jesús. Le' sya, ale mbere Jesús, mbe' Jesús rye si' fchop myen' xin' mté'th Jesús thìb lad. Mtló Jesús, mda' Jesús cuent loo myen' cón che'n xá mod tyactii Jesús le'n huiza. ³³ Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Gu' naneeque' no nda'que' gu' cuent le' na' ndoole' ned. Nda quée na' par ned ciuda Jerusalén co'te' tyenxù' mèn daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo'. Mèn co' nac jef loo rye nguley' co' más ñibe' no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mènna quexù' que' fals daa par ta'xù' mènna daa loo mèn co' inacte mèn nación Israel. ³⁴ Xiis xyán' mèn co' inacte mèn nación Israel ñèe mènna daa. No ta' mènna golp daa. Suc mènna rloon. No yilóa, guth mènna daa. Per yilo son huiz co' mbeth mèn daa, daa ryo xban làth mèn nguth.

Cob no Juàn ngue yab loo Jesús li Jesús thib favor loo myen'.

(Mt. 20.20-28)

³⁵ Sya, látha ngua gax ryop hues Cob Juàn co' ngòc xgan' Zebede loo Jesús. Ndxab ryop hues myen' loo Jesús:

—Maistr, nu' ndlya's li U' thib favor co' ña'b nu' loo U'.

³⁶ Jesús mnibdi's loo myen'. Ndxab Jesús:

—¿Chó favor ndlya's gu' lin loo gu', à', ey?

³⁷ Sya, ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, favor co' ndlya's nu' li U' nac con' ndxè': Co'se' gac hor co' ñibe' U' loo mèn nación Israel, fta' U' lugar gac thib nu' síndico che'n U' no gac tedib nu' juez che'n U' par thidte ñibe' no nu' U' loo mèn nación Israel tiempa.

³⁸ Sya, ndxab Jesús loo myen':

—Axta ne' ne' ñee gu' cón ngue na'b gu' loon. No axta ne' ne' ta' gu' cuent cón ngue na'b gu' loon, ey. Nibdizen thib con' loo gu'. ¿Xá nee gu'? ¿Ché' tác gu' no ché' xec gu' tyactii gu' xalque' gac yaltii co' xec daa gac loon le'n huiz ndxè' co' nac xalque' co'se' gu' mèn thib taz nít cuan' huan nalà, cà'? No ¿ché' tác gu' no ché' xec gu' guth yèe mèn gu' xal guthyèe mèn daa le'n huiz ndxè', cà'?

³⁹ Myen' mcàb loo Jesús. Ndxab myen':

—Xec nu'i, Tad.

Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús:

—Lìcpe' ba'i, gaca loo gu' le' gu' tyactii tín' xalque' gac yaltii tín' loon yé' huize' axtaque' gath gu' xalque' gath daa. ⁴⁰ Per con' co' ndlya's gu' par gac thib gu' síndico che'n daa, no tedib gu' gac juez che'n daa co'se' ñibe'en loo mèn nación Israel,

inactive con'a cón chenen par tan lugara loo gu' par gâca tataa loo gu', cara. Ndxè'leque', Diox mbli nab no mbli nèè Diox lezo' Diox chó nac mèn co' gâc síndico che'n daa, no chó mèn co' gâc juez che'n daa co'se' gâc huiz co'se' ñibe'pe'en loo mèn nación Israel yiloa.

⁴¹ Co'se' mbìn taasi' myen' xin' mté'th Jesús tataa ndxab ryop hues Cob Juàn no tataa ndxab Jesús, ale ngocloo myen' gunèè myen' Cob no Juàn. ⁴² Sya, ngurez Jesús myen'. No ndxab Jesús loo myen':

—Gu' nda'que' cuent no nonque' gu' le' mèn co' nac gobiern loo chol nación dib athu loo izlyo', gobierna ñibe' yèè loo mèn rye naciona. Le' mèn co' nac mèn roo no mèn xèn co' naqueltàa loo gobierna, mèn, ne, nqueltàa con gobierna par tolo nquil' mèn gobiern par sate más ñibe' gobiern loo mèn naciona axta ne' ne' xec prob mèn loo con'a. ⁴³ Per ndxe'leque', Diox indlya'ste gâca tataa làth gu'. Le' gu' co' ndlya's gâc más mèn roo no mèn xèn làth gu', gu'a li mandad loo taamas xtàa gu'. ⁴⁴ No chol gu' co' ndlya's ñibe' loo xtàa gu', gu'a ndxàal gâc xal moz loo rye gu'. ⁴⁵ Tac daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxàal chol mèn loo izlyo' ndxè', ne'ngalten par li mèn mandad loon. Ndxè'leque', daa mbal par lin sirv loo mèn no par tan yalnaban daa loo yalguth xal thib con' co' anze'f ntac par tataa mod gâca le' rye mèn co' yila's loon, mèn que no yalnaban thidtene no lyá' mèn loo con' ryes.

Jesús mdub xnì ngudloo thib mbi' sieu co' lèè Bartime.

(Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43)

⁴⁶ Sya, mzin Jesús ciuda Jericó. Láth co'se' nda riid Jesús le'n ciuda Jericó con myen' xin' mté'th Jesús, thìb mbi' sieu co' ngro' lèe Bartime ndub na'b gòn loo mèn co' ndri'th par neda. Mbi'a ngòc xgan' thìb mbi' co' ngro' lèe Tím. ⁴⁷ Per co'se' ndxòn mbi' mbez mèn le' Jesús co' nac mèn yèez Nazaret nde riid co'te' ndub mbi', mtlo mbi' sieua, mbez yèe mbi'. Mbez mbi':

—Jesús, U' co' nde bin David co' ngòc rey póla, gulat lezo' U' gunèe U' daa, yey.

⁴⁸ Ale huax mèn ale mtlo mbyoo mbi' par yau' ro mbi'. Per ndxe'leque', sate más cabii mbez yèe mbi'. Mbez mbi':

—U' co' nde bin David co' ngòc rey póla, gulat lezo' U' gunèe U' daa, niin.

⁴⁹ Sya, nguled Jesús. Ndxab Jesús loo mèn co' nda no Jesús:

Huàa rez gu' mbi' sieu ba'.

Sya, ngua mèn co'te' ndub mbi'. Ndxab mènà loo mbi':

—Huen blo lezo'l no ftegán lezo'l. Jer, goo too. Jesús ngue bezl.

⁵⁰ Sya, ndxecleque' sab co' mcap mbi' mblobii mbi'. Ngoloa, thìdte nguát mbi' par setilte mzin gax mbi' loo Jesús. ⁵¹ Sya, mnibdi's Jesús loo mbi'. Ndxab Jesús:

—¿Cón ndlya'sl li nonl, à', ey?

Mbi' sieu mcàb. Ndxab mbi':

—Maistr, daa ndlyaz tub U' xnìi ngudloon par ndxe'sleque' hui'en.

⁵² Jesús ndxab loo mbi':

—Nzole' mod biil, ey. Ngudlool mdyuble' xnìi tac ngola'sque'l loon.

Leque hora ndxe'sleque' mbui' mbi' sieua. Ngoloa, mdoo nque mbi' xís Jesús. Nda no mbi' Jesús ned nda Jesús.

11

*Jesús nzole' ned nda par ciuda Jerusalén.
(Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)*

¹ Co'se' nda zin gax Jesús con myen' xin' mté'th Jesús ciuda Jerusalén, gaxte tya nziri' chop yèez bix co' lèe Betfagé no Betañ. Ryop yèeza nziri' loo thìb yii co' lèe yii che'n yaa oliv. Tya, mnibe' Jesús loo chop myen' xin' mté'th Jesús. ² Ndxab Jesús loo myen':

—Huàa gu' lè'n yèez co' nziri' loo na' ba'. Co'se' yamerle' zin gu' le'n yèez ba', gu' hui' ndoo quedó' thìb burr. Burra nec thìb mèn tarte tyub. Fxac gu' burra. No ye'th no gu' burr loon trè'. ³ Chele' chó mèn nibdi's loo gu' chonon ngue xac gu' burr, gab gu' loo mènà: Tad nu' naquin burr. No yilóa, luega tel' Tad nu' par yilá' nu' burr.

⁴ Mxen myen' ned. Nda myen'. No gunèeque' myen' ndoo quedó' burr. Ndoò quedó' burr gax cuat thìb puert thìb lad ro ned. Mxac myen' burr. Ndye'th no myen' burr loo Jesús. ⁵ Sya, ndxab ndxep mèn co' ngure co'te' ndoo quedó' burra loo myen':

—¿Cón ngue li no gu' burr ba', ngue xac gu' burr ba', à'?

⁶ Sya, mcàb myen' loo mènà xalque' ndxab Jesús loo myen'. Sya, mbla' mènà. Ndye'th no myen' burr loo Jesús. ⁷ Mbe' myen' burr loo Jesús. No mxo'f myen' xab myen' xís burr. Ngoloa, mdub

Jesús burr taate burr. ⁸ Làth xtau'a, huax mèn msil xab mèn xtau' ned. Le' taamas mèn na, mcho' laa yin no ram yaa no yíi. Mdoo mèn rye làaa ro ryop lad ro ned co'te' nda riid Jesús par ned ciuda Jerusalén.

⁹ Sya, mèn co' nda ner loo Jesús delant, no mèn co' nde nque par ned xís Jesús, mtlo mèna, mbez yèe mèna. Mbez mèna:

—¡Ay, Dio's! Anze'f ndyac lezo' mbi' ba' no anze'f mbi' ndac nac mbi' ba'. Mbi' ba' nde por lèe Tad Diox. ¹⁰ Anze'f con' ndac gac loo mèn co' yòo loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna, tac Diox ñibe'pe' loo mèn por cón che'n thìb mbi' co' nac bin David co' ngòc rey póla. Por cona, mbez na': —Anze'f Diox roo Diox xèn nac Diox, ne.

¹¹ Ngoloa, ngòo Jesús ciuda Jerusalén. No ngòo Jesús le'n templ. Ngolo huen huen mbui' Jesús rye lad le'n templ, mxen Jesús ned. Nda Jesús par yèez Betañ con ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús tac mzyèle' izlyo' huiza.

*Ante gunii Jesús di's loo thìb xan' yaa ngudyuug.
Ale setilte mbiüz yaa ngudyuug.*

(Mt. 21.18-19)

¹² Ngonìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea. Co'se' ngro' Jesús le'n yèez Betañ, mtlo mblyan' Jesús.

¹³ Sya, tithre' nde Jesús gunèe Jesús ndoo thìb xan' yaa ngudyuug co' ante nayèe ñaa ndoo laa. Jesús ngua tee hui' loo yaa ñeene' ché' ndoo ngud loo yaaa par hua Jesús. Per yende chó ngud ndoo loo yaaa tac inacta tiemp co' tyoo ngud loo yaa. ¹⁴ Sya, gunii Jesús loo yaa ngudyuug. Ndxab Jesús:

—Nase biizl. Ya yende chó más mèn hua ngud co' ta'l.

Myen' xin' mté'th Jesús mbìn di's co' gunii Jesús.

*Jesús mblo' rye má', no mèn, no mes le'n templ.
(Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)*

¹⁵ Ngoloa, mbere Jesús, mzin Jesús ciuda Jerusalén con myen' xin' mté'th Jesús. No co'se' ngòo Jesús le'n templ, mtlo Jesús, mblo' Jesús rye mèn co' ntho' no mèn co' ndi' le'n templ. Ndxecleque' rye con' mblobii Jesús par fuer. Mtexyath Jesús mes che'n mèn co' nsil' tmi. No mtexyath Jesús asient che'n mèn co' ntho' palomxtil'. Ndxec ndxec rye asient co' mdyub mèna mblobii Jesús par fuer, ne. ¹⁶ Ne'nda'de Jesús lugar loo nec thib mèn, mbere mèn, ngòo mèn che'n mèn le'n templ tedib vez. ¹⁷ Mblu' Jesús di's loo mèn le'n templ. Ndxab Jesús loo mèn:

—Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Lizen nac co'te' cuez mèn rye nación lèen. Per gu', ale ndxe'leque', mbli le' lizen nac xal thib quèe lyo' co'te' ndxòo ban huan' no co'te' ndxòo casloo huan'.

¹⁸ Per mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mèna mbìn di's co' ndxab Jesús. Sya, mtlo mèna, mcua'n mèna mod guth mèna Jesús tant mzyeb mèna ñèe mèna Jesús. Más de cona, ryete mèn co' nziri' no Jesús ante ngüi' no ante ñaa loo con' ndlu' Jesús. ¹⁹ Per co'se' ngulàa yál' izlyo' huiza, Jesús mbii le'n ciuda Jerusalén tedib vez.

Trè' ndlu' le' yaa ngudyuug mbiizxù'.

(Mt. 21.20-22)

²⁰ Co'se' ngonii izlyo' tedib huiz co' nde nquea, xtil'leque' nguri'th Jesús con myen' xin' mté'th Jesús par ned ndoo yaa ngudyuuga. Gunèe myen' mbiizle' yaa ngudyuug axta lox yaa ngudyuug no axta loo punt yaa ngudyuug. ²¹ Sya, chàa, mte' lezo' Pedr máa yaa ngudyuuga. Ndxab Pedr loo Jesús:

—Maistr hui' U' nexa. Yaa ngudyuug co' gunii yèe U' no co' mquedèe U' loo ná'a mbiizle'.

²² Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo myen':

—Gola's gu' loo Diox. No gòp gu' yalxla's loo Diox. ²³ Tac lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Le' chol mèn co', lìcque', ndxela's loo Diox, ante gab mènà no ante ñii mènà loo yii ndxè' biiche yii ndxè' trè' no ya tub yii ndxè' le'n níttó', chele' mènà por derech, lìcque', ndxela's no inacte mènà chop loo chop la's mèn loo Diox, le' sya, Diox lique' gàc con' ña'b mènà loo Diox. ²⁴ Cona, ngue niin loo gu': Ryete con' co' ña'b gu' loo Diox co'se' mbez gu' Diox, chele' gu' ndxela's le' con' co' ña'b gu' loo Diox li Diox par que no gu' co' ña'b gu' loo Diox, le' sya, ryete con' co' ña'b gu' loo Diox gàcque' loo gu'. ²⁵ No chele' chó gu' ngocloo gunèe xtàa gu', no chele' chó gu' be' ndxecloo ñèe gu' xtàa gu' co'se' tlo cuz gu' Diox, fteri'th ftecan' gu' con' co' mbli xtàa gu' loo gu'a. Le' sya, tataa mod, ne, xud gu' co' nzo loo bé' ton' xtol gu' no xquin gu' co' mcua'n gu'. ²⁶ Per chele' gu' ne'talte yéc gu' no lezo' gu' par teri'th gu' no tecan' gu' xtol chol mèn co' ndli mèn loo gu', le' sya, ne' xud gu' Diox co' nzo loo bé' ne'ton'te xtol gu' no xquin gu' co' mcua'n gu' con mèn.

Jesús, licque', ndxàp con' la's nii Jesús no con' la's ya' Jesús par li Jesús con' roo no con' xèn.

(Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8)

²⁷ Ngoloa, mbere Jesús con myen' xin' mté'th Jesús. Ndyé'th Jesús con myen' par ciuda Jerusalén tedib vez. Per co'se' ñèe mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèn co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nacionpe' Israel le' Jesús ngue que tee le'n templ, ngua gax mèn loo Jesús. ²⁸ Mnibdi's mèn loo Jesús. Ndxab mèn:

—Gunee loo nu', ¿chó yalñibe' ndxàpl no chó mnibe' lool mblil con' co' mblil ná'a, à'?

²⁹ Jesús mcàb loo mèn. Ndxab Jesús:

—Na, ne, nibdi's thib con' loo gu'. Chele' gu' càb loon, sya, na nii loo gu' con chó yalñibe' mblin con' mblin loo gu'a. ³⁰ ¿Xá nee gu'? ¿Chó mtel' Juàn Bautist par mbi'th li Juàn bautizar mèn? ¿Ché' Diox mtel' Juàn mbi'th Juàn o ché' chol mèn mtel' Juàn mbi'th Juàn par mbli Juàn bautizar mèn, à'? Fcàb gu' loon.

³¹ Sya, leque mèn mtlo, noo noo mdoodi's no mèn xtàa mèn cón che'n di's co' ndxab Jesús loo mèn. Ndxab mèn loo xtàa mèn:

—Chele' na' gab: Diox mtel' Juàn, le' sya, càb mbi' ba' loo na'. Ñee mbi': ¿Chonon ne'ngala'ste gu' loo Juàn, sya? ³² O ¿ché' tab na' loo mbi' ba': Chol mèn izlyo' mtel' Juàn, cà'? Axta ne' ne' ñee mèn cón gab mèn tac mèn mzyeb ñèe rye mèn co' nziri' loo Jesús.

Tataa mbez mèn tac mèn naneeque' no mda'que' mèn cuent le' rye mèn co' nziri'a ngola's

loo Juàn le' Juàn mdoodi's part cón che'n Diox.
³³ No por mzyeb mènà, mcàb mènà loo Jesús.
 Ndxab mènà:

—Ne'ñeede nu' chó mtel' Juàn, cara.

Sya, ndxab Jesús loo mènà:

—Ne' daa ne'niide loo gu' con chó yalñibe' mblin
 con' co' mblin ná'a.

12

*Jesús mtetac cón che'n mèn ye'rsin' co' mque zin'.
 (Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19)*

¹ Sya, mtlo Jesús, mdoodi's Jesús loo mèn. No
 mtetac Jesús di's. Ndxab Jesús loo mèn:

—Nde niin thib con' loo gu', ey: Ngo thib mbi' co'
 mdoo ampurte lus uv loo xyòn mbi'. Ngoloa, mblo
 mbi' yaaloo dib vuilt ro yòo co'te' mdoo mbi' lus
 uv. Mtoxcua' mbi' thib tanc co'te' tí' moz uv par
 ryo' nít uv. No mbli mbi' mandad mdyoxcua' thib
 quart co' mdub axta arid gáp par gáple'que' la's moz
 loo zin' no loo yòo co'te' nzo'f lus uva.

Ngoloa, mda' mbi' xyòn mbi' loo tedib mèn par
 li mèn zin' cuent rol loo xyòn mbi'. Ngoloa, mxen
 mbi' ned. Nda mbi' thib viaj tith. ² Co'se' mzin
 tiemp gác rol uv, mbi'a mtel' thib moz mbi' par
 yi'th càaya' moz uv co' li rol mèn co' ngue li zin'
 cuent rol par gác che'n mbi' uv. ³ Per mèn co' mbli
 zin' loo yòo co'te' mxyo'f lus uv, mènà mxen moz
 no mdin mènà moz. No mtel' mènà moz nague's ya'
 moz ndyàa moz. Ne'nda'de mènà uv nghue' moz.
⁴ Sya, mbi' co' nac xuan' yòoa mbere mtel' tedib
 moz. Per mèn co' mbli zin' loo yòoa, mbuaa'd quèe
 moz. Mblé' mènà yéc moz. No mxìis no mènà moz
 axta plóthe. Ngoloa, taate moz ndyàa moz. ⁵ Mbere

mbi' co' nac xuan' yòoa. Mtel' mbi' tedib moz par mbi'th moz loo mènà. Per mènà mxen moz. Mbeth mènà moz. Ngoloa, mtel' mbi' co' nac xuan' yòoa huax moz loo mènà. Lomisque' mbli mèn. Chó moz mbuaa'd quèe mèn. Chó moz mbeth mèn.

⁶ Per mbi' co' nac xuan' yòo lus uv ngue no thib xgan' co' nac angoluxte xgan' mbi'. Xgan' mbi'a anze'f ngudloo mbi' no anze'f lezo' mbi'. Por lult mtel' mbi' xgan' mbi' loo mènà. Ndxab mbi' loo lezo' mbi': Tel'en xgan' daa ndxè'. Daa ngobe' li mènà cas no gáp mènà mod ñèe mènà xgan' daa ndxè'. ⁷ Per co'se' gunèe mèn co' ndli zin' loo lus uv nde mbyòo loo mènà, ndxab mènà loo xtàa mènà:

—Mbyòo ba' yan' no yòo lus uv ndxè'. ¿Xá nee gu'? Nda yuth na' mbyòo. Sya, gác che'n na' yòo lus uv ndxè'.

⁸ Ale mxen mènà xgan' mbi'a. Mbeth mènà xgan' mbi'. Ngoloa, mblo' mènà thebol xgan' mbi' thib lad ro yòo co'te' nzo'f lus uv.

⁹ Sya, mnibdi's Jesús loo mènà. Ndxab Jesús loo mènà:

—¿Xá nee gu'? ¿Cón li mbi' co' nac xuan' xyòn lus uva con mènà, à'? Na nii loo gu' cón li mbi'. Mbi' yi'th. No guth mbi' mènà. No ta' mbi' xyòn mbi' co'te' nzo'f lus uva loo tedib cua' mèn co' ndli leque zin'a, ¿lé'?

¹⁰ Ché' tarte lab gu' loo libr co' nac xti's Diox par ta' gu' cuent xal mbez di'sa, cà'? Di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox mbez taandxè':

Le' quèe co' mbli mèn co' nac albañil cuent ne'li zin'te albañil, leque quèea ngòc quèe ngua lit Tad, Tad co' ngòc xal thib albañil par ngòc quèea ner quèe co' mbli sirv loo zin' co' mbli Tad.

11 No con' co' ngòca mbli yub Tad Diox. Por cona, por part cón che'n na', ante ngüi' na' no ante ñaa na' xá mod nac con' co' mbli Tad Diox.

12 Co'se' mbìn mènà tataa ndxab Jesús, capas mènà, ale ndyac mènà mxenle' mènà Jesús xal ndyen mèn thìb pres tac mènà mda' cuent no mden' mènà di's co' ndxab Jesús tac por cón che'n mènà mtetac Jesús di'sa. Per com le' mènà mzyeb ñèe mèn co' nziri' loo Jesús, ¿lé'?, xexte mblá' mènà Jesús. Ndyàa mènà.

Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n tmi co' ndxàal quix mèn cón che'n contribución.

(Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26)

13 Ngoloa, mtel' mèn co' nac jef co' más ñibe' loo nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no mèn gool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel ndxep mèn xley' farise no ndxep mèn co' nac partid che'n Herod loo Jesús par aseli mènà yecloo Jesús no gab Jesús ngòc nguàal di's loo mènà par tataa mod quexù' que' fals mènà Jesús. 14 Sya, ngua mènà loo Jesús. Ndxab mènà loo Jesús:

—Maistr, nu' nanee licque' nac co' mbez U'. No ne' ne' indli U' cas co' ndli mèn no co' mbez mèn. Tac indla'ste U' xal nac mod co' ndxàp mèn. Ndxè'leque', ndlu' U' co' nac licpe' xá mod yòo mèn loo cón che'n Diox. Per nalle', ndlya's nu' ñee U' loo nu': ¿Xá nee U'? ¿Ché' ndxàal quix nu' cón che'n contribución loo gobiern federal che'n mèn ciuda Rom o ché' indxàalte quix nu'í?

15 Per Jesús mda'que' cuent no nonque' Jesús xá nac mod co' ndxàp mènà co'se' ntembìi ro mènà no

ntembìi xti's mèna loo Jesús. Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—¿Chonon ncu'a'n gu' mod asendli gu' par yigaa daa loo gu' xal co'se' ndxegaa mèn loo tramp, à'? Huàa xi gu' thib pes gu' par hui'en ñeene' xá ñaai.

¹⁶ Sya, ngua xi mèna thib pes pchò. Co'se' gunèe Jesús pesa, mnibdi's Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Chó che'n gunab co' ngue loo pes ndxè'? no ¿chó che'n lèe co' ngue loo pes ndxè', ne, à'?

Sya, ncàb mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—Gunab ba' no lèe ba' nac che'n gobiern co' ndub ciuda Rom.

¹⁷ Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Pues, fta' gu' co' nac che'npe' gobiern co' ndub ciuda Rom càa gobiern. No fta' gu' co' nac che'npe' Diox càa Diox.

Ngoloa, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna loo Jesús xal nac di's co' mcàb Jesús loo mèna.

Mèn mnibdi's loo Jesús: ¿Ché', licque', ryo xban mèn?

(Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40)

¹⁸ Ngoloa, ngua ndxep mèn xley' saduce co' mbez no co' ndxela's le' mèn nguth ne'ryo xbante thidtene loo Jesús. No por cona, asembli mèna, mnibdi's mèna thib con' loo Jesús. ¹⁹ Ndxab mèna loo Jesús:

—Maistr, Moisés mtan' ye's co' ndlu' loo nu' chele' thib mbi' gath no yan' sa'l mbi', yende xin' sa'l mbi', le' sya, hues mbi' co' ngutha selya' con xa'got viud co' mbyan'a par que no hues mbi' co' ngutha xin' hues mbi' co' ngutha con xa'got viud co' mbyan' co' nac sa'l thebol par gác xin' hues

thebol xin' thebol co' nguth. ²⁰ Tolo ndxab mèna loo Jesús:

—Pues ngo gaz hues myen'. Mzin huiz mselya' mbyòo ndlyoa. Per pente ndxàc chop o son lín' mselya' mbyòo ndlyoa, nguth mbyòo ndlyoa. Ne'ndante xa'got co' ngòc sa'l mbyòo xin' mbyòo. ²¹ Ngoloa, mselya' mbyòo co' nde nque xís mbyòo ndlyoa con xa'got viuda. Nguth mbyòo ropa, ne. No ne'ndante xa'got viuda xin' mbyòo. Lomisque' ngòca loo tedib mbyòo co' nde nque xís mbyòo ropa, ne. ²² Por lult ryete gaz hues myen' mselya' con xa'got viuda. Ale ne'ndante xin' xa'got viuda con nec thib rye myen' hues thebol co' ngòc sa'lpe' xa'gota. Por lult, guneei loo xa'got viuda, ne. ²³ Cona ngue nibdi's nu' loo U': Co'se' gàc huiz co'se' ryo xban mèn co'se' cue ban mèn tedib vez, de loo rye gaz hues myen' co' mselya' con xa'gota, ¿chó myen' gàc sa'lpe' xa'got viuda, à'?

²⁴ Sya, mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—Susque' ndxos xtùuz gu' no susque' yéc brèl gu'. Ndxàc con' ba' loo gu' tac ne'ta'de gu' cuent cón mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox. No ne' ne' ta' gu' cuent con' co' nac con' roo no con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox. ²⁵ Tac co'se' ryo xban mèn nguth, mèn co' ngòo loo cón che'n Diox, ne'selya'de mèna. Ne' ne' ya na'b mèna xìix mèna. Ndxè'leque', mèna gàc xal angl co' nzo loo bé' huiza, co' nee di's, ne'selya'de mèn huiza. ²⁶ Per cón che'n mèn co' nguth co' ryo xban, ¿ché' tarte lab gu' loo libr co' nac xti's Diox co' mque' Moisés ye's xal ngòc di's co' mdoodi's Diox loo Moisés le'n yaa zars co'se' xèe ngue hui'

Moisés ndxol' yaa zars? Taandxè' ndxab Diox loo Moisés:

—Daa nac Diox che'n Abraham. Nac daa Diox che'n Isaac. No nac daa Diox che'n Cob.

²⁷ Diox inacte Diox loo mèn nguth. Ndxè'leque', nac Diox Diox loo mèn co' be' naban. Por cona, ngue niin loo gu': Axta ne' ne' ñee gu' cón mbez gu' loon no cón ñibdi's gu' loon por nac gu' mèn co' ndxos xtùuz.

Jesús ngue lu' mèn chó di's nac di's co' más ñibe' Diox loo mèn par li mèn.

(Mt. 22.34-40)

²⁸ Látha, mzin thib mbi' co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Mbi'a noo noo mque' nza di's co' mdoodi's Jesús con mèn xley' saduce. Mbi' mda' cuent huenque' mcàb Jesús loo mèn. Mnibdi's mbi' loo Jesús. Ndxab mbi':

—De loo rye si' di's co' mnibe' Diox loo na', no co' mtan' Moisés loo na', ¿chó di's nzo làtha co' más ñibe' Diox loo na' par tyubdi's na' loo Diox, à'?

²⁹ Jesús mcàb loo mbi'a. Ndxab Jesús:

—Ner di's co' más ñibe' Diox loo mèn par tyubdi's mèn loo Diox cón li mèn nac di's ndxè' co' mbez taandxè': Bin gu' di's ndxè', mèn nación Israel, le' Tad co' nac Diox na', Tada nac thidte Diox. ³⁰ Fque' lezo' gu' Tad Diox gu', tá, dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu'. Di's ndxè' nac ner di's co' mnibe' Diox loo na' par li na'. No nac di's ndxè' co' más ntac loo rye taamas yalñibe' par li na' xal ñibe' Diox. ³¹ No casque' lal nac tedib di's xal ner di's ndxè'. Mbryop di'sa ñibe' loo na' taandxè'. Mbez di'sa: Fque' lezo' gu' gunèe gu' hues xtàa gu' xalque' ngue lezo' gu'

ñèe gu' gu'. Ya yende tedib di's co' más mnibe' Diox loo na' co' ndxàal li na' co' nac xal di's co' ñibe' di's ndxè' loo na' par li na'i.

³² Sya, ndxab maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn loo Jesús:

—Huenque' gunee U', Maistr. Lìcque' naca xal ngolo gunee U'i ba'. Thidte Diox nzo no yende tedib Diox co' nzo. ³³ No que' lezo' mèn Diox dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn, no que' lezo' mèn ñèe mèn hues xtàa mèn xalque' ngue lezo' mèn ñèe mèn mèn. Lìca, masque' ntac li mèn xal ngolo gunee U' leque li mèn xal co'se' nda' mèn che'n izlyo' ncàa izlyo', co' nee di's, co'se' ndxuth mèn ngon yèn' no mbacxil' yèn' par nxo mèn ren má'a loo izlyo'. No, licque', más ntac li mèn xal ngolo gunee U' ba' leque li mèn xal co'se' nda' mèn ofrend o gòn co' mbec mèn loo Diox no co' mtec mèn bé' má' co' mbeth mèn loo mes co' nac loo cò' par nquée zen che'n bé' má'a loo Diox.

³⁴ Le' sya, co'se' gunee Jesús huenque' mcàb mbi' loo Jesús, ndxab Jesús loo mbi':

—Itithte nzol loo cón che'n Diox par yòol loo cón che'n Diox, ey, par ñibe'pe' Diox lool.

Ngoloa, ya yende chó mèn tolo ngli ryes ng-nibdi's taamas con' loo Jesús.

Jesús mnibdi's loo mèn: ¿Chó xin mbez mèn nac Crist?

(Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44)

³⁵ Jesús ngue lu' mèn le'n templ thib vez. No mbez Jesús loo mèn:

—¿Xá nee gu'? ¿Xá mod chonon mbez mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn le' Crist nac xgan' David co' ngòc rey póla,

à'? ³⁶ Tac Xpii Natú' mbli le' yub David gunii no mde'th David cón che'n Crist. Ndxab David:

Tad Diox ndxab loo Tad daa: Ftub cuaten axta lin le' rye mèn co' nac ngolo ngola's che'n lùu gác nado' loo lùu.

³⁷ Cona, ngue niin loo gu': ¿Xá mod gác Crist xgan' David co'se' leque David mbez loo Crist: Tad daa, à'?

Per yende cón mcàb mènà.

Rye mèn co' ngòc huax mèn co' nziri'a, axta gust mda' lezo' mènà co'se' mbìn mènà tataa ndxab Jesús loo mènà.

Jesús mzib quì mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

(Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Co'se' ngue lu' Jesús mèn, mbez Jesús loo mèn:

—Nee gu' nee gu' xá que tee gu' loo mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Mènà ndyubla's goc xab lar' nol', no anze'f ndubla's mènà ñii chol mèn Diox loo mènà pál co'te' nzyál' mèn mènà par tyu' mènà loo mèn. ³⁹ Mènà anze'f ndxòo lezo' cua'n mènà lugar co'te' tyub mènà le'n sinagog par gác con' guryath no con' guryèn loo mènà no par más tyu' mènà loo mèn le'n sinagog. No ndxòo lezo' mènà tyub mènà co'te' más tyu' mènà loo mes par hua mènà co'se' ndxàc chol yalhua. ⁴⁰ Ale nde yath mènà ndyenxù' mènà no ncàaxù' mènà liz prob mèngot viud por pláte pes no maste. No par ndli mènà xalque' mèn co' ne'ñeede, ale asendli mènà, nteyol' mènà di's co'se' mbez mènà Diox. Per, lìcpe' ba'í, na nii loo gu': Por con' ndli mènà gác más yaltii tín' loo mènà co'se' gác huiz tub rez Diox cón che'n mènà loo mènà.

Thìb xa'got viud ngue go ofrend le'n caj mastale' prob xa'.

(Lc. 21.1-4)

⁴¹ Thìb vez mdub Jesús le'n templ gaxte co'te' nzo'f caj co' ngo mèn ofrend o gòn. Xèe ngue hui' Jesús xá ndxàc mèn ngo mèn gòn le'n caj no xá ndxàc rye mèn ric ngo mèn ric gòn le'n caj. ⁴² Látha, mzin thìb xa'got viud. Xa'got viuda pente mblo chop centav co' ngue no xa' co' be'te ntac le'n caj co' nzo'f tya. ⁴³ Sya, ngurez Jesús myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Le' Diox más ngo cuent cón che'n gòn co' mblo prob xa'got viud ba' le'n caj leque gòn co' mblo mèn ric le'n caj. ⁴⁴ Tac ryete mèn ba' mblo huax tmi co' nac gòn le'n caj tac mbyan' xo'f tmi loo mèn ba'. Per prob xa'got viud ba', ale tyan' hualeque' xa', mblo xa' gòn chop centav le'n caj co' nac co' be'te ngue no xa' par ti' xa' con' hua xa'.

13

Jesús ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' mèn làare' templ.

(Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6)

¹ Ngoloa, co'se' nda ro Jesús le'n templ, thìb myen' co' nac xin' mté'th Jesús ndxab loo Jesús:

—Maistr, hui' U' nexa. Susque' nabe's ñaa quèe co' natoxcua' templ no quetal nabe's ñaa templ ba', ne, ¿lé'?

² Per ale mcàb Jesús loo myen'. Ndxab Jesús:

—Ale xèe ndoo yotl, ngüi'l loo templ ba', ¿lé'? Lùu ndli cuent anze'f nabe's ñaa ftoo co' natoxcua' templ ba', ¿lé'? Per na nii lool: Ya ne'yan'te nec thìb

quèe loo xtàa quèe co' nacsua' ftoò ba'. Thidtene telux mèn ryethe con' co' ngüi'l co' natoxcua' templ ba' yé' huize'.

Jesús ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús cón gàc ndoore' lith no izlyo'.

(Mt. 24.3-28; Lc. 21.7-24; 17.22-24)

³ Sya, ngua no Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo thib' yii co' lèe yii che'n yaa oliv. Yii ndub thib' lì loo templ. No co'se' mdub Jesús tya, Pedr, Cob, Juàn, no Ndech, xexte ndxab myen' loo Jesús:

⁴ —Tad, nu' ndlya's ñee U' loo nu' pól gàc co' gunee U' loo nu' gozea cón che'n templ no chó con' tlo yú' loo mèn no co' tlo gàc co'se' tlo gàc co' gunee U' gàca, à'?

⁵ Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Anderhuen gu'. Chó Diox chó nee gu'. Nee gu' nee gu' xá nzi tee gu'. Ne'ta'de gu' lugar quedìi chol mèn gu' cón che'n con' co' tlo gàc co'se' gàc tiemp co' tlo gàc con' xal nac di's co' guniin loo gu' cón che'n templ no cón che'n xá mod lith no izlyo'.

⁶ Tac co'se' gàc tiempa, anze'f huax mèn ryo' tee no yi'th que tee mèna yèez por yèez mèn no liz por liz mèn. Mèna ñee le' daa mtel' mèna. No ñee mèna le' mèna nac Crist. Tataa mod anze'f huax mèn quedìi mèna.

⁷ Lomisque' ne, co'se' gòn gu' nde'th mèn ndxàc xó', no anze'f ryes naca par tlo xó' le'n tiempa, ne'zyebte gu' co'se' gòn gu' te'th mèn tataa tac tataaque' naquin tlo gàca. Per mastale' tataa gàca le'n tiempa, ne'gàcte tiempa lult huiz co' lyux izlyo' no lith no izlyo'. ⁸ Tac le'n tiemp co' tlo gàc co' guniin loo gu'a, mèn thib' naciòn tlo yecloo no tlo

yòo xyàn lezo' mèn ñèe mèn tedib nación. No tlo mèn thib nación, por derech, cua'n xó' mènà thib xó' loo mèn tedib nación. Le'n tiempa huin xòo huax lugar. No lyàa huin huax lugar. No tlo yátbèe mèn. Tlo mèn, li mèn thib revuelt. No con' co' tlo gàca nac thib yalnaxi no thib yalnè co' pente tlo par tlo tyactii tín' mèn loo izlyo' ndxè'.

⁹ Anderhuen gu'. Chó Diox chó nee gu'. Leque gu' quenap gu' co'se' tlo gac con'a le'n tiempa. Le'n tiempa, ale ta'xù' mèn gu' loo mèn nac zin' yòolau chol lugar. No ta' mèn che'n gu' co'te' nac sinagog mèn. Gu' tyooxù' loo mèn co' nac gobernador no loo mèn co' nac rey por cón chenen no maste. Tataa mod más gác gu' no ta'i thib lugar loo gu' par ta' gu' cuent loo mèn cón chenen. ¹⁰ Cona, ngue niin loo gu': Ndoore' co'se' lyux izlyo' no lith no izlyo', naquinque' yath yèn cón che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes. No naquinque' co' mèn yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn, mèn co' nac mèn chol nación co' nziri' dib athu loo izlyo'. ¹¹ No co'se' hue' mèn gu' par ta' mèn gu' loo mèn nac zin' yòolau chol lugar, ne'tyóode gu', no ne'zyebte gu', no ne' ne' gab gu' loo lezo' gu' cón gab gu' loo mènà. Guuz gu' di's co' lu' Diox loo gu' loo mènà hora. Tac inacte ante gu' co' ñii loo mènà. Ndxè'leque', Xpii Natú' nac xa' co' ñii no co' tyoodi's por ro gu', co' nee di's, co' nac di's co' ryo' ro gu' hora. ¹² Leque mèn co' ndxàc huespe' cua'n mod par ta'xù' mènà hues mèn par guth mèn hues mèn. No leque mèn co' nac gundan loo mèn cua'n mod par ta'xù' gundan xin' gundan loo mèn par guth mèn xin' gundan. Le' myen' co' nac xgan' gundan na, myen' cua'n mod par bixyath myen'

contra xud myen' par ta'xù' myen' xud myen' loo mèn par guth mèn xud myen'. ¹³ Ryete mèn co' nac mèn chol naciòn, mèn a yecloo ñèe gu' por cón chenen no maste. Per chol gu' co' mbli nèeque' gu' loo cón chenen par yòo gu' loo cón chenen axta gath gu', gu'a lyá'que' loo con' ryes.

¹⁴ Tolo niin loo gu', ne: Le' mbi' co' ngro' lèe Daniel co' mde'th di's co' ndxab Diox, mbi' mque' ye's loo libr co' nac xti's Diox cón che'n thib mbi' co' li par gac mèn mèn zab loo Diox no co' li par tyuhuan mèn loo Diox par lyux mèn loo cón che'n Diox. Co'se' ñèe gu' ndoo mbi' zaba co'te' indxàalte tyoo mbi' thidtene, syare' ta' mèn cuent, mèn co' ndlab ye's, chó mbi' nac mbi'a. Le' sya, mèn naciòn Israel co' nzo le'n yèezya' co' nac làaz mèn jude, mèn a ndxàal xyon' par yii no par huan tith ya xon' mèn a loo con' ryes co' gac loo mèn a. ¹⁵ Le' mèn co' nzi tee yéc zote liz mèn huiza na, más huen ne'bilàade mèn a par co' mèn mase ndxepete che'n mèn le'n nyòo. Más huen thib lite xyon' mèn a tith.

¹⁶ Lomisque' ne, mèn co' ngue zin' huan huiza, más huen ne'ye'thte mèn a liz mèn a huiza par co' mèn a mase xobis mèn a liz mèn a. Más huen thib lite xyon' mèn a más tith. ¹⁷ Lomisque' ne, ay, prob rye mèngot izlyo', mèngot co' nzi nac xin' le'n huiza, no rye mèngot co' nacàa mbeto' co' ndxàaz le'n huiza, tac yende mod xyon' mèn a huiza. ¹⁸ Bna'b gu' loo Diox par ne'gàcte tiemp co' xyon' gu'a tiemp xil', ndee gu'. ¹⁹ Tac tiempa gac huiz co' más ten' mèn yalnè no huiz co'se' más tyac mèn yaltii. Con' co' gac tiempa nac co' tarte gac dib lal naban mèn loo izlyo'. Más de cona, ya ne'berede gaca loo mèn tedib vez xal gac con'a le'n tiempa thidtene. ²⁰ No

chele' Tad Diox ne'nglide par mdyóp tiemp co'se' gác yaltia loo mèn, yende chó mèn gác lyá' loo con' ryes. Per por mque' lezo' Diox ñee Diox mèn, mèn co' ngòo loo cón che'n Diox, mèn co' Diox mcui, por cona, mtedópque' Diox tiempa loo mèn.

²¹ Le' sya, chele' chol mèn ñee loo gu' le'n tiempa: Hui' gu' nexa. Trè' nzo Crist, o hui' gu' nexa, tua' nzo Crist, ne'yila'ste gu'i, ndee gu'. ²² Tac tiempa yi'th huax mèn gutyè' co' ñee loo gu' nac mènà Crist xal daa. No ñee mènà loo gu' nac mènà mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox cón che'n Diox. No li mènà gác huax yalguzye' co' gác xal thib señ co' hui' mèn loo mènà. No li mènà huax yalguzye' roo no yalguzye' xèn par quedii mènà mèn. No axta li mènà preb, ¿ché' tli mènà gan quedii mènà mèn co' yub Diox mcui par yila's mèn co' Diox mcui loo mènà, ne? ²³ Per ndxe'leque', nalas gure gu'. Neeque' gu' le' daa guniile' con' ndxè' loo gu' ndoore' gác con'a loo gu'.

Jesús ngue lu' loo myen' xin' mté'th Jesús cón gác no xá mod' gác con' co'se' yi'th Jesús loo izlyo' tedib vez, Jesús co' mbi'th yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè'.

(Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36)

²⁴ Tolo niin con' loo gu': Co'se' yilo riid tiemp co'se' ten' mèn yalnèa no yaltia, syare' gác tiemp co'se' cuau loo huiz no cuau loo mbe' par ne'tenide huiz no ne'tenide mbe' loo izlyo'. ²⁵ Huiza lyàateri' huax mbèelhui' no huax mbyáz loo izlyo'. No ryete con' co' nac con' roo no con' xèn loo bé' tlo huin no xi'th le'n tiempa. ²⁶ Axta syare' hui' mèn loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol

mèn loo izlyo' ndxè', tac tiempa galen loo izlyo' ndxè' tedib vez le'n xcuau con ryethe con' co' nac con' roo no con' xèn co' ndxàpen la's niin no co' ndxàpen la's yan. No hui' mèn xal ndxàc con' roo no con' xèn loon tiempa. ²⁷ Leque tiempa, tel'en angl daa par thidte queltàa angl mèn co' ngòole' loo cón chenen, mèn co' nac mèn co' mcin par ned co'te' nac dyap lad ro izlyo' co' nac más tith ro izlyo' no co' nac más tith xàn' bé'.

²⁸ Bìn gu' di's co' ngue tetaquen loo gu' ndxè', ne: Fté'th gu' no bli gu' xtùuz xal ndxàca loo yaa ngudyuug. Co'se' ndxàb laa loo yaa ngudyuug, no mbere laa yen', xiis laa yen' loo yaa ngudyuug tedib vez, gu' nonque' no nda'que' gu' cuent co'se' nde xiisle' laa loo yaa ngudyuug nde zin' gaxle' tiemp yùu co'se' más nso' bée loo izlyo'. ²⁹ Lomisque' mod ne, co'se' ñèe gu' ndxàcle' ryethe con' loo izlyo' xalque' ngue niina loo gu' ndxè', fta' gu' cuent no ften' gu' nde zin' gaxle' lyux izlyo' no lith no izlyo'. Nac con'a xal thib mbi' co' ndoo ro ryo' liz mbi' par yòo mbi' liz mbi'. ³⁰ Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Ryete con' co' ngue niin loo gu' ndxè' gàcque' no tyaaque' no tyubque' di'sa ndoore' lith no mèn nación Israel no lyux mèn nación Israel. ³¹ Bé' no izlyo' co' nziri' nalle' lyux. Ya ne'tolode cue bé' no izlyo' yé' huize'. Per di's co' ndyoodizen no con' co' ndlu'en ne'ri'thte tua'te. Le'i gàcque', no tyaaque', no tyubque' di'sa xalque' ngue toodizen loo gu' nalle'.

³² Per huiz co'se' gàcpe' con'a no hor co'se' gàcpe' con'a, yende chó mèn nona no yende chó mèn naneei. Ne' yub angl co' nzo loo bé' inaneede pól gac con'a. Ne' ne' daa co' nac xgan' Diox,

inaneeden nalle' coyor gac con'a. Angoluxte Diox xuden nanee pól gac tiempa.

³³ Por cona, ngue niin loo gu': Nalas gure gu'. Ne'gàcte gu' xal mèn co' nzi yàt loo cón che'n Diox. Gurez gu' Diox. Tac gu' inda'de cuent pól zin tiemp co'se' gac con' co' ngue niin loo gu' ndxè'. ³⁴ Cón che'n tiemp co' nac tiemp ndoore' co'se' beren, galen loo izlyo' ndxè' tedib vez, nac xal thib mbi' co' ngro' tee nda viaj tith. Per ndoore' co'se' ryo' mbi' liz mbi', mtan' mbi' di's loo moz mbi' cón li moz. No mtan' mbi' zin' loo thib thib moz par li moz zin' láth yende mbi'. No mnibe' mbi' loo moz co' nquenap puert liz mbi' par altant tyoo moz quenap moz liz mbi'. ³⁵ Cona, ngue niin loo gu': Nalas gure gu'. No gure naa gu' loo cón che'n Diox. Tac gu' ne'ta'de cuent pól zin Tad, co' nee di's nac daa, co' nac che'n liza. ¿Ché' zin daa hor co' nde làa yál' izlyo' o ché' zin daa gulal yál' o ché' zin daa hor co'se' lé' nguidtee yál' o ché' zin daa hor co'se' nde yinì izlyo'? Ne'neede na' coyor gac con'a, ¿lé'? ³⁶ Tac thib descuid, chàa, galen loo izlyo' ndxè' thib hor co' ne'ñeede gu' no thib hor co' indlide gu' xtùuz zin daa. Ale le'le' zin daa loo gu' hor co'se' le'pe' nziri' gu' loo cón che'n Diox xal mèn co' nzi yàt. ³⁷ Leque di's co' ngue niin loo gu' ndxè' nac di's co' tan'en loo mèn par ta' mèn cuent cón che'n di's ndaca loo alux mèn dib athu loo izlyo' co' naban chol tiemp. Di'sa nee di's: Nalas cue mèn loo cón che'n Diox thidtene.

14

Mèn co' ngòc ngolo ngola's che'n Jesús nzi li xtùuz

xá mod tyenxù' mèn Jesús.

(Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

¹ Le'n huiza, chop huiz no maste ndxàc falt par tlo lni pasc no lni co'se' ndxuhua mèn naciòn Israel pan co' ingòode mèn dii levadur. Le' mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn na, mèna mcua'n mod par tyenxù' mèna Jesús con purte di's gutyè', no cón mod gutyè' co' mdoodi's mèn thidte di's co' ngòc par cua'n mèna mod guthxù' mèna Jesús. ² No mbez mèna loo xtàa mèna:

—Ne'lide na' con' ndlya's na' con Jesús le'n huiz lni par ne'xide lezo' mèn no par ne'yátbèede mèn co' yi'th lni contra na'.

Thìb xa'got mtà aceit yéc Jesús.

(Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8)

³ Le'n huiza, ngo Jesús yèez Betañ liz thìb mbi' co' mdub lèe mèn Mon Lepros. Láth ndub Jesús loo mes liz mbi'a, mzin thìb xa'got loo Jesús. Nde no xa' thìb frasc co' natoxcua' con thìb loo quèe co' lèe alabastr. Frasca zyè nzo aceit co' ndlya' purte xla' ye' nard. Aceita anze'f náp ntac. Sya, mblé' xa'gota frasc par mblath xa'gota aceite yéc Jesús. ⁴ Per ndxep mèn co' ngo tya, mèna ale ngocloo gunèe xa'gota. Ndxab mèna loo xtàa mèna:

—¿Chonon ale ngue teza'xù' xa'got ba' aceit co' anze'f nazi' ndlya', yoo? ⁵ Nzoque' mod tho' xa'got aceit ba' por mìl xon ayo pes. No yiloa, li'th xa'gota tmi par ta'la's xa'got tmia càa mèn prob.

No ale ngòo xyàn lezo' mèna gunèe mèna xa'gota.

⁶ Per Jesús ndxab loo mèna:

—Bla' gu' tee tub xa'got ndxè'. ¿Chonon ngue tethon gu' xa' no ngue li xol gu' xa', à'? Tac con' co' ngue li xa'got ndxè' loon anze'f huen naca. ⁷ Gu' thidteneque' nzo làth mèn prob. No nzo mèn prob làth gu'. No nzoque' mod li gu' con' ndac loo mèn prob co'se' ndlya's gu' li gu'i. Per part cón chenen, ya ne'tolode go non gu'. ⁸ Prob xa'got ndxè' ngue li co' nzote mod li xa' loon. Xa'got ndxè' ngue go xla' aceit co' anze'f nazi' ndlya' ba' laden ndoore' co'se' ca's mèn daa par ne'yitoode xla' laden co'se' ya ca's mèn daa. ⁹ Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Pál co'te' co mèn yalbàn no te'th mèn cón che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod telá' Diox mèn loo con' ryes dib athu loo izlyo', ta' mènna cuent cón che'n con' mbli no xa'got ndxè' daa par te' lezo' mèn cón che'n xa'got ndxè'.

Jud mcua'n thib mod par mda'xù' Jud Jesús loo mèn co' ngòc ngolo ngola's che'n Jesús.

(Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6)

¹⁰ Le' sya, Jud Iscariot, co' nac thib myen' xin' mté'th Jesús, ngua toodi's no mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' par ñeene' xá mod li Jud par ta'xù' Jud Jesús loo mènna. ¹¹ Co'se' mbìn mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' di's co' ndxab Jud loo mènna, anze'f mdyac lezo' mènna. No mcàbgòn mènna loo Jud ta' mènna tmi càa Jud co'se' yilo ta'xù' Jud Jesús loo mènna. Leque hora mtlo Jud, mcua'n Jud mod xá mod ta'xù' Jud Jesús loo mènna.

Jesús nduhua rsè no myen' xin' mté'th Jesús thib xhuin.

(Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co.

11.23-26)

¹² Co'se' ngonii izlyo' co' nac huiz yub lni co'se' ndxuhua mèn pan co' ingòode mèn dii levadur no co'se' ndxuth mèn mbacxil' co' ndxuth mèn loo Diox co'se' ndxáal lni pasc, huiza myen' xin' mté'th Jesús mnibdi's loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, ¿pá ndlya's U' li nab nu' thib lugar par hua rsè na' rsè co' nac che'n lni pasc, à'?

¹³ Sya, mtel' Jesús chop myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Huàa gu' le'n ciuda Jerusalén ba'. Tua' zyál' gu' thib mbi' co' ne' thib rre nít. Ftoo nque gu' xís mbi'. ¹⁴ No co'se' zin mbi' co'te' yòo mbi', yòo gu' con mbi'. Sya, gab gu' loo mbi' co' nac gundan co' nac che'n liza: Maistr nu' gunee di's ndxè' loo nu' par ñee nu' di's ndxè' lool: ¿Pá ndub quart co'te' gòn par hua rsè'en co' nac rsè pasc con myen' xin' mté'th daa, à'? ¹⁵ Le' sya, mbi' co' nac gundan co' nac che'n yòoa lu' loo gu' pá ndub thib quart co' más naroo loo pis gáp liz mbi'. Cuarta mblyo'fle' no mdyoxcua'le'. Tya toxcua' gu' con' hua rsè na' co' nac nte' lezo' mèn pasc.

¹⁶ Sya, mxen myen' xin' mté'th Jesús ned. Nda myen'. Mzin myen' le'n ciuda Jerusalén. No ngòcque' con' loo myen' xalque' ndxab Jesús loo myen'. Sya, mtoxcua' myen' nítyèth co' hua rsè no myen' Jesús par te' lezo' myen' cón che'n pasc.

¹⁷ Co'se' ngulàa yál' izlyo' huiza, mzin Jesús con ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús loo pis gáp co'te' nac quart liz mbi'a par hua rsè no Jesús myen' tya. ¹⁸ Co'se' ndub yuhua rsè no Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo mes, ndxab Jesús loo myen':

—Lìcpe' ba'i, na nii loo gu' le' thìb gu', co' ngue yuhua no daa, ta'xù' daa loo mèn co' nac ngolo ngola's che'n daa.

¹⁹ Sya, mxi lezo' myen' xin' mté'th Jesús. No mtlo myen', mnibdi's myen' loo thìb xtàa myen' no loo tedib xtàa myen'. Mbez myen':

—Ne'stolque' daai, yoo.

No mbez tedib myen' loo xtàa myen':

—Ne'stolque' daai, yoo.

²⁰ Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús:

—Thìb gu' co' nzo làth rye si' fchop gu' co' mcin co' ngue yuhua non thidte plat, gu'a ta'xù' daa loo mèn co' nac ngolo ngola's chenen. ²¹ Huenque' naca, ey, le' daa, co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', gàca loon xalque' mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox cón chenen. Per ay, prob mbi' izlyo', mbi' co' ta'xù' daa loo mèn co' nac ngolo ngola's chenen. Más huen ngàca loo mbi'a ne'ngáalte mbi' loo izlyo' thidtene leque ta'xù' mbi'a daa loo mèn ye'rsin'a.

²² Láth ngue yuhua rsè myen' xin' mté'th Jesús con Jesús, mxen Jesús pan. Ndxab Jesús:

—Diox quix U', Diox, loo Diox.

Ngoloa, mchì'x Jesús pan. Mda' Jesús pan loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Dhua gu' pan ndxè', ey. Pan ndxè' nee di's nac cón che'n bélyòo laden co' gath por cón che'n rye mèn.

²³ Sya, mxen Jesús thìb vas vin. Ndxab Jesús:

—Diox quix U', Diox, loo Diox.

Ngoloa, mda' Jesús vas vin loo myen' xin' mté'th Jesús. Sya, ngu ryete myen' chu'th chu'th vin.

²⁴ Ngoloa, ndxab Jesús loo myen':

—Vin co' ngolo ngu gu' ba' nee di's nac cón che'n ren laden co' xyo loo izlyo' par li nëen tedib conveñ co' gac thib conveñ cub yiloo. No xyo ren laden loo izlyo' por cón che'n huax mèn par tataa mod, mèn co' yila's loo cón chenen, tyon' xtol mènna no tyon' xquin mènna. ²⁵ Per, licpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Desde nalle' par delant, ne'bereden gun vin xal ngue yun vin nalle' con gu' loo izlyo' ndxè'. Na gu vin con gu' tedib vez axta co'se' ñibe'pe' xuden Diox loo mèn.

Jesús ngue ta' cuent loo Pedr le' Pedr cà di's Jesús loo mèn.

(Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)

²⁶ Co'se' ngolo mbil' ro no Jesús myen' xin' mté'th Jesús thib himn, nda Jesús con myen' loo thib yii co' lèe yii che'n yaa oliv. ²⁷ Sya, láth ndoo Jesús ned, ndxab Jesús loo myen':

—Nase, ryete gu' anze'f xi lezo' no tyoo xà' lezo' gu' por cón chenen yál' ndxè', ey. Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Daa guth pastor. Le' mbacxil' pastor na, rye's pál.

²⁸ Per co'se' yilo ryo xban daa, daa ga ner loo gu' le'n thib yèezya' che'n làaz mèn galile.

²⁹ Sya, ndxab Pedr loo Jesús:

—Mastale' ryete myen' ba' xi lezo' no tyoo xà' lezo' myen' ba' loo cón che'n U', per part cón chenen daa ne'xide lezo' no ne' ne' tyoo xà' lezon ñèen cón gac loo U'.

³⁰ Per Jesús ndxab loo Pedr:

—Pedr, licpe ba'i, na nii lool: Nal xhuin ndoore' lé' nguiidtee yál' no cozèe nguiidtee chop vez, lùu cà di's daa son vez loo mèn.

31 Per Pedr mbli nèe di's. Ndxab Pedr loo Jesús:
—Mastale' gath daa con U', Tad, na ne'cà di'ste U'.

No ale ryete myen' xin' mté'th Jesús thidte di's ndxab loo Jesús.

Jesús ngurez Diox co'te' ngòc thib huert co' lèe Getsemaní.

(Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46)

32 Sya, nda no Jesús myen' xin' mté'th Jesús thib lugar co' lèe Getsemaní. Tya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Trè'te gure tub gu' láth nda bezen Diox tachu'thte más ba'le'.

33 Ante mbe' Jesús Pedr, no Cob, no Juàn. Le' Jesús na, naxut naxut gunaa loo. No mxi tín' lezo' Jesús. 34 No ndxab Jesús loo myen':

—Nden' lezon axta arid nalyat gàca loon co'se' tetii mèn daa axta gath daa. Trè'te byan' gu'. Gure naa gu' no ne'gàtte gu', ndee gu'.

35 Sya, ngua Jesús tachu'thte más delant. Tya, mdub xib Jesús. No mcotloo Jesús loo yòo. Ndxab Jesús loo Diox:

—Tad, chele' U' nee lezo', ne'ten'ten arid yalnè co' gàc loon le'n huiz ndxè'.

36 Láth ngue bez Jesús Diox, ndxab Jesús loo Diox, ne:

—Pay, yey, ryete con' nzoque' mod li U'. Ftelá' U' daa loo yalnè co' gàc co' ten'en co'se' tyactii daa. Per, licpe' ba'i, indlyasten gàca loon xal ndlyazen. Ndxle'leque', ndlyazen gàc loon xal neete lezo'pe' U' no maste.

37 Ngoloa, ndye'th Jesús co'te' mbyan' Pedr, no Cob, no Juàn. Per co'se' gunèe Jesús myen', ale

nzi yàt myen'. Sya, mblo' Jesús mcal' loo myen'.
Ndxab Jesús loo Pedr:

—Mon, ¿ché' nax yàtl, cà'? ¿Ché' ne'nxectel ndub
naal mase thib hor, cà'? ³⁸ Gure naa gu' mase
chu'th, yey. No gurez gu' Diox par ne'aselide gu'
cua'n gu' xquin gu' naba'. Lìcpe' ba'i, xtùuz gu' no
lezo' gu' anze'fndlya's le' gu' cuez Diox. Per bél'yòo
lad gu' ba' ndli nden' gu' ngo zan gu'. Cona, ngulàa
fuerz gu'. Ale mbuu's gu' nzi gu'.

³⁹ Ngoloa, mbere Jesús, nda bez Jesús Diox
mbryop vez. Ndxab Jesús leque di'sa loo Diox.

⁴⁰ Mbere Jesús, ndye'th Jesús co'te' mbyan' Pedr,
no Cob, no Juàn. Lomisque', nzi yàt myen' tac
ngudloo myen' ne'nxecte tant thib mcal' nzo ngud-
loo myen'. Per axta ne' ne' ñee myen' cón gab
myen' loo Jesús co'se' gunèe myen' ndye'th Jesús.

⁴¹ Ngolo mbyon vez ndye'th Jesús co'te' mbyan'
Pedr, no Cob, no Juàn par ñèe Jesús máa myen'.
Ndxab Jesús loo myen':

—¿Ché' ngue li gu' cuent gát gu' nal xhuin, cà'?
Pà gát gu'. Mzinle' hor co'se' ta'xù' thib mbi' daa,
daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal
chol mèn loo izlyo', loo mèn ye'rsin' co' ndxàp
xquin no co' ndxàp xtol. ⁴² Goo too gu'. Ya' gu'
ndyàa na'. Ndele' mbi' co' ta'xù' daa loo mèn.

*Mèn co' ngòc ngolo ngola's che'n Jesús mbe' Jesús
xal ndxe' mèn thib pres.*

(Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

⁴³ Tatabe' ngue toodi's no Jesús myen' xin' mté'th
Jesús co'se' ngro zi'f Jud, nde Jud, Jud co' ngòo
cuent nac si' fchop myen' xin' mté'th Jesús. Nde no
Jud huax mèn. Chó mèn nzo spad ya'. Chó mèn nzo

thìb bro' yaa ya'. Mèn co' mbi'th ngòc mèn co' mtel' jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley', no mèn co' mtel' mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no mèn co' mtel' rye mêngool co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, no co' ñibe' loo mèn nación Israel. ⁴⁴ Le' Jud co' mda'xù' Jesús loo mèn ye'rsin' na, ndxab loo mèn co' nde no Jud ndoore' ryo' Jud con mènà:

—Neeque' gu' mbi' co' tan thìb chit ro, mbi'a nac Jesús. Tyen gu' mbi'. No ne'lá'de gu' mbi'.

⁴⁵ No texal mzin Jud loo Jesús, mbii gax Jud loo Jesús. Ndxab Jud loo Jesús chop vez:

—Maistr, Maistr.

Látha, thìdte de repent mda' Jud thìb chit ro Jesús. ⁴⁶ Sya, mxen mcàa mènà Jesús. Mbe' mènà Jesús xal thìb pres loo rye mèn co' mtel' mèn co' mbe' Jesús.

⁴⁷ Per thìb myen' xin' mté'th Jesús co' nzo làtha mdob spad le'n cubiert. Mblàa myen'a thìb ya' spad nza thìb moz che'n jef che'n nguley' co' más mnibe' loo rye nguley'. Ale mblo nde'f myen'a nza moz. ⁴⁸ Sya, ndxab Jesús loo rye mènà:

—¿Ché', lìcque', por derech, ngro' gu' con spad no con thìb bro' yaa ya' gu' par tyenxù' gu' daa no hue' gu' daa xal ndxe' mèn thìb huan' chele' daa ngàc huan', cà'?

⁴⁹ Ndxab Jesús loo mènà, ne:

—Atate huiz ngo non gu'. No mblu'en gu' le'n templ gu'. No le'n rye huiza ne'ndenxù'de gu' daa xal thìb pres, ¿lé'? Per ndxàc con' ndxe' loon par tyaaque' no gàcque' no tyubque' di's cón che'n daa xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox.

⁵⁰ Látha, ale ryete myen' xin' mté'th Jesús mxon'. Mblá' myen' thidte Jesús.

Trè' ndlu' cón che'n thib mbyòo co' mxon' làtha.

⁵¹ Per thib mbyòo co' mdoo nque xís Jesús, mbyòoa mcap thib sab no maste. Sya, mxen mènà mbyòo par hue' mènà mbyòo, ne. ⁵² Per mbyòo mcua'n mod ngro' thin mbyòo le'n sab. Che mbyòo, mxon' mbyòo, ndyaa mbyòo.

Jesús mdooxù' loo rye mèn co' mnibe', no co' mdyoo ner; no co' mdyoo naa loo mèn nación Israel. (Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24)

⁵³ Sya, mbe' rye mènà Jesús loo ner jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley'. No mqueltàa ryete mèn co' nac jef che'n nguley', no mqueltàa ryete mèn gool co' ndyoo ner; no co' ndyoo naa, no co' ñibe' loo mèn nación Israel, no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn co'te' mdoo Jesús. ⁵⁴ Le' Pedr na, tith tith mdoo nque xís Jesús. Mzin Pedr axta loo lue' liz ner jef co' más ñibe'a. Tya, ale note Pedr mdub biiz ro rdii làth mèn co' ngòc polesi co' ngue quenap Jesús par ne'xon'te Jesús loo mènà.

⁵⁵ Le' rye mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe', no rye mèn co' ndyoo ner; no co' ndyoo naa, no co' ñibe' loo mèn nación Israel, mènà mcua'n mod xá mod quexù' que' fals mènà Jesús par tataa mod guth yèe mènà Jesús. Per ne'nglide mènà gan mcua'n mènà mod ngli mènà con'a. ⁵⁶ No anze'f thib mènà mbez ampurte di's gutyè' cón che'n Jesús axta ne' ne' ñee mènà chó ro gòn mènà. Ale leque mènà ngue go xo'f cón che'n yalgutyè' co' mbez

mèna con xtàa mèna. ⁵⁷ Ndxetoo ndxega' ndxep mèna. No nda' mèna cuent gutyè' par quexù' que' fals mèna Jesús. Mbez mèna loo xtàa mèna:

⁵⁸ —Nu' mbìn le' mbi' ba' ndxab le' mbi' telux templ che'n Diox co' mtoxcua' mèn póla. No tolo ndxab mbi' le'n son huiz no maste xít te'f mbi' tedib templ. No templ co' mbez mbi' toxcua' mbi' ne'toxcua'de chol mèn. Ne' ne' lyath no mèn mbi' toxcua' mbi' templa.

⁵⁹ Per mastale' tataa mda' mèna cuent, inda'de mèna cuent thidte di's cón che'n Jesús.

⁶⁰ Sya, ngoo too nde'f mbi' co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley' làth rye mèna. Mnibdi's mbi' loo Jesús. Ndxab mbi':

—¿Ché' yende chó di's ndlya'sl ñeel loon, cà'? ¿Xá mod chonon tatua' mbez mèn ba' cón che'n'l, cara?

⁶¹ Per Jesús yende chó di's ngab. Xèe mdoo Jesús loo mèna. Mbere mbi' co' ngòc jef che'n nguley'a, mnibdi's mbi' loo Jesús tedib vez. Ndxab mbi' loo Jesús:

—¿Ché', lìcque', nac lùu Crist, xgan'pe' Diox, Diox co' thidteneque' ndyac lezo', cà'?

⁶² Jesús ndxab loo jef che'n nguley'a:

—Aa. Nacque' daa Crist, pues. Na nii lool nalle' le' gu' hui' loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', co'se' tuben cuat Diox co' ndxàp rye loothe con' roo no con' xèn la's nii Diox no la's ya' Diox. No hui' gu' loon co'se' gàc huiz co'se' galen loo izlyo' ndxè' tedib vez le'n xcua.

⁶³ Co'se' mbìn mbi' co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' tataa ndxab Jesús, ale mched yèe mbi' xab mbi' tac mden' mbi' le' Jesús gunii yèe gunii tì

cón che'n Diox. Sya, ndxab mbi' loo mèn co' nziri' no mbi'a:

—¿Cón li no na' más mèn co' ta' cuent cón che'n mbi' ba'? Con di's co' ngolo gunee mbi' ba' ngogaale' mbi' loo yalgutyè' mbi'. ⁶⁴ Gu' mbìn no mda'que' gu' cuent xal ngolo gunii yèe gunii tìi mbi' ba' cón che'n Diox, ¿lé'? ¿Xá nee gu'? ¿Cón li no na' mbi' ba'?

Sya, ryete mènna mquexù' mque' fals Jesús par guth mèn Jesús.

⁶⁵ Le' sya, mtlo ndxep mènna, msuc mènna rloo Jesús. No mtau' mènna loo Jesús con thib le' lar'. No ale mda' mènna che'n Jesús. Ale mbez mènna loo Jesús:

—Bli divin chó ngue ta' che'nl.

Le' mèn co' ngòc polesi che'n templ co' nquenap templ na, ale nguìs mènna rloo Jesús.

Pedr mcà di's cón che'n Jesús loo mèn.

(Mt. 26.69-75; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Láth ngue li no mèn con'a loo Jesús, Pedr xexte ndoo par xàn' blé' loo lue'. Per láth ndoo Pedr tya, mzin thib mza' co' ngòc criad che'n jef che'n nguley' co'te' ndoo Pedr. ⁶⁷ Texal gunèe criad ndoo biiz Pedr ro dìi, xèe mbui' criad loo Pedr. Sya, ndxab criad loo Pedr:

—Lùu, ne, naqueltàa no Jesús che'n yèez Nazaret, ¿lé'?

⁶⁸ Per Pedr ale mcà' di's Jesús. Ndxab Pedr:

—Ne'libeden chó mbi' nac mbi' ba'. No axta ne' ne' indxònen cón ndyoodi'sl.

Sya, xexte ngro' Pedr par ned ro puert. Láth nda ro' Pedr, chàa, ngrozèe thib nguiidtee mblé' nguiidtee yál'. ⁶⁹ Mbere criad, xèe mbui' criad loo

Pedr tedib vez. Mtló criad, ndxab criad loo mèn co' nziri' tya:

—Mbi' ba', ne, nac thib mbi' co' naqueltàa no Jesús, ndyaquen.

⁷⁰ Mbere Pedr, mcà' di's Pedr Jesús tedib vez. Pente ndxàc nguri'th con'a, mbere mèn co' nziri' tya. Ndxab mèn loo Pedr:

—Lìcpe' ba'i, lùu, ne, nac thib myen' co' ngue tee no Jesús. Tac lùu nac mèn gulàaz che'n làaz mèn galile. No mod co' ndyoodi's lùu ba' nac co' ndlu' xal ndyoodi's mèna.

⁷¹ Sya, leque Pedr mtlo gunii ngòc nguàal di's. No mde'th Pedr Diox. Ndxab Pedr loo mèna:

—Ne'libeden mbi' co' ñibdi's gu' loon, cara.

⁷² Leque hora, chàa, ngrozèe nguiidtee mbryop vez mblé' nguiidtee yál'. Axta syare' mte' lezo' Pedr di's co' ndxab Jesús loo Pedr: Ndoore' co'se' cozèe nguiidtee chop vez, lùu cà di's daa son vez.

Co'se' mbli Pedr xtùuz cón che'n di's co' ndxab Jesús loo Pedr, ne'tí' ne'ñee lezo' Pedr mbín' Pedr axta plóthe.

15

Jesús mdooxù' loo Pilat co' ngòc gobernador tiempa.

(Mt. 27.1-2, 11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38)

¹ Co'se' ngonì izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mèn co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley', no mêngool co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, no co' ñibe' loo mèn nación Israel, no rye mèn co' ngòc maistr co' mblu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no rye mèn co' más ñibe' loo mèn nación Israel, ryete mèna thidte mqueltàa par

mdub dó' mènà ya' Jesús par mbe' mènà Jesús loo Pilat. ² Sya, mnibdi's Pilat loo Jesús. Ndxab Pilat:

—¿Ché' nac lùu rey che'n mèn naciòn Israel, cà'? Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo Pilat:

—Aa. Nac daa rey, pues, xalque' ngolo guneele ba'.

³ Le' mèn co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley'a na, anze'f thìb con' ngue quexù' ngue que' fals Jesús loo Pilat. ⁴ Le' sya, mbere Pilat, mnibdi's Pilat loo Jesús. Ndxab Pilat:

—¿Ché' yende chó di's lya'sl càbl loo mèn ba', cà'? Hui' no maste napló con' ngue quexù' ngue que' fals mèn ba' lùu.

⁵ Per ndxe'leque', yende chó di's mcàb Jesús loo mènà. Le' Pilat na, axta ne' ne' ñee Pilat cón li Pilat xtùuz cón che'n Jesús.

*Por lult mnibe' Pilat loo mèn ya yuth mèn Jesús.
(Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38–19.16)*

⁶ Nde nxon', mque no mèn naciòn Israel costumbr làa mèn co' ndxàc gobiern thìb pres cad lin' co'se' ndxáal lni che'n pasc. Pres co' gab mèn lyá', presa lyá'. ⁷ Le'xque' le'n huiza, thidte mque' thìb mbi' co' ngro' lèe Barrabás lezi'f con taamas mèn co' mbeth mèn por thìb huelg co' mbli mèn tiempa. ⁸ Láth ndooxù' Jesús loo Pilat, ngua mèn naciòn Israel loo Pilat par mna'b mèn di's loo Pilat làa Pilat thìb pres co' ndlya's mèn lyá' xalque' nac costumbr co' ndxàp mèn tiempa. ⁹ Pilat mcàb loo mènà. Ndxab Pilat:

—¿Chó ndlya's gu' telá'en, à'? ¿Ché' ndlya's gu' telá'en mbi' co' mbez nac rey che'n mèn naciòn Israel, cà'?

10 Per Pilat nonque' no nda'que' Pilat cuent por ndxàn lezo' mènà ñèè mènà Jesús, con'a mda'xù' mèn co' nac jef che'n nguley'a Jesús loo Pilat. 11 Per mèn co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley', mbli mènà par a la fuerz gab rye mèn, co' nziri' loo Pilat, más huen co' Pilat Barrabás lezi'f lugar de lá' Pilat Jesús. 12 Sya, mnibdi's Pilat loo rye mènà. Ndxab Pilat:

—¿Cón ndlya's gu' li non mbi' co' mbez mèn nac rey che'n mèn nación Israel, à'?

13 Sya, cabii ndxab mènà:

—Fcàa mbi' ba'. Bnibe' quée mbi' loo cruz.

14 Pilat ndxab loo mènà:

—Per ¿chó con' ye'rsin' ndyac gu' mbli mbi', à'?

Sya, mbere mènà, cabii ndxab mènà:

—Nu' gue bez lool, bnibe' quée mbi' ba' loo cruz.

15 Per com le' Pilat mblya's yan' bien Pilat con mèn co' nziri'a, ¿lé'?, mnibe' Pilat ngua lo' mèn Barrabás lezi'f. Le' Jesús na, ngolo mbli Pilat mandad mda' mèn che'n Jesús, mda' Pilat Jesús loo mènà par ya que' mènà Jesús loo cruz.

16 Ngoloa, mbe' solndad Jesús loo lue' che'n palas. Tya, mbli mènà mandad mqueltàa ryete solndad par li solndad ngòc nguàal con' loo Jesús par tataa mod xiis no solndad Jesús. 17 Ale asempli solndad mtegor solndad Jesús thib xab Jesús color morad. No mdub solndad thib coron yis co' mtà' solndad yéc Jesús. 18 Ngoloa, mtlo solndad, cabii mbez solndad loo Jesús. Ndxab solndad:

—San, rey che'n mèn nación Israel.

19 No tataa mblàa solndad bar yéc Jesús. No msuc solndad rloo Jesús. No mdyub xib solndad

loo Jesús. Mbli solndad loo Jesús xalque' ndli mèn co'se' ñii mèn Diox loo thìb rey par tataa mod más mxìis no solndad Jesús. ²⁰ Ngolo mxìis no solndad Jesús axta plóthe, mteche solndad xab Jesús co' ngòc lar' morada lad Jesús. Mtegorc solndad Jesús xabpe' Jesús. Ngoloa, mbe' solndad Jesús par ya que' solndad Jesús loo cruz.

Trè' ndlu' xá mod mque' mèn Jesús loo cruz.

(Mt. 27.32-44; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27)

²¹ Le'pe' ndxàc con'a, ndye'th thìb mbi' co' ngua zin' huan. Mbi'a ngòc mèn gulàaz che'n làaz mèn ciren. Mbi'a ngro' lèe Mon. Ngòc mbi' xud Alejandr no Ruf. Láth nde riid mbi' ro ciuda Jerusalén, ngro' no mènà Jesús. Asal' too mbi' mènà, ale mtau' solndad loo mbi' bere mbi' par xyo'f yen mbi' cruz co'te' que' solndad Jesús.

²² Mbe' mènà Jesús loo thìb den co' lèe Gólgota, co' nee di's, Calaver tac dena ñaa xal thìb quèe yéc mèn. ²³ Tya, mda' solndad thìb loo vin co' nos con thìb loo cuan' co' lee mirr par ngu Jesús. Per ne'ndalte Jesús ngu Jesús vina. ²⁴ Sya, mque' solndad Jesús loo cruz. Ngoloa, mdith no solndad dad loo xab Jesús par ñee solndad ñeene' chó solndad hue' thìb le' thìb le' xab Jesús.

²⁵ Hor co' mque' solndad Jesús loo cruz ngòc hor nquée guyè' xtil'. ²⁶ Nde nixon', mque' solndad plá di's loo thìb le' ye's loo cruz yéc Jesús. Di'sa mbez taandxè':

—Rey che'n mèn nación Israel.

Tataa mdub solndad di's yéc cruz tac mèn mquexù' mque' fals Jesús le' Jesús ndxab:

—Daa nac rey che'n mèn nación Israel.

27 Thidte mque' mèn Jesús loo cruz con chop mbi' co' ngòc huan'. Thìb mbi' mquée loo cruz cuat Jesús ladli. Tedib mbi' mquée loo cruz cuat Jesús lad rebes. 28 Tataa ngòca par ngòcque' no mdubque' di's co' mde'th mèn co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

—Mbli mèn cuent no Crist ngòc mèn ye'rsin' con mèn ye'rsin'.

29 Le' sya, mèn co' ndri'th co'te' ngue Jesús loo cruz, asembli mènà, mbez mènà ngòc nguàal di's loo Jesús. No tataa mcuin mènà yéc mènà loo Jesús. Mbez mènà loo Jesús:

—Nase, yixo. Lùu co' mbez cobiiil templ no yilo son huiz ngolole' mxít te'fl templ tedib vez, mzyalque'la nguel tua'. 30 Leque lùu bli par lyá'l loo con' ryes no bilàa loo cruz co'te' nguel ba'.

31 Lomisque' ne, mèn co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley', no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ale mxìis no mènà Jesús. No mbez mènà loo xtàa mènà:

—Mbi' ba' mtelá' mèn loo con' ryes. Per nalle', ale, ne'gácte mbi' telá' mbi' mbi' loo con' ryes. Mzyalque' mbi'i. 32 Chele' na' ñèe le' mbi' co' mbez nac Crist no co' mbez nac rey loo na' bilàa loo cruz nalle', syase, yila's na' le' mbi' ba' nac Crist, ¿lé'?

No ale axta ryop mbi' co' mquée loo cruz cuat Jesús ndxab ngòc nguàal di's loo Jesús.

Jesús nguth loo cruz.

(Mt. 27.45-56; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30)

33 Dib lal ngue que' mènà Jesús loo cruz, ngóol hor rol huiz. Per co'se' ngóol rol huiz axta hor mquée guyon bzyè mbyau' loo huiz dib athu loo

izlyo'. ³⁴ Co'se' ngòc hor mquée guyon bzyè huiza, ngrozèe yii ngrozèe den Jesús. Ngro' di's ro Jesús. Ndxab Jesús:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?

Di's ndxè' nee di's: U' co' nac Diox daa, ¿chonon mblá'ya' U' daa?

³⁵ Per ndxep mèn co' ngure gax loo Jesús hora, mènà mbìn di's co' ndxab Jesús. Mènà ndxab loo xtàa mènà:

—Bìn gu' di's co' ngue bez mbi' ba'. ¿Ché' ndyac gu'i mbi' ngue bez Lii co' mde'th di's co' ndxab Diox póla, ¿lé'?

³⁶ Sya, thib mbi' co' nzo làtha mque' carre. Ngua tegaz mbi' thib sponj con thib loo vin nala co' nos con thib loo cuan' nala. Sya, mdub mbi'a sponj loo thib punt bar no mzi mchep mbi' sponja ro Jesús par gu Jesús vina. No ndxab mbi':

—Blá' gu' teeque' mbi' par ñee na' neene' ché' ti'th Lii par làa Lii mbi'.

³⁷ Leque hora, ngrozèe yii ngrozèe den Jesús. No setilte nguth Jesús. ³⁸ No texal ngolo nguth Jesús, Diox mbli ngòc rol cortin co' ngue le'n templ. Desde gáp axta xàn' cortin ale mbryed grolthe cortin. ³⁹ Le' capitán co' nac capitán che'n gobiern co' ndub ciuda Rom, co' ndoo naa no co' ndoo hui' xal ngòca loo Jesús loo cruz, co'se' gunèe capitán ngrozèe yii ngrozèe den Jesús no co'se' gunèe capitán xá mod nguth Jesús, ndxab capitán loo mèn co' ngure tya:

—Lìcpe' ba'i, cara, mbi' ba' ngòc xgan'pe' Diox, ndyaquen.

⁴⁰ Lomisque' ne, ngure ndxep mèngot, co' ngure hui' tith xal ngòca loo Jesús loo cruz. Láth rye

mèngota ngo thib xa'got co' ngro' lèe Mari co' ngòc mèn yèez Magdala. No ngo tedib xa'got co' ngro' lèe Mari co' ngòc xna' ryop hues myen' co' ngro' lèe Cob no Chè. Coba mdub lèe mèn Cob Chu'th. No ngo tedib xa'got tya co' ngro' lèe Salomé. ⁴¹ Ryete xa'gota mdoo nque xís Jesús. No mbli xa'gota mandad loo Jesús co'se' mque tee Jesús le'n rye yèezya' co' nac ned làaz mèn galile. Más de cona, taamas mèngot co' mdoo nque xís Jesús, co'se' mquée Jesús par ned ciuda Jerusalén le'n huiza, ndoo hui' xal ndxác con' loo Jesús.

Trè' ndlu' xal ngua lo mèn thebol Jesús le'n thib bá' co' ngòc thib ye'r quèe.

(Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)

⁴² Huiz co'se' nguth Jesús, huiza ngòc huiz vispr che'n huiz roo co' nac huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa. Casque' hora nde làale' yál' izlyo'. ⁴³ Ngoloa, mbi'th thib mbi' co' lèe Chè. Mbi'a ngòc mèn yèez Arimate. Ngòc mbi' thib jef loo mèn co' nqueltàa par ndyoo ner, no ndyoo naa, no ñibe' mbi' loo mèn nación Israel, ne. Mbi'a ndub quee lezo' pól gác tiemp co'se' ñibe'pe' Diox loo mèn loo izlyo'. Pues ngòo valor loo mbi'. Negadi's ngua mbi' co'te' ndub Pilat par ña'b mbi' loo Pilat ta' Pilat permis làa mbi' thebol Jesús loo cruz. ⁴⁴ Co'se' mbìn Pilat di's co' ngue ta' Chè cuent loo Pilat, ante mbyu' mbyàl Pilat co'se' mbìn Pilat le' Jesús nguthle'. Sya, ngurez Pilat capitán par ñibdi's Pilat loo capitán. Ndxab Pilat:

—¿Ché', lìcque', ngolole' nguth Jesús, cà'?

—Aa, ndxab capitán.

⁴⁵ Co'se' mcàb capitán, ndxab capitán:

—Aa, ngolole' nguth Jesús, sya, mda' Pilat permis loo Chè par yilâa Chè thebol Jesús loo cruz.

⁴⁶ Ngoloa, ngua ti' Chè thib sab co' anze'f náp ntac. Ndye'th Chè. Mblâa Chè thebol Jesús loo cruz. Mchi'x Chè saba lad thebol Jesús. Ngoloa, ngua lo Chè thebol Jesús le'n thib ye'r quèe co' naden' cho thib quèe. Ngoloa, mtau' Chè ro ye'r quèe con tedib quèe laj. ⁴⁷ Le' Mari, co' ngòc mèn yèez Magdala, no tedib xa'got co' lèe Mari co' ngòc xna' Chè na, ngua tee hui' co'te' mblo Chè, co' ngòc mèn yèez Arimete, thebol Jesús le'n ye'r quèea.

16

Jesús ngro xban.

(Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

¹ Co'se' nguri'th huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa, thib xa'got co' ngro' lèe Mari co' ngòc mèn yèez Magdala, no tedib xa'got co' ngro' lèe Mari co' ngòc xna' Cob, no tedib xa'got co' ngro' lèe Salomé, yon xa'gota mxi' thib loo nít perfum par ya tà' xa' nít perfuma lad thebol Jesús. ² Co'se' ngonni izlyo' huiz doming co' nac ner huiz che'n sman, tatabe' ñaa mbe'th izlyo', nda yon xa'gota ro ye'r quèe co'te' mblo mèn thebol Jesús. No mzin xa' ro ye'r quèea le'pe' nde len huiz. ³ Per co'se' yamerle' zin xa' ro ye'r quèea, ndxab xa' loo xtâa xa':

—Per nalle' na, ¿chó teche quèe ro ye'r quèe par yòo na' le'n ye'r quèe, yey?

⁴ Per co'se' mzinpe' xa' ro ye'r quèe, gunèe xa' le' quèe laj roo co' ndoo nau' ro ye'r quèea ya indoo nau'te ro ye'r quèe. Ale ndoo xal'le' ro ye'r quèe.

⁵ Per co'se' ngòo xa'gota le'n ye'r quèe, gunèe xa'

ndub thib mbyòo ladli co'te' ndoo xa'. Noc mbyòo thib ned xab mbyòo co' dib ando mbyòo co' ante nagus bèleque' ñaa. Co'se' gunèe xa'gota ndub mbyòo, ale mzyeb xa'gota. ⁶ Per mbyòo ndxab loo xa'gota:

—Ne'zyebte gu', ey. Na neeque' le' gu' nde cua'n Jesús che'n yèez Nazaret co' mque' mèn loo cruz. Jesús ngro xbanle'. Yende Jesús trè'. Huen huen hui' gu' co'te' mdi'xsua' mèn Jesús. ⁷ Nalle', huàa li gu' avis ndxè' loo myen' xin' mté'th Jesús no loo Pedr. Guuz gu' loo myen' le' Jesús ya ner loo myen' le'n thib yèez co' nac gulàaz che'n làaz mèn galile. Tya, tolo hui' myen' loo Jesús xalque' ndxab Jesús loo myen' pezea.

⁸ Sya, yende izlyo', mque' yon xa'gota carre. Mbii xa' ro ye'r quèea. Ale nxi'th xa' tant nzyeb xa'. No yende chó ngabte xa' loo nec thib mèn tant nzyeb xa'.

*Jesús mbilu' loo loo Mari co' ngòc mèn yèez Magdala.
(Jn. 20.11-18)*

⁹ Co'se' ngolo ngro xban Jesús huiz co' ngòc ner huiz che'n sman co' nac huiz doming, nerleque' loo Mari co' ngòc mèn yèez Magdala, Mari co' mque' no gaz xpìi meexù' ndoore', ngro' too Jesús no mbilu' loo Jesús Jesús loo Mari. ¹⁰ Ngoloa, mxen Mari ned. Ngua li Mari avisa loo rye mèn co' mque' tee no Jesús ndoore'. Prob mèna nzi xi lezo' no nzi yón' mèna por cón che'n con' co' ngòc loo Jesús. ¹¹ Co'se' mbìn mèna ngue ta' Mari cuent le' Jesús ngro xbanle' no gunèele' Mari Jesús, ne'ngala'ste mèna di's co' ngue ta' Mari cuent.

Jesús ngro' too no mblu' loo Jesús Jesús loo chop myen' xin' mté'th Jesús.

(Lc. 24.13-35)

¹² Per loo ngro' too Jesús no mblu' loo Jesús loo Mari co' ngòc mèn yèez Magdala, ngro' too Jesús no mblu' loo Jesús tedib mod loo taachop myen' xin' mté'th Jesús co'se' ndoo ryop myen'a ned ndyàa myen' ned co' nac ned huan. ¹³ Co'se' ngolo gunèe myen' Jesús, mxen myen' ned. Ngua ta' myen' cuent loo taamas myen' xin' mté'th Jesús. Lomisque' ne, ne'ngala'ste taamas myen' xin' mté'th Jesús cuent co' mda' ryop myen'a loo myen'.

Jesús ngue xo'fzin' loo myen' xin' mté'th Jesús par hue' myen' di's cón che'n Jesús loo mèn.

(Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

¹⁴ Per más nde tee huiz, por derech, ngro' too Jesús no mblu' loo Jesús loo ryete si' fthib myen' xin' mté'th Jesús láth co'se' ndub myen' loo mes liz thìb mbi'. Sya, mbyoo Jesús myen' tac axta arid naad myen' no nguud myen' no por nayez lezo' myen' tac indxela'ste myen' cuent co' mbìn myen' cón che'n mèn co' mda' cuent loo myen' le' mènà gunèe Jesús loo ngro xban Jesús. ¹⁵ Sya, ndxab Jesús loo myen':

—Nase, ndlyazen ya gu' dib athu loo izlyo'. Ya ta' gu' cuent cón che'n di's ndac ndxè' co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo rye mèn co' nzi ban dib athu loo izlyo'.

¹⁶ No ndxab Jesús:

—Mèn co' tyal yila's loon no loo cón chenen no yiloa gac bautizar mèn, mènà lyá'que'. Per

ndxe'leque', mèn co' ne'tyalte yila's loon no loo cón chenen, mènna thidteneque' quexù' Diox par tetì Diox mènna yiloo. ¹⁷ Lu'en loo gu' xal ñaa señ no yalguzye' co' li Diox loo mèn, mèn co' tyal yila's loon. Lomisque' ne, ngue ñibe'en loo gu' por cón che'n con' roo no con' xèn co' nzo làs niin no co' nzo la's yan, co' gu' xpìi meexù' loo mèn. Lomisque' ne, lin par tyoodi's gu' tedib di'stèe co' inacte di'stèe co' ndyoodi's gu' loo mèn. ¹⁸ No lomisque' ne, lin co'se' tyen gu' mbel', ne'quelede mbel' gu'. Ta' mèn nít yèth co' nos cuan' hua gu' no ne'lìde cuan'a yalquìi loo gu' par gath gu'. Más de cona, ante gàal gu' lad mèn yíiz, yac mèn yíiz loo yíiz co' mque no mèn, ne.

Jesús nguáp loo bé'.

(Lc. 24.50-53)

¹⁹ Texal ngolo mdoodi's no Jesús myen' xin' mté'th Jesús, xèe nzi hui' myen' xal nguáp Jesús loo bé'. No co'se' ngolo mzin Jesús loo bé', mdub Jesús cuat Diox loo bé'. ²⁰ Ngoloa, mbii myen' co'te' ngo no myen' Jesús. Mxen myen' ned. Nda te'th myen' no ngua lo myen' yalbàn co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo mèn dib athu loo izlyo'. Yub Tad Jesús mque tee no myen' ned mque tee myen'. No yub Tad Jesús ndli par ndxàc huax señ no huax yalguzye' loo mèn por cón che'n myen', par ndlu' Tad Jesús loo mèn licque' nac di's co' ngue go myen' yalbàn no co' nde'th myen' loo mèn, no co' ndxàc loo mèn. Taandxè'que' tolo gàca, ndee gu'.

**Testament cub co' nac di's ndac che'n Tad
Jesucrist
New Testament in Zapotec, Miahuatlán
(MX:zam:Zapotec, Miahuatlán)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Miahuatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Miahuatlán [zam], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Miahuatlán

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

64c75c38-fe26-5ca1-b0d8-d75cd0576d77